

รายงานฉบับสมบูรณ์

โครงการ

“แนวทางการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กด้วยภาษากว
โดยชุมชนมีส่วนร่วมในพื้นที่เทศบาลตำบลโพธิ์กระสังข์ อำเภอบึงสามพัน จังหวัดศรีสะเกษ”

โดย

นางกษมา จันทเสน และคณะ

สนับสนุนโดย

สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.) ฝ่ายวิจัยเพื่อท้องถิ่น

บอกเล่าเพื่อความเข้าใจร่วมกัน

งานวิจัยเพื่อท้องถิ่นเป็นกระบวนการที่คนในชุมชนได้มาร่วมคิดทบทวนสถานการณ์ ตั้งคำถาม วางแผน หาข้อมูล ทดลองทำ วิเคราะห์ สรุปผลการทำงานและหาคำตอบเพื่อปรับปรุงงานต่อไป กล่าวคือ งานวิจัยเพื่อท้องถิ่นเป็นเครื่องมือหนึ่งที่เน้นการให้ “คน” ในชุมชนเข้ามาร่วมในกระบวนการวิจัย ตั้งแต่การ เริ่มคิด การตั้งคำถาม การวางแผน และค้นหาคำตอบอย่างเป็นระบบเป็นรูปธรรม โดยเรียนรู้จากการ ปฏิบัติการจริง (Action Research) อันทำให้ชุมชนได้เรียนรู้ สร้างผลงาน มีความก้าวหน้าในการแก้ปัญหา ของตนเอง และสามารถใช้กระบวนการนี้ในการแก้ไขปัญหาอื่นๆ ในท้องถิ่น โดยมีกระบวนการศึกษาเรียนรู้ อย่างเป็นเหตุเป็นผล ดังนั้น จุดเน้นของงานวิจัยเพื่อท้องถิ่น จึงอยู่ที่ “กระบวนการ” มากกว่า “ผลลัพธ์” เพื่อให้ชาวบ้านได้ประโยชน์จากงานวิจัยโดยตรง และให้งานวิจัยมีส่วนในการแก้ปัญหาของชาวบ้าน รวมทั้ง เกิดการเปลี่ยนแปลงขึ้นจริงในชุมชน ซึ่งจะต้องอาศัย “เวที” (การประชุม เสวนา พุดคุยถกเถียง) เป็นวิธีการเพื่อให้คนในชุมชน ทั้งชาวบ้าน ครู นักพัฒนา สมาชิก อบต. กรรมการสหกรณ์ ข้าราชการ หรือ กลุ่มคนอื่นๆ เข้ามาร่วมหา ร่วมใช้ “ปัญญา” ในกระบวนการวิจัย

“กระบวนการวิจัยเพื่อท้องถิ่น” หมายถึง การทำงานอย่างเป็นขั้นตอน เพื่อตอบ “คำถาม” หรือ “ความสงสัย” บางอย่าง ดังนั้น สิ่งสำคัญคือประเด็น “คำถาม” ต้องคมชัด โดยมีการแยกแยะประเด็นว่า ข้อสงสัยอยู่ตรงไหน มีการหา “ข้อมูล” ก่อนทำ มีการวิเคราะห์ความน่าเชื่อถือของข้อมูล มีการ “วางแผน” การทำงานบนฐานข้อมูลที่มีอยู่ และในระหว่างลงมือทำมีการ “บันทึก” มีการ “ทบทวน” ความก้าวหน้า “วิเคราะห์” ความสำเร็จและอุปสรรคอย่างสม่ำเสมอ เพื่อ “ถอด” กระบวนการเรียนรู้ที่ เกิดขึ้นออกมาให้ชัดเจน ในที่สุดก็จะสามารถ “สรุปบทเรียน” ตอบคำถามที่ตั้งไว้แล้วอาจจะทำใหม่ให้ดีขึ้น ตลอดจนสามารถนำไปใช้เป็นบทเรียนสำหรับเรื่องอื่นๆ หรือพื้นที่อื่นๆ ต่อไป ซึ่งทั้งหมดนี้กระทำโดย “ผู้ที่เกี่ยวข้อง” ซึ่งเป็นคนในท้องถิ่นนั่นเอง ดังนั้น กระบวนการงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นจึงเป็นงานวิจัยอีกแบบหนึ่ง ที่ไม่ยึดติดกับระเบียบแบบแผนทางวิชาการมากนัก แต่เป็นการสร้างความรู้ในตัวตนท้องถิ่น โดยคนท้องถิ่น เพื่อคนท้องถิ่น โดยมุ่งแก้ไขปัญหาด้วยการทดลองทำจริง และมีการบันทึกและวิเคราะห์อย่างเป็นระบบ การวิจัยแบบนี้จึงไม่ใช่เครื่องมือทางวิชาการ ไม่ใช่ของศักดิ์สิทธิ์ที่ผูกขาดอยู่กับครูบาอาจารย์ แต่เป็น เครื่องมือธรรมดาที่ชาวบ้านก็ใช้เป็น เป็นประโยชน์ในชีวิตประจำวันได้

สกว.ฝ่ายวิจัยเพื่อท้องถิ่น ได้ใช้วิธีการสนับสนุนงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นตามแนวคิดและหลักการ ดังกล่าวมาแล้วในระยะเวลาหนึ่ง พบว่า ชาวบ้านหรือทีมวิจัยส่วนใหญ่สามารถสะท้อนการดำเนินงานด้วย การบอกเล่าได้เป็นอย่างดี ในขณะเดียวกันก็พบว่า การเขียนรายงาน เป็นปัญหาที่สร้างความหนักใจให้แก่ นักวิจัยเป็นอย่างยิ่ง ดังนั้น ด้วยความตระหนักถึงสถานการณ์ปัญหาดังกล่าว สกว.ฝ่ายวิจัยเพื่อท้องถิ่น จึงได้ ปรับรูปแบบการเขียนรายงานวิจัย ให้มีความยืดหยุ่น และมีความง่ายต่อการนำเสนองานออกมาในรูปแบบ ที่นักวิจัยถนัด โดยไม่ยึดติดในเรื่องของภาษาและรูปแบบที่เป็นวิชาการมากเกินไป ซึ่งเป้าหมายสำคัญของ รายงานวิจัยยังคงมุ่งเน้นการนำเสนอให้เห็นภาพของกระบวนการวิจัยมากกว่าผลลัพธ์ที่ได้จากการวิจัย

โดยกลไกสำคัญที่จะช่วยให้นักวิจัยให้มีความสามารถเขียนรายงานที่นำเสนอกระบวนการวิจัยได้ชัดเจนยิ่งขึ้น คือ ศูนย์ประสานงานวิจัย (Node) ในพื้นที่ ซึ่งทำหน้าที่เป็นพี่เลี้ยงโครงการวิจัยมาตั้งแต่เริ่มต้นจนกระทั่งจบการทำงานวิจัย ดังนั้น Node จะรับรู้พัฒนาการของโครงการวิจัยมาโดยตลอด บทบาทการวิเคราะห์เนื้อหาหรือกิจกรรมของโครงการจึงเป็นการทำงานร่วมกันระหว่าง Node และนักวิจัย ซึ่งความร่วมมือดังกล่าวได้นำมาซึ่งการถอดบทเรียนโครงการวิจัยสู่การเขียนมาเป็นรายงานวิจัยที่มีคุณค่าในที่สุด

อย่างไรก็ตาม รายงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นอาจไม่สมบูรณ์แบบดังเช่นรายงานวิจัยเชิงวิชาการโดยทั่วไป หากแต่ได้คำตอบและเรื่องราวต่างๆ ที่เกิดขึ้นจากกระบวนการวิจัย ซึ่งท่านสามารถเข้าไปค้นหา ศึกษาและเรียนรู้เพิ่มเติมได้จากพื้นที่

สกว.ฝ่ายวิจัยเพื่อท้องถิ่น

เรื่อง : โครงการวิจัย “แนวทางการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กด้วยภาษาทวิโดยชุมชนมีส่วนร่วม ในพื้นที่เทศบาลตำบลโพธิ์กระสังข์ อำเภอขุนหาญ จังหวัดศรีสะเกษ”

ผู้วิจัย : นางกษมา จันทเสน และคณะ

บทคัดย่อ

โครงการ “แนวทางการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กด้วยภาษาทวิโดยชุมชนมีส่วนร่วม ในพื้นที่เทศบาลตำบลโพธิ์กระสังข์ อำเภอขุนหาญ จังหวัดศรีสะเกษ” มีวัตถุประสงค์สำคัญ ศึกษาแนวทางการนำภาษาทวิไปใช้จัดประสบการณ์การเรียนรู้ในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กและผลต่อการพัฒนาการเรียนรู้ภาษาและวัฒนธรรมทวิของเด็ก ตลอดจนปัจจัยเงื่อนไขที่มีผลต่อการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ภาษาและวัฒนธรรมทวิในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

กระบวนการในการดำเนินงานวิจัย ที่วิจัยได้มุ่งเน้นการมีส่วนร่วมของชุมชนและการสร้างการเรียนรู้ร่วมกันตามแนวคิดของงานวิจัยเพื่อท้องถิ่น ผ่านกิจกรรมต่างๆ ได้แก่ การจัดเวทีชี้แจงโครงการวิจัยเพื่อสร้างความตระหนักและความเข้าใจต่อชุมชน การเก็บข้อมูลสถานการณ์ทางภาษาของเด็กในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก เก็บรวบรวมข้อมูลทางด้านภาษาและวัฒนธรรมของชาวทวิเพื่อนำมาทำสื่อการสอน ได้แก่ นิทาน เรื่องเล่าต่างๆ การจัดทำแผนและผลิตสื่อการสอนภาษาทวิ การทดลองจัดประสบการณ์การเรียนรู้ในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กด้วยภาษาทวิ

ผลจากการดำเนินงานทำให้ได้แผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กด้วยภาษาทวิ จำนวน 41 หน่วย สื่อการสอนภาษาทวิ ประกอบด้วย ชาร์ตพยัญชนะและคู่มือระบบตัวเขียนภาษาทวิ นิทาน จำนวน 14 เรื่อง ฉากภาพวัฒนธรรม จำนวน 9 ฉาก นิทานภาพ จำนวน 10 เรื่อง และเพลงภาษาทวิสำหรับเด็ก จำนวน 34 เพลง ผลจากการทดลองจัดประสบการณ์การเรียนรู้ด้วยภาษาทวิ ทำให้เด็กเกิดการพัฒนาทักษะการฟัง สามารถปฏิบัติตามคำสั่งของครูได้ และสามารถพูดภาษาทวิได้อย่างมั่นใจมากขึ้น นอกจากนี้ยังเกิดการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กอีกด้วย

จากการดำเนินงานวิจัยนี้ ทำให้ได้องค์ความรู้เรื่องแนวทางการนำภาษาทวิไปใช้จัดประสบการณ์การเรียนรู้ในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ได้แก่ การสำรวจสถานการณ์ทางภาษาของเด็กในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก เพื่อนำไปสู่การวางแผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้กับเด็ก การจัดทำแผนการและผลิตสื่อการสอนตลอดจนฝึกกลวิธีการใช้สื่อและการสอนภาษาท้องถิ่น การทดลองจัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้กับเด็กและการประเมินผล ซึ่งปัจจัยเงื่อนไขที่มีผลต่อการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ ประกอบด้วย ความสามารถในการเรียนรู้ของเด็กในด้านต่างๆ ทั้งพัฒนาการทางด้านร่างกายและภาษาที่เด็กใช้ สามารถของครูในการใช้ภาษาท้องถิ่น ทักษะของชุมชนที่มีต่อภาษาท้องถิ่นและยินยอมให้มีการจัดการเรียนการสอนด้วยภาษาท้องถิ่น นอกจากนี้ยังต้องมียุทธศาสตร์ของรัฐบาลต่อการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ภาษาและวัฒนธรรมท้องถิ่น ตลอดจนหน่วยงานต้นสังกัดรับรู้และให้การสนับสนุน

บทสรุปโครงการ

บทนำ

ชาวกวย เป็นกลุ่มชาติพันธุ์ที่พูดภาษาในตระกูลมอญ-เขมร มีคนที่พูดภาษากวย จำนวนประมาณ 400,000 คน กระจายอยู่ทางภาคอีสานของประเทศไทยเป็นส่วนใหญ่ ได้แก่ สุรินทร์ บุรีรัมย์ ศรีสะเกษ อุบลราชธานี ร้อยเอ็ด ในตำบลโพธิ์กระสังข์ อำเภอบุณฑล จังหวัดศรีสะเกษ มีชาวกวยอาศัยอยู่จำนวน 13 หมู่บ้าน มีจำนวนประมาณ 8,185 คน ซึ่งถือเป็นพื้นที่ที่มีชาวกวยอาศัยอยู่อย่างหนาแน่น ชุมชนนี้ยังใช้ภาษากวยอยู่มาก โดยผู้ใหญ่ในชุมชนมักจะสื่อสารกันเป็นภาษากวย มีการแต่งกายแบบชาวกวยไปวัดเมื่อมีงานประเพณีสำคัญต่างๆ สิ่งเหล่านี้ได้มีการปฏิบัติที่ได้ถ่ายทอดและแสดงออกให้เห็นในชีวิตประจำวัน ซึ่งชาวกวยถือว่ามีความสำคัญมาก เพราะเป็นสิ่งที่แสดงอัตลักษณ์ของความเป็นคนกวย

ชาวกวยในพื้นที่ตำบลโพธิ์กระสังข์ โดยเฉพาะที่อาศัยอยู่ในชุมชนวัดไตรราษฎร์สามัคคี ได้เริ่มทำงานเพื่อการอนุรักษ์และฟื้นฟูภาษาและวัฒนธรรมของชาวกวย ตั้งแต่ปี 2552 เป็นต้นมา จากการทำงานเพื่อการอนุรักษ์และฟื้นฟูภาษาและวัฒนธรรมกวยด้วยพลังชุมชนที่ผ่านมาสามารถกล่าวได้ว่า ชาวกวยในพื้นที่ตำบลโพธิ์กระสังข์มีความตระหนักและให้ความสำคัญกับภาษาอันเป็นอัตลักษณ์ของชุมชนเป็นอย่างยิ่ง แต่อย่างไรก็ตาม ในปัจจุบันกระแสโลกาภิวัตน์ ซึ่งใช้ภาษาใหญ่ เช่น ภาษาไทย เริ่มมีอิทธิพลเข้ามาสู่ชุมชนผ่านทางสื่อสารมวลชนในรูปแบบของวิทยุโทรทัศน์และสื่อสังคมออนไลน์ ซึ่งสามารถเข้าถึงได้กับ อีกทั้งที่ชาวกวยเริ่มมีการแต่งงานข้ามกลุ่มมากขึ้น จึงทำให้พ่อแม่ยุคใหม่เริ่มให้ความสำคัญกับภาษาไทยซึ่งเป็นภาษาราชการมากขึ้น และมักสอนลูกให้พูดภาษาไทยเป็นภาษาแรก เด็ก จึงสามารถฟัง – พูดภาษาไทยได้อย่างคล่องแคล่วมากกว่าภาษากวยซึ่งเป็นภาษาท้องถิ่นของบรรพบุรุษ

ปรากฏการณ์ดังกล่าว สร้างความวิตกกังวลให้กับชุมชนมากเนื่องจากเกรงว่าภาษากวยจะสูญหายไป ถ้าหากเด็กเล็กไม่ได้ใช้ภาษากวยเลย แต่จากประสบการณ์การทำงานวิจัยโครงการเดิมด้านการฟื้นฟูภาษาที่ได้เริ่มมีการทดลองนำเอาภาษากวยไปร่วมจัดกระบวนการเรียนรู้ให้กับเด็กที่ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านชำ – บ้านตาตา พบว่าสามารถทำให้เด็กเล็กสนใจภาษากวยและเรียนรู้ภาษาท้องถิ่นได้อย่างมีความสุข ในการนี้ ชุมชนจึงเล็งเห็นว่าควรมีการจัดกระบวนการเรียนรู้ภาษากวยในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กอย่างเป็นระบบเพื่อให้เกิดการเรียนรู้ในภาษาท้องถิ่นและทักษะการเรียนรู้ที่จำเป็นสำหรับเด็กเล็กที่เหมาะสมและควรขยายกระบวนการการทำงานนี้ไปสู่ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กอื่น ๆ ในชุมชน ชาวกวยจึงได้ประสานงานไปยังเทศบาลตำบลโพธิ์กระสังข์เพื่อดำเนินการให้มีการจัดกระบวนการเรียนรู้ภาษากวยให้กับเด็กเล็กเชื้อสายกวยในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในสังกัด โดยมุ่งหวังว่าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กจะเป็นแหล่งบ่มเพาะภาษาท้องถิ่นให้กับลูกหลานในชุมชนควบคู่กับการพัฒนาทักษะการเรียนรู้ที่เหมาะสมตามพัฒนาการของเด็กเล็กตามมาตรฐานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่มีอยู่เดิม จนเกิด

โครงการ “แนวทางการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กด้วยภาษากวดยโดยชุมชนมีส่วนร่วมในพื้นที่เทศบาลตำบลโพธิ์กระสังข์ อำเภอบางบาล จังหวัดพระนครศรีอยุธยา” โดยมุ่งหวังว่าโครงการนี้จะมีส่วนช่วยในการฟื้นฟูภาษากวดยให้กับเด็กเล็กซึ่งเป็นอนาคตและความหวังของชุมชนในการสืบทอดภาษากวดยให้ดำรงคงอยู่สืบไป

โจทย์วิจัย

แนวทางการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่เหมาะสมกับเด็กเล็กเชื้อสายกวดยโดยชุมชนมีส่วนร่วม ในพื้นที่ของเทศบาลตำบลโพธิ์กระสังข์ อำเภอบางบาล จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ควรเป็นอย่างไร?

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาแนวทางการนำภาษากวดยไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนหรือจัดประสบการณ์การเรียนรู้ในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในเขตพื้นที่เทศบาลตำบลโพธิ์กระสังข์ อำเภอบางบาล จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
2. เพื่อศึกษาปัจจัยเงื่อนไขที่มีผลต่อการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ภาษาและวัฒนธรรมกวดย ในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่เหมาะสมกับเด็กเล็กเชื้อสายกวดย
3. เพื่อศึกษาผลกระทบต่อพัฒนาการการเรียนรู้ภาษาและวัฒนธรรมกวดยของเด็กเล็กในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเขตพื้นที่เทศบาลตำบลโพธิ์กระสังข์ อำเภอบางบาล จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
4. เพื่อสร้างการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

ขอบเขตการวิจัย

ขอบเขตเนื้อหา

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษา แนวทางการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กด้วยภาษากวดยเป็นกระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการโดยชุมชนมีส่วนร่วม ดำเนินการในพื้นที่เทศบาลตำบลโพธิ์กระสังข์ โดยมีประเด็นการศึกษา ดังนี้

1. แนวทางในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กด้วยภาษากวดย ได้แก่ กระบวนการ/ วิธีการสร้างการเรียนรู้ภาษาและวัฒนธรรมกวดยสำหรับเด็กเล็ก, สื่อ/กิจกรรม ที่เหมาะสมสำหรับกระบวนการสร้างการเรียนรู้ภาษาและวัฒนธรรมกวดย และแนวทางการสร้างความเข้าใจและทัศนคติที่ถูกต้องเกี่ยวกับการสร้างกระบวนการเรียนรู้ภาษาและวัฒนธรรมท้องถิ่นให้แก่ผู้ปกครองและชุมชน
2. ปัจจัย / เงื่อนไขในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ภาษาและวัฒนธรรมกวดยในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ได้แก่ เงื่อนไข/ปัจจัยภายใน เช่น ความสามารถในการเรียนรู้ของเด็ก ความรู้ความเข้าใจและทัศนคติของ

ชุมชนและผู้ปกครองเด็ก เป็นต้น เงื่อนไข/ปัจจัยภายนอก เช่น สภาพพื้นที่ วิถีชีวิต วัฒนธรรม สภาพทางสังคม และเศรษฐกิจของชุมชน เป็นต้น

3. พัฒนาการการเรียนรู้ภาษาและวัฒนธรรมกวยของเด็กเล็กในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเทศบาลตำบลโพธิ์กระสังข์

4. การมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ได้แก่ การมีส่วนร่วมในการสำรวจสถานการณ์การใช้ภาษาของเด็กเล็ก การมีส่วนร่วมในการวางแผนการจัดประสบการณ์ ตลอดจนการมีส่วนร่วมในการเป็นปราชญ์และวิทยากรท้องถิ่นให้กับศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

ขอบเขตพื้นที่และกลุ่มเป้าหมาย

พื้นที่ปฏิบัติการวิจัยอยู่ในเขตเทศบาลตำบลโพธิ์กระสังข์ อ.ขุนหาญ จ.ศรีสะเกษ ประกอบด้วย ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในสังกัดของเทศบาลตำบลโพธิ์กระสังข์ที่อยู่ในชุมชนผู้ใช้ภาษากวยจำนวน 5 ศูนย์ ได้แก่ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านแต่, ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กวัดสดำ, ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านชำ – ตาตา, ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านพอกหนองประดิษฐ์, ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านหนองขนาน โดยมีกลุ่มเป้าหมาย คือ เด็กเล็กเชื้อสายกวยในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก อายุ 2 ขวบครึ่ง – 4 ขวบ

ขอบเขตระยะเวลา

เดือน พฤษภาคม 2559 ถึง เดือน ธันวาคม 2561

วิธีการดำเนินงาน

โครงการวิจัย “แนวทางการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กด้วยภาษากวยโดยชุมชนมีส่วนร่วม ในพื้นที่เทศบาลตำบลโพธิ์กระสังข์ อำเภอขุนหาญ จังหวัดศรีสะเกษ” ได้มีการดำเนินงาน สามารถจำแนกเป็นกิจกรรมหลักของโครงการวิจัย ได้ดังนี้

- 1) เปิดเวทีชี้แจงโครงการวิจัยสู่ชุมชน
- 2) สำรวจข้อมูลของเด็กเล็กในชุมชน สถานการณ์ทางภาษาของเด็กเล็กในชุมชน
- 3) เติมความรู้เรื่องการจัดประสบการณ์การเรียนรู้โดยใช้ภาษาแม่เป็นฐาน
- 4) ศึกษาดูงานการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ภาษาท้องถิ่นในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก
- 5) วางแผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ด้วยภาษากวยในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กให้สอดคล้องกับสถานการณ์ทางภาษาของนักเรียนและบริบทของชุมชน
- 6) สร้างสื่อสำหรับเด็กเล็กตามแผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้
- 7) ฝึกหัดกลวิธีการสอนภาษาท้องถิ่นสำหรับเด็ก
- 8) ทดลองจัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้เด็กเล็กด้วยภาษากวย

- 9) วัดผลประเมินผลการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้เด็กเล็กด้วยภาษากาย
- 10) ถอดบทเรียนการทำงาน
- 11) จัดเวทีคืนความรู้สู่ชุมชน
- 12) พัฒนาศักยภาพทีมวิจัยโดยการเข้าร่วมงานวันภาษาแม่สากลและการนำเสนอผลงานวิจัยที่มหาวิทยาลัยมหิดล

ผลการดำเนินงาน

ผลจากการดำเนินงานวิจัย ทำให้ได้ผลผลิต ดังนี้

1. แผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กด้วยภาษากาย จำนวน 41 หน่วย สอดคล้องตามสาระการเรียนรู้ในหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย ของกระทรวงศึกษาธิการ
2. สื่อการสอนภาษากาย ประกอบด้วย ชาร์ตพยัญชนะและคู่มือระบบตัวเขียนภาษากาย นิทาน จำนวน 14 เรื่อง ฉากภาพวัฒนธรรม จำนวน 9 ฉาก นิทานภาพ จำนวน 10 เรื่อง และเพลงภาษากายสำหรับเด็ก จำนวน 34 เพลง

นอกจากนี้ ผลการดำเนินงานวิจัย ยังเกิดผลลัพธ์ ดังนี้

1. เด็กในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่ได้รับการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ด้วยภาษากาย/กู่ มีทักษะในการใช้ภาษากาย/กู่เพิ่มมากขึ้น เข้าใจในสิ่งที่ครูสื่อสารและสามารถปฏิบัติตามคำสั่งได้ เด็กสามารถพูดภาษากายได้อย่างชัดเจนและมั่นใจ กล้าตอบคำถาม กล้าสนทนาหรือถ่ายทอดเรื่องราวในชีวิตประจำวันด้วยภาษากาย/กู่ให้ครูและเพื่อนฟังได้ นอกจากนี้ยังมีความสามารถในการคิดวิเคราะห์เพิ่มมากขึ้น มีจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์ และมีความกระตือรือร้นอยากเรียนรู้สิ่งใหม่ๆ
2. ครูในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเกิดการพัฒนาศักยภาพตนเอง ในเรื่องการออกแบบเครื่องมือวิจัย การเก็บข้อมูลทั้งในเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ การจัดทำแผนการสอน ได้ฝึกกลวิธีการสอนภาษาท้องถิ่น ตลอดจนการนำเสนองานต่อชุมชนและคนอื่นๆทั่วไป
3. ชุมชนได้มีส่วนร่วมในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก โดยได้เข้าร่วมในเวทีชี้แจงโครงการ ได้ร่วมในการทำสำรวจสถานการณ์การใช้ภาษาของเด็ก ร่วมให้ข้อมูลด้านภาษาและวัฒนธรรม ในการจัดทำแผนการจัดประสบการณ์และสื่อการสอนประเภทต่าง เช่น เรื่องเล่าและนิทานพื้นบ้าน นอกจากนี้ยังได้มีส่วนร่วมในการเป็นปราชญ์หรือครูภูมิปัญญาให้กับเด็กตามแหล่งเรียนรู้ต่างๆในชุมชน ตลอดจนร่วมรับรู้สถานการณ์ต่างๆที่เกี่ยวข้องกับโครงการวิจัย

วิเคราะห์ผลการวิจัย

การดำเนินงานในโครงการ “แนวทางการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กด้วยภาษากายโดยชุมชนมีส่วนร่วม ในพื้นที่เทศบาลตำบลโพธิ์กระสังข์ อำเภอบางบาล จังหวัดพระนครศรีอยุธยา” ได้บรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ ดังนี้

1. ได้องค์ความรู้เรื่องแนวทางการนำภาษากายไปใช้จัดประสบการณ์การเรียนรู้ในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในเขตพื้นที่เทศบาลตำบลโพธิ์กระสังข์ อำเภอบางบาล จังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยได้ดำเนินการ ดังนี้

1.1 สืบเสาะสถานการณ์ทางภาษาของเด็กในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก เพื่อนำไปสู่การวางแผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้กับเด็ก

1.2 จัดทำแผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กด้วยภาษากายให้เหมาะสมกับเด็กและสอดคล้องตามสาระการเรียนรู้หลักสูตรปฐมวัย ของกระทรวงศึกษาธิการ

1.3 ผลิตสื่อการสอนภาษาท้องถิ่น

1.4 ฝึกกลวิธีการใช้สื่อและการสอนภาษาท้องถิ่น

1.5 ทดลองจัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้เด็กในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

1.6 ประเมินผลการทดลองจัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้เด็กในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

2. ได้องค์ความรู้ด้านปัจจัยเงื่อนไขที่มีผลต่อการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ภาษาและวัฒนธรรมกายในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่เหมาะสมกับเด็กเล็กเชื้อสายกวย

2.1 ปัจจัยเงื่อนไขภายในที่มีผลต่อการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ภาษาและวัฒนธรรมกายในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ได้แก่

2.1.1 ความสามารถในการเรียนรู้ของเด็กในด้านต่างๆทั้งพัฒนาการทางด้านร่างกายและภาษาที่เด็กใช้

2.1.2 ครูผู้สอนต้องเป็นผู้ที่สามารถสื่อสารภาษากายได้

2.1.3 ชุมชนและผู้ปกครองต้องมีทัศนคติที่ดีต่อภาษาท้องถิ่นและยินยอมให้มีการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ภาษาและวัฒนธรรมกายในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

2.2 เงื่อนไขปัจจัยภายนอกที่มีผลต่อการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ภาษาและวัฒนธรรมกายในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ได้แก่

2.2.1 นโยบายของรัฐที่เอื้อต่อการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ภาษาและวัฒนธรรมท้องถิ่น ได้แก่ ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี นโยบายสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 ประกอบกับจังหวัดพระนครศรีอยุธยาเป็นจังหวัดหนึ่งที่กระทรวงศึกษาธิการประกาศให้เป็นพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา ทำให้เอื้อต่อการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ด้วยภาษากายให้กับเด็กในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

นับเป็นการสร้างโอกาส สร้างความเสมอภาค ลดความเหลื่อมล้ำให้ผู้เรียนทุกคนได้รับบริการทางการศึกษาอย่างทั่วถึงและเท่าเทียม

2.2.2 องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น คือ เทศบาลตำบลโพธิ์กระสังข์ ซึ่งเป็นหน่วยงานต้นสังกัด รับรู้และให้การสนับสนุนให้มีการจัดการเรียนการสอนด้วยภาษากวายนในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ทำให้ผู้ที่เกี่ยวข้องสามารถดำเนินงานได้อย่างมีประสิทธิภาพและราบรื่น

3. ได้องค์ความรู้เกี่ยวกับพัฒนาการการเรียนรู้ภาษาและวัฒนธรรมกวยของเด็กเล็กในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเขตพื้นที่เทศบาลตำบลโพธิ์กระสังข์ อำเภอขุนหาญ จังหวัดศรีสะเกษ ซึ่งสามารถแบ่งพัฒนาการของเด็กออกเป็น 3 กลุ่ม ได้แก่

3.1 กลุ่มเด็กที่ไม่ใช้ภาษากววยที่บ้านเลย หลังจากทำวิจัย เด็กกลุ่มนี้สามารถปฏิบัติตามคำสั่งง่ายๆ ได้ และสามารถพูดภาษากววยได้เป็นคำ หรือประโยคสั้นๆ

3.2 กลุ่มเด็กที่ใช้ภาษากววยปนกับภาษาอื่น หลังจากการทำวิจัย เด็กกลุ่มนี้กล้าที่จะพูดภาษากววยมากยิ่งขึ้น และลดอัตราการใช้ภาษาปนลง

3.3 กลุ่มเด็กที่ใช้ภาษาถิ่นที่บ้านแต่ไม่กล้าพูดหรือแสดงออก หลังจากการทำวิจัย เด็กกลุ่มนี้มีความมั่นใจในการใช้ภาษามากยิ่งขึ้น กล้าแสดงออก มีความชัดเจนทางภาษา ไม่ว่าจะเป็นสำเนียงการพูดหรือการเข้าใจความหมายของประโยค

4. ชุมชนได้มีส่วนร่วมในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก โดยทีมวิจัยได้สร้างความตระหนักให้ชุมชนเห็นความสำคัญของการอนุรักษ์และฟื้นฟูภาษาและภูมิปัญญาท้องถิ่นของชาวกววย และสร้างความเข้าใจเรื่องการจัดการเรียนการสอนในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กด้วยภาษากววย โดยการเชิญมาเข้าร่วมในเวทีชี้แจงโครงการ จากนั้นชุมชนได้เข้ามามีส่วนในการร่วมทำแบบสำรวจสถานการณ์ทางภาษาของเด็ก ร่วมในการเป็นผู้ให้ข้อมูลด้านภาษาและวัฒนธรรมกวยในการจัดทำแผนและสื่อการสอนภาษาท้องถิ่น และนอกจากนี้ยังได้ร่วมสอนในบางกิจกรรม เช่น กิจกรรมพานักเรียนไปเรียนรู้ในสถานที่จริงในชุมชน

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อ

ก

บทสรุปโครงการ

ข

บทที่ 1 บทนำ

1.1 หลักการและเหตุผล	1
1.2 วิทยุวิจัย	2
1.3 วัตถุประสงค์	3
1.4 ประเด็นการศึกษา	3
1.5 วิธีการดำเนินงาน	3
1.6 ขอบเขตพื้นที่	5
1.7 กลุ่มเป้าหมาย	5
1.8 ผลที่คาดว่าจะได้รับ	5

บทที่ 2 ทบทวนวรรณกรรม

2.1 ภาษากาย	6
2.2 ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	9
2.3 แนวคิดการใช้ภาษาแม่ในการจัดการเรียนการสอน	11

บทที่ 3 กระบวนการทำงานวิจัย

3.1 ขอบเขตการวิจัย	14
3.2 กระบวนการดำเนินงานวิจัย	15
3.3 วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล	25
3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล	26

สารบัญ (ต่อ)

หน้า

บทที่ 4 ผลการดำเนินงาน

4.1 สถานการณ์ทางภาษาของเด็กในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก	27
4.1.1 ข้อมูลส่วนบุคคลของเด็กในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก	27
4.1.2 ข้อมูลสมาชิกในครอบครัวที่มีความสัมพันธ์กับเด็กในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก	28
4.1.3 ข้อมูลการใช้ภาษาของเด็กในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก	29
4.1.4 ความคิดเห็นของผู้ปกครอง	31
4.2 แผนการจัดประสบการณ์การศึกษาปฐมวัย	31
4.3 สื่อการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กด้วยภาษากาย	33
4.3.1 ระบบเขียนภาษากาย/ กูย เพื่อจัดทำสื่อการเรียนรู้	33
4.3.2 นิทาน เรื่องเล่า ภาษากาย/ กูย	35
4.3.3 ฉากภาพวัฒนธรรม	35
4.3.4 นิทานภาพ	37
4.3.5 เพลงภาษากาย	38
4.4 การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กด้วยภาษากาย	39
4.5 ผลการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กด้วยภาษากาย	41

บทที่ 5 สรุปและวิเคราะห์ผล

5.1 สรุปผลการดำเนินงาน	44
5.2 วิเคราะห์ผลการดำเนินงาน	45

บรรณานุกรม	48
------------	----

ภาคผนวก

● รายชื่อทีมวิจัย	50
● ตารางการดำเนินกิจกรรม	51
● ภาพประกอบการดำเนินกิจกรรม	53
● แบบสอบถามสถานการณ์การใช้ภาษาของเด็กในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก	59

สารบัญ (ต่อ)

หน้า

- ตัวอย่างแผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้โดยใช้ภาษาทวอยในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก 61
- ตารางการใช้สื่อและกลวิธีการสอนภาษาท้องถิ่น 71
- เรื่องเล่าและนิทานภาษาทวอย 76

บทที่ 1

บทนำ

1.1 หลักการและเหตุผล

ชาวกวย กุย กูย หรือโกย เป็นกลุ่มชาติพันธุ์ที่พูดภาษาในตระกูลมอญ-เขมร คำว่า กวย กุย กูย หรือโกย ล้วนมีความหมายว่า “คน” แต่มีการออกเสียงแตกต่างกันไปตามแต่ละท้องถิ่น ส่วนคำว่า “ส่วย” นั้นเป็นชื่อที่คนไทยเรียกคนกลุ่มนี้ (วรรณา, 2533) ในปี 2544 สุวิไลและคณะ ได้สำรวจจำนวนคนที่พูดภาษาต่างๆในประเทศไทยเพื่อจัดทำแผนที่ภาษากลุ่มชาติพันธุ์ พบว่ามีคนที่พูดภาษากวย/กวย จำนวนประมาณ 400,000 คน กระจายอยู่ทางภาคอีสานของประเทศไทยเป็นส่วนใหญ่ ได้แก่ สุรินทร์ บุรีรัมย์ ศรีสะเกษ อุบลราชธานี ร้อยเอ็ด และนอกจากนี้ยังพบว่ามีกระจายอยู่ในชุมชนหมู่บ้านในภาคกลางและภาคตะวันออก

ตำบลโพธิ์กระสังข์ อำเภอขุนหาญ จังหวัดศรีสะเกษ ประกอบด้วยหมู่บ้านทั้งหมด 14 หมู่บ้าน มีชาวกวยอาศัยอยู่จำนวน 13 หมู่บ้าน เป็นประชากรที่เรียกตนเองว่า “กวย” ประมาณ 8,185 คน ซึ่งถือเป็นพื้นที่ที่มีชาวกวยอาศัยอยู่อย่างหนาแน่น ชุมชนนี้ยังใช้ภาษากวยอยู่มาก โดยผู้ใหญ่ในชุมชนมักจะสื่อสารกันเป็นภาษากวย มีการแต่งกายแบบชาวกวยไปวัดเมื่อมีงานประเพณีสำคัญต่างๆ สิ่งเหล่านี้ได้มีการปฏิบัติที่ได้ถ่ายทอดและแสดงออกให้เห็นในชีวิตประจำวัน ซึ่งชาวกวยถือว่ามีความสำคัญมาก เพราะเป็นสิ่งที่แสดงอัตลักษณ์ของความเป็นคนกวย

ที่ผ่านมา ชาวกวยในพื้นที่ตำบลโพธิ์กระสังข์ โดยเฉพาะที่อาศัยอยู่ในชุมชนวัดไตรราษฎร์สามัคคีได้เล็งเห็นคุณค่าและความสำคัญของการอนุรักษ์ภาษาและวัฒนธรรมกวย โดยในปี 2552 ได้ร่วมกับศูนย์ประสานงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นจังหวัดศรีสะเกษ ดำเนินโครงการวิจัยเรื่อง “ศึกษากลุ่มเยาวชนชนกับการฟื้นฟูและอนุรักษ์วัฒนธรรมประเพณีชาติพันธุ์กวย (ส่วย)” ได้ผลลัพธ์ที่สำคัญ คือ หนังสือเรื่อง “กอนกวยส่วยไม่ลืมชาติ” หนังสือเรื่องนี้มีส่วนช่วยให้ชุมชนเกิดการตื่นตัวในการอนุรักษ์วัฒนธรรมชาวกวยเป็นอย่างมาก รวมถึงเด็กและเยาวชนเองก็เริ่มสนใจประเพณีในชุมชนของตนเองมากขึ้น

หลังจากการทำหนังสือเรื่อง “กอนกวยส่วยไม่ลืมชาติ” ทีมวิจัยมีความต้องการที่จะบันทึกภาษากวยอย่างเป็นระบบ เพื่อใช้ในการบันทึกและเผยแพร่องค์ความรู้ต่างๆ ด้วยภาษากวย ซึ่งเป็นภาษาท้องถิ่นที่สำคัญในพื้นที่ จึงได้พัฒนาโครงการวิจัยร่วมกับศูนย์ประสานงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นประเด็นการฟื้นฟูภาษาในภาวะวิกฤต และจัดทำโครงการ “ศึกษากระบวนการสร้างระบบตัวเขียนภาษากวยเพื่อสืบทอดวิถีวัฒนธรรมของชุมชนวัดไตรราษฎร์สามัคคี (บ้านชำและบ้านตาตา) ต.โพธิ์กระสังข์ อ.ขุนหาญ จ.ศรีสะเกษ” โดยได้ปฏิบัติการวิจัยในชุมชนในปี 2555 และมีผลการวิจัยที่สำคัญเป็นระบบตัวเขียนภาษากวยอักษรไทยซึ่งได้นำไปใช้เขียนตำราการเลี้ยงไหมและทอผ้าของชาวกวยอันเป็นอัตลักษณ์ที่สำคัญของชุมชน ตลอดจนได้ผลิตรวบรวมธรรมเนียมท้องถิ่นและนำไปประยุกต์ใช้ทำเป็นสื่อการเรียนการสอนภาษากวยในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

บ้านชำ – บ้านตาตา และพบว่าเด็กเล็กต่างให้ความสนใจในสื่อภาษากวายเป็นอย่างมาก อีกทั้งยังมีผลต่อการพัฒนาการเรียนรู้ภาษากวของเด็กเล็กได้ดีขึ้นอีกด้วย

ในส่วนของเยาวชนในชุมชนก็ได้มีการทำงานเพื่อการฟื้นฟูการเล่นพื้นบ้านในปี พ.ศ. 2558 ในโครงการ “สานสัมพันธ์ กอนกวยทรวัยอีก” โดยได้รับการสนับสนุนจากมูลนิธิสยามกัมมาจลและสำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.) ทำให้การเล่นพื้นบ้านที่เคยถูกละเลยไปได้รับการพูดถึงและนำมาผลิตสื่อเป็นหนังสือเล่มยักษ์ภาษากว – ภาษาไทยสำหรับการเผยแพร่ในโครงการอีกด้วย

จากการทำงานเพื่อการอนุรักษ์และฟื้นฟูภาษากวด้วยพลังชุมชนที่ผ่านมาสามารถกล่าวได้ว่าชาวกวในพื้นที่ยึดถือพิธีกรรมซึ่งมีความตระหนักและให้ความสำคัญกับภาษาอันเป็นอัตลักษณ์ของชุมชนเป็นอย่างยิ่ง แต่อย่างไรก็ตาม ในปัจจุบันกระแสโลกาภิวัตน์ ซึ่งใช้ภาษาใหญ่ เช่น ภาษาไทย เริ่มมีอิทธิพลเข้ามาสู่ชุมชนผ่านทางสื่อสารมวลชนในรูปแบบของวิทยุโทรทัศน์และสื่อสังคมออนไลน์ ซึ่งสามารถเข้าถึงได้กับ อีกทั้งที่ชาวกวเริ่มมีการแต่งงานข้ามกลุ่มมากขึ้น จึงทำให้พ่อแม่ยุคใหม่เริ่มให้ความสำคัญกับภาษาไทยซึ่งเป็นภาษาราชการมากขึ้น และมักสอนลูกให้พูดภาษาไทยเป็นภาษาแรก เด็ก จึงสามารถฟัง – พูดภาษาไทยได้อย่างคล่องแคล่วมากกว่าภาษากวซึ่งเป็นภาษาท้องถิ่นของบรรพบุรุษ

ปรากฏการณ์ดังกล่าว สร้างความวิตกกังวลให้กับชุมชนมากเนื่องจากเกรงว่าภาษากวจะสูญหายไปถ้าหากเด็กเล็กไม่ได้ใช้ภาษากวเลย แต่จากประสบการณ์การทำงานวิจัยโครงการเดิมด้านการฟื้นฟูภาษาที่ได้เริ่มมีการทดลองนำเอาภาษากวไปร่วมจัดกระบวนการเรียนรู้ให้กับเด็กที่ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านชำ – บ้านตาตา พบว่าสามารถทำให้เด็กเล็กสนใจภาษากวและเรียนรู้ภาษาท้องถิ่นได้อย่างมีความสุข ในครั้งนี้ ชุมชนจึงเล็งเห็นว่าควรมีการจัดกระบวนการเรียนรู้ภาษากวในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กอย่างเป็นระบบเพื่อให้เกิดการเรียนรู้ในภาษาท้องถิ่นและทักษะการเรียนรู้ที่จำเป็นสำหรับเด็กเล็กที่เหมาะสมและควรขยายกระบวนการการทำงานนี้ไปสู่ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กอื่น ๆ ในชุมชน ชาวกวจึงได้ประสานงานไปยังเทศบาลตำบลโพธิ์กระสังข์เพื่อดำเนินการให้มีการจัดกระบวนการเรียนรู้ภาษากวให้กับเด็กเล็กเชื้อสายกวในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในสังกัด โดยมุ่งหวังว่าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กจะเป็นแหล่งบ่มเพาะภาษาท้องถิ่นให้กับลูกหลานในชุมชนควบคู่กับการพัฒนาทักษะการเรียนรู้ที่เหมาะสมตามพัฒนาการของเด็กเล็กตามมาตรฐานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่มีอยู่เดิม จนเกิดโครงการ “แนวทางการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กด้วยภาษากวโดยชุมชนมีส่วนร่วมในพื้นที่เทศบาลตำบลโพธิ์กระสังข์ อำเภอบึงสามพัน จังหวัดศรีสะเกษ” โดยมุ่งหวังว่าโครงการนี้จะมีส่วนช่วยในการฟื้นฟูภาษากวให้กับเด็กเล็กซึ่งเป็นอนาคตและความหวังของชุมชนในการสืบทอดภาษากวให้ดำรงคงอยู่สืบไป

1.2 โจทย์การวิจัย

แนวทางการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่เหมาะสมกับเด็กเล็กเชื้อสายกวย โดยชุมชนมีส่วนร่วม ในพื้นที่ของเทศบาลตำบลโพธิ์กระสังข์ อำเภอบางบาล จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ควรเป็นอย่างไร?

1.3 วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาแนวทางการนำภาษากวยไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนหรือจัดประสบการณ์การเรียนรู้ในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในพื้นที่เทศบาลตำบลโพธิ์กระสังข์ อำเภอบางบาล จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
2. เพื่อศึกษาปัจจัยเงื่อนไขที่มีผลต่อการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ภาษาและวัฒนธรรมกวยในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่เหมาะสมกับเด็กเล็กเชื้อสายกวย
3. เพื่อศึกษาผลกระทบต่อพัฒนาการการเรียนรู้ภาษาและวัฒนธรรมกวยของเด็กเล็กในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในพื้นที่เทศบาลตำบลโพธิ์กระสังข์ อำเภอบางบาล จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
4. เพื่อสร้างการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

1.4 ประเด็นการศึกษา

จากวัตถุประสงค์ดังกล่าว สามารถแยกเป็นประเด็นการศึกษาได้ดังนี้

1. แนวทางในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กด้วยภาษา กวย ประกอบด้วย
 - กระบวนการ/ วิธีการสร้างการเรียนรู้ภาษาและวัฒนธรรมกวยสำหรับเด็กเล็ก
 - สื่อ/กิจกรรม ที่เหมาะสมสำหรับกระบวนการสร้างการเรียนรู้ภาษาและวัฒนธรรมกวย
 - แนวทางการสร้างความเข้าใจและทัศนคติที่ถูกต้องเกี่ยวกับการสร้างกระบวนการเรียนรู้ภาษาและวัฒนธรรมท้องถิ่นให้แก่ผู้ปกครองและชุมชน
2. ปัจจัย / เงื่อนไขในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ภาษาและวัฒนธรรมกวยในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ได้แก่
 - เงื่อนไข/ปัจจัยภายใน เช่น ความสามารถในการเรียนรู้ของเด็ก ความรู้ความเข้าใจและทัศนคติของชุมชนและผู้ปกครองเด็ก เป็นต้น
 - เงื่อนไข/ปัจจัยภายนอก เช่น สภาพพื้นที่ วิถีชีวิต วัฒนธรรม สภาพทางสังคมและเศรษฐกิจของชุมชน เป็นต้น
3. พัฒนาการการเรียนรู้ภาษาและวัฒนธรรมกวยของเด็กเล็กในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเทศบาลตำบลโพธิ์กระสังข์
4. การมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ได้แก่ การมีส่วนร่วมในการสำรวจสถานการณ์การใช้ภาษาของเด็กเล็ก การมีส่วนร่วมในการวางแผนการจัดประสบการณ์ ตลอดจนการมีส่วนร่วมในการเป็นปราชญ์และวิทยากรท้องถิ่นให้กับศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

1.5 วิธีการดำเนินงาน

1) เปิดเวทีชี้แจงโครงการวิจัยสู่ชุมชน เพื่อให้คนในชุมชนได้รับรู้และเข้าใจในการดำเนินงานโครงการ พร้อมกับเป็นการเปิดเวทีเพื่อรับฟังความคิดเห็นจากกลุ่มคนที่เกี่ยวข้อง เช่น เทศบาล ผู้ปกครอง ครู และชุมชน เป็นต้น

2) สํารวจข้อมูลของเด็กเล็กในชุมชน สถานการณ์ทางภาษาของเด็กเล็กในชุมชน เป็นกิจกรรมที่สํารวจสถานการณ์การใช้ภาษาของเด็กเล็กในครัวเรือน ผ่านการสอบถามจากผู้ปกครอง ซึ่งนอกจากจะทำให้ทราบสถานการณ์การใช้ภาษาของเด็กนักเรียนแล้ว ยังสามารถทำให้ผู้ปกครองเกิดความตระหนักในการใช้ภาษากวกับเด็กนักเรียน

3) อบรมให้ความรู้เรื่องการจัดประสบการณ์การเรียนรู้โดยใช้ภาษาแม่เป็นฐาน ในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กจากการศึกษากรณีศึกษาจากในประเทศไทยและต่างประเทศ เป็นกิจกรรมที่ทีมพี่เลี้ยงเติมความรู้ในเรื่องแนวคิดในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้โดยใช้ภาษาแม่เป็นฐาน หรือแนวคิดรังภาษา (Language Nest) พร้อมกับการนำเสนอกรณีตัวอย่างที่ประสบผลสำเร็จทั้งในประเทศและต่างประเทศ นอกจากนี้ยังมีกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในการนำมาปรับใช้อีกด้วย

4) ศึกษาดูงานการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ภาษาท้องถิ่นในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านโพธิ์ทอง (ภาษาเขมรถิ่นไทย) โดยทีมพี่เลี้ยงเป็นผู้จัดกิจกรรมการศึกษาดูงานการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ด้วยภาษาท้องถิ่นในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่ประสบผลสำเร็จ เพื่อให้ทีมวิจัยมองเห็นภาพการจัดประสบการณ์เรียนรู้กับเด็กเล็ก และเกิดแรงบันดาลใจในการทำงาน

5) วางแผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ด้วยภาษากวในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กให้สอดคล้องกับสถานการณ์ทางภาษาของนักเรียนและบริบทของชุมชน เป็นการประชุมร่วมกันของทีมวิจัย เพื่อวางแผนการจัดประสบการณ์เรียนรู้ด้วยภาษากวอย่างเหมาะสม โดยใช้เนื้อหา หรือองค์ความรู้ท้องถิ่นจัดประสบการณ์การเรียนรู้ ทั้งในห้องเรียนและภายนอกห้องเรียน

6) ฝึกกลวิธีการสอนภาษาท้องถิ่นสำหรับเด็กแก่ครูในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก โดยทีมพี่เลี้ยงจัดกิจกรรมอบรมเชิงปฏิบัติการเพื่อฝึกหัดให้ครูสามารถใช้กลวิธีการสอนภาษากวกับเด็กเล็กได้อย่างถูกต้องและมั่นใจ

7) สร้างสื่อสำหรับเด็กเล็กตามแผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ เป็นกิจกรรมที่ทีมวิจัยและคนในชุมชนร่วมกันผลิตสื่อสำหรับการจัดประสบการณ์เรียนรู้ภาษากวให้กับเด็กเล็ก โดยใช้เนื้อหาองค์ความรู้ท้องถิ่นของชาวกว และการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองและชุมชน

8) ทดลองจัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้เด็กเล็กด้วยภาษากว โดยครูเริ่มจัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้กับเด็กเล็กโดยใช้ภาษากว ตามแผนที่กำหนด โดยใช้เนื้อหาท้องถิ่น และมุ่งเน้นการเรียนรู้ทั้งภายในห้องเรียนและภายนอกห้องเรียน

9) วัดผลประเมินผลการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ โดยทีมวิจัยร่วมกันคิดกิจกรรมการทดสอบความรู้ ความสามารถของเด็กนักเรียนร่วมกัน พร้อมกับพูดคุยกับผู้ปกครอง เพื่อชี้ให้เห็นพัฒนาการการเรียนรู้และการใช้ภาษาของเด็กนักเรียน

10) ถอดบทเรียนการทำงานวิจัย ผ่านการจัดการประชุมทีมวิจัย ผู้ปกครอง และคนในชุมชน เพื่อทบทวนการทำงาน และบทเรียนที่เกิดขึ้นจากการทำงานวิจัย พร้อมกับข้อเสนอแนะที่จะนำไปสู่การพัฒนาในขั้นต่อไป

11) คำนึงความรู้สึกชุมชน เป็นกิจกรรมที่นำเสนอผลงานวิจัย เพื่อให้ชุมชนได้รับรู้ เกิดความเข้าใจและเกิดความตระหนัก เห็นคุณค่าและความสำคัญของภาษาและภูมิปัญญาท้องถิ่นของชาวกายไตต่อไป

12) พัฒนาศักยภาพทีมวิจัยโดยการเข้าร่วมเวทีนำเสนอผลงานหรือกิจกรรมที่พี่เลี้ยงหรือสกว. จัดขึ้น

13) เขียนรายงานความก้าวหน้าและรายงานฉบับสมบูรณ์

14) ประชุมทีมวิจัยประจำเดือน

1.6 ขอบเขตพื้นที่

ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในสังกัดของเทศบาลตำบลโพธิ์กระสังข์ที่อยู่ในชุมชนผู้ใช้ภาษากายไตจำนวน 5 ศูนย์ ได้แก่ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านแต้, ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กวัดสต้า, ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านชำ – ตาตา, ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านพอกหนองประดิษฐ์ และศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านหนองขนาน

1.7 กลุ่มเป้าหมาย

กลุ่มเด็กเล็กเชื้อสายกายไตในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก อายุ 2 ขวบครึ่ง – 4 ขวบ ในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กจำนวน 5 แห่ง

1.8 ผลที่คาดว่าจะได้รับ

ผลเชิงวิจัย

1. ได้องค์ความรู้เรื่องแนวทางการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในเขตพื้นที่เทศบาลตำบลโพธิ์กระสังข์ อำเภอลืออำนาจ จังหวัดศรีสะเกษ

2. ได้องค์ความรู้ด้านปัจจัยเงื่อนไขที่มีผลต่อการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ภาษาและวัฒนธรรมกายไตในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่เหมาะสมกับเด็กเล็กเชื้อสายกายไต

3. ได้องค์ความรู้เกี่ยวกับผลกระทบต่อพัฒนาการการเรียนรู้ภาษาและวัฒนธรรมกายไตของเด็กเล็กในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเขตพื้นที่เทศบาลตำบลโพธิ์กระสังข์ อำเภอลืออำนาจ จังหวัดศรีสะเกษ

ผลเชิงพัฒนา

ชุมชนชาวกายไตในพื้นที่ตำบลโพธิ์กระสังข์ อำเภอลืออำนาจ จังหวัดศรีสะเกษ ได้มีส่วนร่วมในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ภาษากายไตในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

บทที่ 2

ทบทวนวรรณกรรม

โครงการ “แนวทางการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กด้วยภาษากวโดยชุมชนมีส่วนร่วมในพื้นที่เทศบาลตำบลโพธิ์กระสังข์ อำเภอบางบาล จังหวัดพระนครศรีอยุธยา” มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาแนวทางการนำภาษากวไปใช้จัดประสบการณ์การเรียนรู้ในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ปัจจัยเงื่อนไขที่มีผลต่อการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ภาษาและวัฒนธรรมกว ผลกระทบต่อการพัฒนาการเรียนรู้ภาษาและวัฒนธรรมกวของเด็กเล็กตลอดจนการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ทีมวิจัยจึงได้ทบทวนวรรณกรรม 3 ประเด็น ดังนี้

- 1) ภาษากว
- 2) ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
- 3) แนวคิดเรื่องการจัดการเรียนการสอนโดยนำภาษาท้องถิ่นร่วมจัดการเรียนรู้

2.1 ภาษากว

ชาวกว กว เป็นกลุ่มชาติพันธุ์ที่พูดภาษาในตระกูลออสโตรเอเชียติก (Austroasiatic) คำว่า กว กว มีความหมายว่า “คน” แต่มีการออกเสียงแตกต่างกันไปตามแต่ละท้องถิ่น ส่วนคำว่า “ส่วย” นั้นเป็นชื่อที่คนไทยทั่วไปเรียกคนกลุ่มนี้ ในปี 2544 สุวิไล เปรมศรีรัตน์ และคณะ ได้สำรวจจำนวนคนที่พูดภาษาต่างๆ ในประเทศไทยเพื่อจัดทำแผนที่ภาษากลุ่มชาติพันธุ์ พบว่ามีคนที่พูดภาษากว/กว จำนวนประมาณ 400,000 คน กระจายอยู่ทางภาคอีสานของประเทศไทยเป็นส่วนใหญ่ ได้แก่ สุรินทร์ บุรีรัมย์ ศรีสะเกษ อุบลราชธานี ร้อยเอ็ด และยังพบว่ามีกระจายอยู่ในชุมชนหมู่บ้านในภาคกลางและภาคตะวันออก นอกจากนี้วรรณ (2533) ยังได้ศึกษาการกระจายของภาษากวในประเทศไทย พบว่า ที่อำเภอบางบาล จังหวัดพระนครศรีอยุธยา มีหมู่บ้านชาวกว กว กระจายอยู่ตามตำบลต่างๆ ได้แก่ ตำบลโพธิ์กระสังข์ ตำบลกระหว้น ตำบลสี และตำบลโนนสูง ปัจจุบัน ตำบลโพธิ์กระสังข์ อำเภอบางบาล จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ประกอบด้วยหมู่บ้านทั้งหมด 14 หมู่บ้าน มีชาวกวอาศัยอยู่จำนวน 13 หมู่บ้าน ได้แก่ บ้านตาตา บ้านโพธิ์กระสังข์ บ้านบกดคำ บ้านหนองประดิษฐ์ บ้านหนองขาน บ้านชำ บ้านหนองคู บ้านโนนคูณ บ้านพอก บ้านแต่ บ้านโพธิ์กระสังข์เหนือ บ้านสดำ และบ้านใหม่พัฒนา มีประชากรที่เรียกตนเองว่า “กว กว” ประมาณ 8,185 คน ซึ่งถือเป็นพื้นที่ที่มีชาวกวอาศัยอยู่อย่างหนาแน่นและยังมีการใช้ภาษากวในชีวิตประจำวันกันอยู่มาก

ภาษากวยเป็นภาษาที่จัดอยู่ในตระกูลออสโตรเอเชียติก (Austroasiatic) สาขามอญ – เขมร (Mon-Khmer) สาขาย่อยกะตือค (Katuic) ซึ่งแต่ละถิ่นจะมีการใช้สำเนียงภาษาที่แตกต่างกันไป วรรณมา เทียนมี (2533) ได้แบ่งภาษากวยในประเทศไทยออกเป็น 2 กลุ่มใหญ่ๆ โดยอาศัยความเกี่ยวโยงสัมพันธ์ของสระบางเสียงมาเป็นเกณฑ์ ได้แก่ กลุ่มภาษากวย (กวย-กวย) และ กลุ่มภาษากวย (กวย – กวย) ในตำบลโพธิ์กระสังข์ อำเภอขุนหาญ จังหวัดศรีสะเกษ พบว่า มีทั้งผู้ที่พูดภาษากวย และภาษากวย แต่ทั้งสองภาษานี้มีลักษณะแตกต่างกันไม่มากนัก

สมทรง บุรุษพัฒน์ (2537) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง *“เรียนภาษาและชีวิตความเป็นอยู่ของชาว กวย-กวย (ส่วย) จากบทสนทนา”* ที่บ้านสร้างใหญ่ ตำบลดินแดง อำเภอไพรบึง จังหวัดศรีสะเกษ ในส่วนของการศึกษาระบบเสียงภาษากวย พบว่า ภาษากวยเป็นภาษาที่ไม่มีความแตกต่างของเสียงวรรณยุกต์เหมือนภาษาไทย แต่มีลักษณะน้ำเสียง (voice quality) หรือ เรจิสเตอร์ (register) โดยมีความแตกต่างของพยางค์ 2 ประเภท คือ พยางค์ที่มีเสียงสระแบบธรรมดา ((normal voice) และพยางค์ที่มีเสียงสระก้อง-มีลม (breathy voice) และพบว่า หน่วยเสียงพยัญชนะต้นมี 21 หน่วยเสียง คือ /p, ph, b, m, w, t, th, d, n, s, r, l, ch, dz, ɲ, j, k, kh, ŋ, ʔ, h/ หน่วยเสียงพยัญชนะสะกด มี 14 หน่วยเสียง คือ /p, t, c, k, ʔ, h, m, n, ɲ, ŋ, w, r, l, j/ หน่วยเสียงพยัญชนะควบกล้ำ ได้แก่ พยัญชนะต้นที่ควบกล้ำกับเสียง /r, l/ หน่วยเสียงสระเดี่ยว มี 22 หน่วยเสียง คือ /l, i:, e, e:, æ, æ:, a, a:, u, u:, ʌ, ʌ:, u, u:, o, o:, ɔ, ɔ:, ɑ, ɑ:/ และ หน่วยเสียงสระผสมสองส่วน มี 3 หน่วยเสียง คือ /ia, ua, ua/

ธิติพร พิมพ์จันทร์ (2547) ศึกษาเรื่อง *“ศึกษาระบบเสียงภาษากวยที่บ้านไสน้อย ตำบลกู่ อำเภอปรางค์กู่ จังหวัดศรีสะเกษ ในวิทยานิพนธ์เรื่อง “ศึกษาเปรียบเทียบคำศัพท์และทัศนคติระหว่างผู้พูดภาษากวย กวย และเยอ ในจังหวัดศรีสะเกษ”* พบว่า ระบบเสียงภาษากวยที่บ้านไสน้อย ประกอบด้วย

เสียงพยัญชนะต้นเดี่ยวมี 21 หน่วยเสียง ได้แก่ /p, ph, b, m, w, t, th, d, n, s, r, l, c, ch, ɲ, j, k, kh, ŋ, ʔ, h/

เสียงพยัญชนะควบกล้ำต้นพยางค์ ได้แก่ พยัญชนะต้นที่ควบกล้ำกับเสียง /r, l/ พบ 11 หน่วยเสียง คือ /pl, pr, tr, kl, khl, kr, khr, phr, phl, br, bl/

เสียงพยัญชนะท้ายมี 14 หน่วยเสียง ได้แก่ /p, t, k, ʔ, c, m, n, ɲ, h, r, l, j, w/

สระเดี่ยวเสียงสั้นมี 11 หน่วยเสียง ได้แก่ /l, e, æ, a, u, ʌ, u, o, ɔ, ɑ/

สระเดี่ยวเสียงยาวมี 11 หน่วยเสียง ได้แก่ /i:, e:, æ:, a:, u:, ʌ:, u:, o:, ɔ:, ɑ:/

สระผสมมี 3 หน่วยเสียง ได้แก่ /ia, ua, ua/

นอกจากนี้ อัมพร ปรีเปรม (2556) ศึกษาเรื่อง *“กระบวนการสร้างระบบตัวเขียนภาษากวยโดยใช้อักษรไทยเพื่อสืบทอดวิถีวัฒนธรรมของชุมชนวัดไตรราษฎร์สามัคคี (บ้านชำและบ้านตาตา) ต.โพธิ์กระสังข์ อ.ขุนหาญ จ.ศรีสะเกษ”* พบว่า ระบบตัวเขียนภาษากวย ประกอบด้วย

พยัญชนะต้น จำนวน 20 ตัว คือ /ก ค ง จ ช ซ ญ ด ต ท น บ ป พ ม ย ล ว อ ฮ/ โดย พยัญชนะต้น ญ จะออกเสียงต่างจากเสียงภาษาไทย คือ มีการออกเสียงขึ้นจมูก

พยัญชนะควบกล้ำ จำนวน 9 ตัว คือ /กล คล ตร ทร ทล บล ปล พล มล/

สระจำนวน 25 ตัว คือ /อะ อา อิ อี อื อือ อุ ู เอะ เอ แอะ แอ โอะ โอ เอาะ ออ เอาะ
เออ เอียะ เอีย อัวะ อัว เอื้อะ เอื้อ เอา/

ตัวสะกดจำนวน 13 ตัว จำแนกตามเสียงที่ออกเหมือนภาษาไทย คือ /ก ง ด น บ ม ย ว/ และ
เสียงที่ออกต่างจากภาษาไทย ได้แก่ เสียง /จ ล ฮ อ ยฮ/

ส่วนลักษณะน้ำเสียง มีลักษณะน้ำเสียง ห้วน – ต่ำ ใช้วรรณยุกต์ ' เขียนไว้บนพยัญชนะที่ออกเสียงห้วน
- ต่ำ เช่น เฟลียว ค่อง

เมื่อเปรียบเทียบระบบเสียงภาษากวย บ้านสร้างใหญ่ บ้านไสน้อย และบ้านชำ-ตาตา พบว่า บ้านสร้าง
ใหญ่ บ้านไสน้อย มีพยัญชนะต้น และพยัญชนะสะกด มากกว่าบ้านชำ-ตาตา คือ เสียง /r/ หรือเสียง ร และ
พบว่ามีตัวสะกดที่ออกเสียงต่างจากภาษาไทย ได้แก่ เสียง /จ ล ฮ อ ยฮ/ ซึ่งสมทรง บุรุษพัฒน์ (2537) ได้
อธิบายวิธีการออกเสียง ดังนี้

จ ออกเสียงโดย เอาส่วนกลางของลิ้นแตะเพดานแข็งและกักเสียงไว้ เช่น อลาจ

ล ออกเสียงโดย เอาปลายลิ้นแตะปุ่มเหงือกและปล่อยลมออกสองข้างลิ้น เช่น กะโถล

ฮ ออกเสียงโดย ปล่อยให้ลมออกมาโดยไม่มีการปิดกั้นในช่องปาก เช่น กะทะฮ

อ พบที่บ้านชำ – ตาตา ออกเสียงโดย ออกเสียงสระเสียงยาวและหยุด เช่น อลือ

ยฮ พบที่บ้านว้า – ตาตา ออกเสียงโดย ออกเสียง ย แล้วมีลมท้ายเสียง เช่น ปอยฮ

นอกจากนี้ยังพบสระที่มีการออกเสียงต่างจากภาษาไทย คือ สระ เอาะ เออ เอาะ ออ ซึ่งสามารถออก
เสียงได้โดยออกเสียงคล้ายสระเออะ สระเออ สระเอาะ สระออ ในภาษาไทย แต่เปิดปากให้กว้างขึ้น

ทีมวิจัยได้ศึกษาระบบตัวเขียนภาษากวยเพื่อจัดทำสื่อการเรียนรู้สำหรับเด็กเล็ก ได้แก่ ปรับปรุง
รูปภาพในชาร์ตพยัญชนะภาษากวย และทำชาร์ตพยัญชนะภาษากูยเพิ่มสำหรับศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่มีเด็กพูด
ภาษากูย นอกจากนี้ยังใช้เป็นเครื่องมือบันทึกนิทานเรื่องเล่าจากปราชญ์ในชุมชนเพื่อถ่ายทอดสู่เด็กในศูนย์
พัฒนาเด็กเล็ก

2.2 ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

จากเอกสาร “**มาตรฐานการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
กระทรวงมหาดไทย**” (http://www.dla.go.th/work/e_book/eb1/std210550/0/0.htm) ได้ให้
ความหมายของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กว่า หมายถึง สถานที่ดูแลและให้การศึกษาเด็ก อายุระหว่าง 3 - 5 ปี มีฐานะ
เทียบเท่าสถานศึกษา เป็นศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดตั้งเอง และศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก
ของส่วนราชการต่างๆ ที่ถ่ายโอนให้อยู่ในความดูแลรับผิดชอบขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เช่น ศูนย์อบรม
เด็กก่อนเกณฑ์ในวัด/มัสยิด กรรมการศาสนา ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก กรรมการพัฒนาชุมชน และศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก
รับถ่ายโอนจากสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ เป็นต้น

ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในเขตความรับผิดชอบของเทศบาลตำบลโพธิ์กระสังข์ จัดตั้งขึ้นเมื่อวันที่ 2 ตุลาคม
2549 ดำเนินการจัดประสบการณ์การเรียนรู้หลักสูตรเตรียมความพร้อมในระดับก่อนวัยเรียน มีทั้งสิ้น 7 แห่ง
ได้แก่

1. ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กศูนย์ที่ 1 บ้านแต่ ครอบคลุมพื้นที่บริการบ้านโพธิ์กระสังข์ บ้านโนนคูณ บ้านแต่ และบ้านโพธิ์กระสังข์เหนือ มีบุคลากรทั้งหมด จำนวน 6 คน ประกอบด้วย ครูผู้ดูแลเด็ก จำนวน 1 คน ผู้ช่วยครูผู้ดูแลเด็ก จำนวน 3 คน ภารโรงจำนวน 1 คน
2. ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กศูนย์ที่ 2 วัดสดำ ครอบคลุมพื้นที่บริการบ้านบก มีบุคลากรทั้งหมด จำนวน 3 คน ประกอบด้วย ครูผู้ดูแลเด็กจำนวน 2 คน ภารโรงจำนวน 1 คน
3. ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กศูนย์ที่ 3 บ้านชำ – ตาตา ครอบคลุมพื้นที่บริการบ้านตา – ตา บ้านชำ มีบุคลากรทั้งหมด จำนวน 3 คน ประกอบด้วย ครูผู้ดูแลเด็กจำนวน 1 คน ผู้ช่วยครูผู้ดูแลเด็ก จำนวน 1 คน ภารโรงจำนวน 1 คน
4. ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กศูนย์ที่ 4 บ้านพอก ครอบคลุมพื้นที่บริการบ้านหนองประดิษฐ์ บ้านพอก มีบุคลากรทั้งหมด จำนวน 3 คน ประกอบด้วย ครูผู้ดูแลเด็กจำนวน 1 คน ผู้ช่วยครูผู้ดูแลเด็ก จำนวน 1 คน ภารโรงจำนวน 1 คน
5. ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กศูนย์ที่ 5 บ้านพยอม ครอบคลุมพื้นที่บริการบ้านโคกพยอม มีบุคลากรทั้งหมด จำนวน 3 คน ประกอบด้วย ครูผู้ดูแลเด็กจำนวน 1 คน ผู้ช่วยครูผู้ดูแลเด็ก จำนวน 1 คน ภารโรงจำนวน 1 คน
6. ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กศูนย์ที่ 6 บ้านหนองขนาน ครอบคลุมพื้นที่บริการบ้านหนองขนาน มีบุคลากรจำนวน 1 คน เป็นผู้ช่วยครูผู้ดูแลเด็ก
7. ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กศูนย์ที่ 7 บ้านหนองคู ครอบคลุมพื้นที่บริการบ้านหนองคู บ้านใหม่พัฒนา มีบุคลากรทั้งหมด จำนวน 2 คน ประกอบด้วย ครูผู้ดูแลเด็กจำนวน 1 คน ภารโรงจำนวน 1 คน

“คู่มือศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น” ได้กล่าวถึงแนวทางการจัดการศึกษาปฐมวัย (http://www.dla.go.th/work/e_book/eb6/eb6_3/eb6_3.htm) ดังนี้

1. การสร้างหลักสูตรที่เหมาะสม โดยพิจารณาจากวัยและประสบการณ์ของเด็ก เป็นหลักสูตรที่มุ่งเน้นการพัฒนาเด็กในทุกด้านทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม สติปัญญา และลักษณะนิสัย โดยอยู่บนพื้นฐานของประสบการณ์เดิมที่เด็กมีอยู่และประสบการณ์ใหม่ที่เด็กจะได้รับ
2. การสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของเด็ก ตอบสนองความต้องการและความสนใจของเด็กทั้งภายในและภายนอกห้องเรียน
3. จัดกิจกรรมที่ส่งเสริมพัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็ก มีการปรับปรุงการใช้เทคนิคและการจัดกิจกรรมให้เหมาะสมกับเด็ก
4. การบูรณาการการเรียนรู้ หนึ่งแนวคิด เด็กสามารถเรียนรู้ได้หลายกิจกรรม หนึ่งกิจกรรม เด็กสามารถเรียนรู้ได้หลายทักษะและหลายประสบการณ์ ครูจึงควรวางแผนการจัดประสบการณ์ให้เด็กผ่านการเล่นหลายกิจกรรม หลายทักษะอย่างเหมาะสมกับวัย
5. การประเมินพัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็ก ว่าเด็กเกิดการเรียนรู้และมีความก้าวหน้าเพียงใด เพื่อนำไปใช้ในการวางแผนกิจกรรมและประเมินประสิทธิภาพการจัดการศึกษา

6. ความสัมพันธ์ระหว่างครูผู้ดูแลเด็กและครอบครัวของเด็ก ต้องมีการแลกเปลี่ยนข้อมูลทำความเข้าใจพัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็กและมีส่วนร่วมในการพัฒนาตามหลักการจัดหลักสูตรให้บรรลุเป้าหมายร่วมกัน

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น จึงได้จัดทำมาตรฐานการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ให้สามารถดำเนินงานเพื่อพัฒนาเด็กได้อย่างมีประสิทธิภาพ ประกอบด้วยมาตรฐานการดำเนินงาน 4 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านบุคลากรและการบริหารจัดการ 2) ด้านอาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย 3) ด้านวิชาการและกิจกรรมตามหลักสูตร ที่เน้นการจัดในลักษณะของการดูแลและให้เด็กได้รับการพัฒนาแบบองค์รวมในทุกด้าน ได้แก่ ร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา ตามวัยและความสามารถของแต่ละบุคคล ซึ่งจะใช้ขอบข่ายกิจกรรมประจำวันในหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2546 เป็นแนวทางในการจัดประสบการณ์เรียนรู้ และ 4) ด้านการมีส่วนร่วมและการสนับสนุนจากชุมชน ซึ่งในงานวิจัยนี้ ทีมวิจัยได้ดำเนินงานจัดทำแผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้มีความสอดคล้องกับมาตรฐานการดำเนินงานในด้านวิชาการและกิจกรรมตามหลักสูตรและการมีส่วนร่วมของชุมชนอีกด้วย

2.3 แนวคิดเรื่องการจัดการเรียนการสอนโดยนำภาษาท้องถิ่นร่วมจัดการเรียนรู้

จากบทความเรื่อง “แนวทางการจัดการเรียนการสอนโดยนำภาษาท้องถิ่นร่วมจัดการเรียนรู้” ในเอกสารประกอบการประชุมปฏิบัติการเรื่องแนวทางและกลวิธีการสอนภาษาท้องถิ่นสำหรับนักเรียนแนวชายแดนและพื้นที่พิเศษ (2553) ได้กล่าวถึงแนวทางการนำภาษาท้องถิ่นมาร่วมในการจัดการเรียนการสอนมีส่วนช่วยในการเชื่อมโยงทุนทางภาษาและวัฒนธรรมที่เด็กมีอยู่จากบริบทชุมชนเข้าสู่การเรียนรู้ในระบบโรงเรียน ใช้แนวคิดการจัดการศึกษาตามหลักพื้นฐานทางการศึกษา ใช้ผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง และหลักการ เรียนรู้สิ่งที่ยังไม่รู้หรือความรู้ใหม่โดยเชื่อมโยงกับสิ่งที่รู้อยู่แล้ว และแนวทางการพัฒนาสมองและการเรียนรู้ของเด็กโดยใช้ภาษาแม่เป็นสื่อและใช้ลำดับการฟัง – พูด ด้วยความเข้าใจ คิดวิเคราะห์สร้างสรรค์ ไปสู่การอ่าน – เขียน ด้วยความเข้าใจ และความคิดวิเคราะห์สร้างสรรค์ในระดับต้นๆเช่นเดียวกัน โดยใช้เป็นพื้นฐานสำหรับการฟัง – พูด – อ่าน – เขียน ภาษาไทย ในลำดับต่อไป ซึ่งรูปแบบการจัดการเรียนการสอนที่ใช้ภาษาท้องถิ่นร่วมจัดการเรียนรู้มี 3 รูปแบบ ได้แก่

รูปแบบที่ 1 การจัดการเรียนการสอนแบบทวิภาษา (ภาษาท้องถิ่น – ภาษาราชการ) เป็นการจัดการศึกษาซึ่งเน้นการสอนภาษาท้องถิ่น (ภาษาแม่) ในช่วงแรกของการเรียนการสอน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้เด็กมีฐานทางภาษาที่เข้มแข็งผ่านภาษาแม่ เพื่อเป็นพื้นฐานของการเรียนรู้ภาษาไทยและสาระวิชาอื่นๆได้อย่างเป็นระบบ โดยในเบื้องต้นมีแนวทางพัฒนาสติปัญญา ความคิด และทักษะการสื่อสารของเยาวชนผ่านการสื่อสารด้วยภาษาแม่ (ทักษะฟัง – พูด) จากนั้นจึงให้เด็กเรียนรู้การอ่านและเขียนภาษาแม่โดยใช้อักษรไทย ซึ่งจะเกิดการเชื่อมโยงเข้าสู่ระบบการอ่าน – เขียน ภาษาไทยอย่างรวดเร็ว การจัดการเรียนการสอนแบบทวิภาษาได้ดำเนินการอย่างเป็นรูปธรรมในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ ได้แก่ จังหวัดปัตตานี ยะลา นราธิวาส และสตูล ในโครงการ “จัดการเรียนการสอนโดยใช้ภาษาท้องถิ่นและภาษาไทยเป็นสื่อ : กรณีการจัดการศึกษาแบบทวิภาษา (ภาษาไทย – มลายูถิ่น) ในโรงเรียนเขตพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้”

รูปแบบที่ 2 การพัฒนาทักษะภาษาไทยโดยเชื่อมโยงจากภาษาท้องถิ่น (ตามแนวทางการจัดการเรียนการสอนแบบทวิภาษา) เกิดจากปัญหาภาษาไทยไม่เข้มแข็งของเยาวชนกลุ่มชาติพันธุ์ในพื้นที่ชายแดนของประเทศ ซึ่งส่งผลกระทบต่อการศึกษาศึกษาของเยาวชนในพื้นที่ เนื่องจากการไม่เข้าใจภาษาไทยในระดับการอ่าน - เขียน ทำให้ไม่เข้าใจเนื้อหาของบทเรียนวิชาอื่นๆ ส่งผลเสียต่อผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษา การพัฒนาภาษาไทยโดยใช้ภาษาท้องถิ่นเป็นฐานในการเรียนรู้ เป็นไปตามหลักการพื้นฐานของการศึกษาซึ่งเริ่มต้นจากสิ่งที่รู้ไปสู่สิ่งที่ไม่รู้ โดยใช้ผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง การเชื่อมโยงที่เกิดขึ้นในหลักสูตรการเรียนการสอนแบบทวิภาษาไม่ได้มีเพียงการเชื่อมโยงระหว่างภาษาแม่ไปสู่ภาษาไทยเท่านั้น ยังมีรายละเอียดของการเชื่อมโยงจากสิ่งที่รู้ไปสู่สิ่งที่ไม่รู้อีกหลายแนวทาง เช่น การเชื่อมโยงระหว่างภาษาท้องถิ่น - ภาษาไทย อาทิ การเชื่อมโยงในระดับเสียง การเชื่อมโยงระหว่างอักษร การเชื่อมโยงระหว่างเนื้อหาสาระการเรียนรู้ และการเชื่อมโยงระหว่างภาพไปสู่อักษร เป็นต้น

รูปแบบที่ 3 การจัดการเรียนการสอนเป็นรายวิชาภูมิปัญญา “การจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาท้องถิ่น” เป็นการนำภาษาและภูมิปัญญาท้องถิ่นเข้าไปสอนในโรงเรียน โดยการนำหลักสูตรวิชาภาษาท้องถิ่น การผลิตสื่อการสอน และฝึกกลวิธีการสอนภาษาท้องถิ่น ซึ่งเนื้อหาการสอนอาจแตกต่างกันไปตามบริบทของแต่ละกลุ่มชาติพันธุ์และความสามารถในการใช้ภาษาของกลุ่มนั้นๆ แต่กระบวนการทั้งหมดนี้จะต้องได้รับความร่วมมือจากชุมชนเป็นอย่างมาก

ส่วนการนำภาษาท้องถิ่นร่วมจัดการเรียนรู้ในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กนั้น พิบูลย์ชัย สวัสดิ์สกุลไพร และคณะ (2553) ได้ทำโครงการวิจัยเพื่อท้องถิ่นเรื่อง **“แนวทางการสร้างกระบวนการเรียนรู้ภาษาและวัฒนธรรมปืซุที่เหมะสมกับเด็กเล็กชาวปืซุ บ้านดอยขมภู ต.โป่งแพร่ อ.แม่ลาว จ.เชียงราย”** โดยทดลองสร้างศูนย์พัฒนาเด็กเล็กภายในชุมชนและดำเนินการจัดการเรียนการสอนโดยนำภาษาท้องถิ่นร่วมจัดการเรียนรู้ในรูปแบบรังภาษา (Language Nest)¹ ซึ่งเป็นรูปแบบหนึ่งในการฟื้นฟูภาษาแม่และวัฒนธรรมชุมชนที่กำลังถดถอยหรือกำลังหายไป โดยผ่านการเรียนรู้หรือการสอนที่ใช้ภาษาแม่ตั้งแต่ในวัยเด็ก แนวคิดรังภาษาภาษาเริ่มขึ้นครั้งแรกในปี ค.ศ. 1980 โดยชาวเมารี ประเทศนิวซีแลนด์ ผลจากการดำเนินงานทำให้เด็กเล็กเริ่มฟังและพูดภาษาปืซุได้ สามารถจำคำศัพท์ และปฏิบัติตามคำสั่งด้วยภาษาปืซุได้ นอกจากนี้ สุรัญญา ทะวงศ์ดี และคณะ (2556) ทำโครงการวิจัยเพื่อท้องถิ่นเรื่อง **“พัฒนาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเพื่อการฟื้นฟูภาษาเขมรถิ่นไทย บ้านโพธิ์ทอง ต.เชื้อเพลิง อ.ปราสาท จ.สุรินทร์”** เป็นการนำภาษาเขมรถิ่นไทยร่วมจัดการเรียนรู้ในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านโพธิ์ทอง ซึ่งสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พบว่าแนวทางการสร้างกระบวนการเรียนรู้ภาษาเขมรถิ่นไทยในกลุ่มเด็กเล็กที่เหมาะสม คือ การสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ภาษาตามธรรมชาติในแนวทางของรังภาษาเช่นกัน เน้นการฟัง - พูด ภาษาท้องถิ่น ในชีวิตประจำวัน

การดำเนินงานของโครงการวิจัย “แนวทางการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กด้วยภาษาทวิภาษาโดยชุมชนมีส่วนร่วม ในพื้นที่เทศบาลตำบลโพธิ์กระสังข์ฯ” ทีมวิจัยได้นำแนวคิดและหลักการ

¹ Lois M. Meyer and Fernando Soberanes Bojórquez. (2010). The Language Nest Orientation for the Guides. First reprinting. Pedagogical Movement CMPIO-CNEII-CSEIIIO Oaxaca.

การจัดการเรียนการสอนโดยนำภาษาท้องถิ่นร่วมจัดการเรียนรู้มาเป็นแนวทางในการวางแผนการจัด
ประสบการณ์การเรียนรู้ในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กด้วยภาษากวय และได้นำสื่อและกลวิธีการสอนภาษาท้องถิ่นมา
ใช้ในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้กับเด็กในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก โดยเฉพาะสื่อที่เน้นการฟัง-พูด ได้แก่ ฉาก
ภาพวัฒนธรรม เรื่องเล่าท้องถิ่น และนิทานภาพ เพื่อให้เด็กได้เรียนรู้จากสิ่งที่ใกล้ตัวไปสู่สิ่งที่ไกลตัว โดยใช้
ภาษาที่เด็กคุ้นเคย เพื่อให้เด็กมีความกล้าคิดและกล้าแสดงออก ซึ่งได้รับการหนุนเสริมความรู้ทางวิชาการและ
เทคนิควิธีการจากนักวิชาการทางด้านภาษาศาสตร์และพี่เลี้ยงที่วิจัยจากมหาวิทยาลัยมหิดล ในด้านการผลิต
สื่อและฝึกกลวิธีการสอนภาษาแม่ที่เหมาะสมสำหรับเด็กในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

บทที่ 3

กระบวนการทำงานวิจัย

โครงการ “แนวทางการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กด้วยภาษากายโดยชุมชนมีส่วนร่วม ในพื้นที่เทศบาลตำบลโพธิ์กระสังข์ อำเภอบางบาล จังหวัดพระนครศรีอยุธยา” เป็นโครงการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม มีกระบวนการทำงานวิจัย ดังนี้

3.1 ขอบเขตการวิจัย

ขอบเขตเนื้อหา

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษา แนวทางการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กด้วยภาษากายเป็นกระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการโดยชุมชนมีส่วนร่วม ดำเนินการในพื้นที่เทศบาลตำบลโพธิ์กระสังข์ โดยมีประเด็นการศึกษา ดังนี้

1. แนวทางในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กด้วยภาษากาย ได้แก่ กระบวนการ/ วิธีการสร้างการเรียนรู้ภาษาและวัฒนธรรมกวยสำหรับเด็กเล็ก, สื่อ/กิจกรรม ที่เหมาะสมสำหรับกระบวนการสร้างการเรียนรู้ภาษาและวัฒนธรรมกวย และแนวทางการสร้างความเข้าใจและทัศนคติที่ถูกต้องเกี่ยวกับการสร้างกระบวนการเรียนรู้ภาษาและวัฒนธรรมท้องถิ่นให้แก่ผู้ปกครองและชุมชน
2. ปัจจัย / เงื่อนไขในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ภาษาและวัฒนธรรมกวยในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ได้แก่ เงื่อนไข/ปัจจัยภายใน เช่น ความสามารถในการเรียนรู้ของเด็ก ความรู้ความเข้าใจและทัศนคติของชุมชนและผู้ปกครองเด็ก เป็นต้น เงื่อนไข/ปัจจัยภายนอก เช่น สภาพพื้นที่ วิถีชีวิต วัฒนธรรม สภาพทางสังคมและเศรษฐกิจของชุมชน เป็นต้น
3. พัฒนาการการเรียนรู้ภาษาและวัฒนธรรมกวยของเด็กเล็กในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเทศบาลตำบลโพธิ์กระสังข์
4. การมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ได้แก่ การมีส่วนร่วมในการสำรวจสถานการณ์การใช้ภาษาของเด็กเล็ก การมีส่วนร่วมในการวางแผนการจัดประสบการณ์ ตลอดจนการมีส่วนร่วมในการเป็นปราชญ์และวิทยากรท้องถิ่นให้กับศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

ขอบเขตพื้นที่

พื้นที่ปฏิบัติการวิจัยอยู่ในเขตเทศบาลตำบลโพธิ์กระสังข์ อ.บางบาล จ.พระนครศรีอยุธยา ประกอบด้วย ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในสังกัดของเทศบาลตำบลโพธิ์กระสังข์ที่อยู่ในชุมชนผู้ใช้ภาษากายจำนวน

5 ศูนย์ ได้แก่ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านเต้, ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กวัดสดำ, ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านชำ – ตาตา, ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านพอกหนองประดิษฐ์, ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านหนองขนาน

ขอบเขตกลุ่มเป้าหมาย

กลุ่มเด็กเล็กเชื้อสายกวยในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก อายุ 2 ขวบครึ่ง – 4 ขวบ ในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กจำนวน 5 แห่ง

ขอบเขตระยะเวลา

เดือน พฤษภาคม 2559 ถึง เดือน ธันวาคม 2561

3.2 กระบวนการดำเนินงานวิจัย

ในการดำเนินงานวิจัยโครงการ “แนวทางการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กด้วยภาษากวยโดยชุมชนมีส่วนร่วม ในพื้นที่เทศบาลตำบลโพธิ์กระสังข์ อำเภอขุนหาญ จังหวัดศรีสะเกษ” ได้มีการดำเนินงาน สามารถจำแนกเป็นกิจกรรมหลักของโครงการวิจัย ได้ดังนี้

- 1) เปิดเวทีชี้แจงโครงการวิจัยสู่ชุมชน
- 2) สสำรวจข้อมูลของเด็กเล็กในชุมชน สถานการณ์ทางภาษาของเด็กเล็กในชุมชน
- 3) เติมความรู้เรื่องการจัดประสบการณ์การเรียนรู้โดยใช้ภาษาแม่เป็นฐาน
- 4) ศึกษาดูงานการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ภาษาท้องถิ่นในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก
- 5) วางแผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ด้วยภาษากวยในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กให้สอดคล้องกับสถานการณ์ทางภาษาของนักเรียนและบริบทของชุมชน
- 6) สร้างสื่อสำหรับเด็กเล็กตามแผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้
- 7) ฝึกหัดกลวิธีการสอนภาษาท้องถิ่นสำหรับเด็ก
- 8) ทดลองจัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้เด็กเล็กด้วยภาษากวย
- 9) วัดผลประเมินผลการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้เด็กเล็กด้วยภาษากวย
- 10) ถอดบทเรียนการทำงาน
- 11) จัดเวทีคืนความรู้สู่ชุมชน
- 12) พัฒนาศักยภาพทีมวิจัยโดยการเข้าร่วมงานวันภาษาแม่สากลและการนำเสนอผลงานวิจัยที่มหาวิทยาลัยมหิดล

มีรายละเอียดการดำเนินกิจกรรมดังนี้

3.2.1 เปิดเวทีชี้แจงโครงการวิจัยสู่ชุมชน

1) เซนสัญญาโครงการวิจัยและเปิดบัญชีโครงการ

วันที่ 4 กรกฎาคม 2559 ทีมวิจัยได้ประชุมร่วมกับทีมพี่เลี้ยงนักวิจัย ณ ห้องประชุมสภาเทศบาลตำบลโพธิ์กระสังข์ โดยทีมพี่เลี้ยงได้แจ้งให้ทราบว่า โครงการวิจัยได้รับการอนุมัติและออกสัญญาโครงการวิจัยเป็นที่เรียบร้อยแล้ว และได้ทำการอ่านเอกสารและทำความเข้าใจร่วมกันอีกครั้งก่อนการเซ็นสัญญาโครงการ เมื่อเซนสัญญาโครงการวิจัยเรียบร้อยแล้ว ทั้งตัวแทนทีมวิจัยและพี่เลี้ยง ได้เดินทางไปที่ธนาคารกรุงไทย สาขาขุนหาญ จ.ศรีสะเกษ เพื่อเปิดบัญชีโครงการวิจัย กิจกรรมในวันนี้ดำเนินการผ่านไปได้ด้วยดี

2) ประชุมวางแผนการจัดเวทีชี้แจงโครงการวิจัย

วันที่ 3 สิงหาคม 2559 ทีมวิจัยใช้เวลาหลังจากการสอน จัดประชุมกันเพื่อวางแผนการจัดเวทีชี้แจงการวิจัยสู่ชุมชน เพื่อให้ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องได้ทราบถึงบทบาทหน้าที่ที่เกี่ยวข้องในการทำงาน โดยนางกษมา จันทเสน หัวหน้าโครงการวิจัย ได้แจ้งให้ที่ประชุมทราบว่าได้มีการเปิดบัญชีโครงการวิจัยเป็นที่เรียบร้อยแล้ว กิจกรรมแรกที่ทีมวิจัยจะต้องทำ คือ การจัดเวทีชี้แจงโครงการวิจัย เพื่อให้ชุมชนโดยเฉพาะผู้ปกครองของเด็กในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กได้รับทราบว่าได้มีการทำโครงการวิจัย

ทีมวิจัยกำหนดจัดเวทีชี้แจงโครงการวิจัยสู่ชุมชน ในวันที่ 11 สิงหาคม 2559 ซึ่งเป็นการจัดรวมกับการจัดงานวันแม่ของเทศบาลตำบลโพธิ์กระสังข์ เนื่องจากมีทั้งเด็กและผู้ปกครองมาร่วมงานเป็นจำนวนมาก เป็นการดึงชุมชนเข้ามารับทราบและนอกจากนี้หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง คือ เทศบาลตำบลโพธิ์กระสังข์จะได้รับทราบการดำเนินงานโครงการและให้ความร่วมมือช่วยเหลือตามวาระโอกาสต่อไป ทั้งนี้ อาจจะขยายผลไปสู่โรงเรียนอื่นๆในเขตตำบลเดียวกันและตำบลใกล้เคียง เพราะส่วนใหญ่ก็คือลูกหลานเด็กเยาวชนที่พูดภาษาควยได้ และนอกจากนี้ทีมวิจัยได้วางแผนให้มีการจัดนิทรรศการแสดงผลงานที่เคยทำจากโครงการที่ผ่านมา รวมถึงการแต่งกายของเด็กเยาวชน ที่สามารถนำมาใช้แสดงถึงความเป็นชาวควยได้

3) จัดเวทีชี้แจงโครงการวิจัย

วันที่ 11 สิงหาคม 2559 ทีมวิจัยได้จัดเวทีชี้แจงโครงการวิจัยในชุมชนขึ้น ที่อาคารเอนกประสงค์ เทศบาลตำบลโพธิ์กระสังข์ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้คนในชุมชนได้รับรู้และเข้าใจในการดำเนินงานโครงการ พร้อมทั้งเป็นการเปิดเวทีเพื่อรับฟังความคิดเห็นจากกลุ่มคนที่เกี่ยวข้อง กิจกรรมครั้งนี้มีผู้เข้าร่วมหลากหลาย ได้แก่ ชาวบ้าน ผู้ปกครองเด็กนักเรียน ผู้นำหมู่บ้านและหน่วยงานต่างๆ เช่น โรงเรียนร่มโพธิ์วิทยา เจ้าหน้าที่ตำรวจ ผู้นำหมู่บ้าน และนักศึกษา กศน. อำเภอขุนหาญ บรรยายภาคภายในงานมีการจัดนิทรรศการแสดงผลการทำงานฟื้นฟูภาษาในชุมชนที่ผ่านมา ซึ่งมีทั้งหนังสือนิทานและเกมการ

จัดประสบการณ์ ได้แก่ หนังสือนิทานเล่มยักษ์ของบ้านข้า-ตาตา บัตรคำภาษากวย – ภาษาไทย – ภาษาอังกฤษ เป็นต้น ซึ่งผู้เข้าร่วมได้มีการพูดคุยสอบถามกับทีมวิจัย และถ่ายภาพกับผลงานต่างๆ

ในส่วนของเวทีนั้น หัวหน้าโครงการวิจัยได้กล่าวรายงานความเป็นมาของการจัดเวทีครั้งนี้ และแนะนำทีมวิจัยทุกท่านตลอดจนทีมพี่เลี้ยงจากมหาวิทยาลัยมหิดล จากนั้นได้กล่าวเกี่ยวกับรายละเอียดของโครงการวิจัย พร้อมทั้งสอบถามความคิดเห็นจากชาวบ้าน ผู้ปกครองเด็กที่มาร่วมงาน ซึ่งส่วนใหญ่เห็นด้วยและยินยอมให้ความร่วมมือในการทำงาน ดังตัวอย่างคำพูดของผู้ปกครองเด็กบ้านหนองขนาน

“เห็นด้วย ดีมากค่ะ เพราะโดยปกติเด็กๆจะอยู่กับตายาย มีแม่ มีพ่อ ไปทำงานต่างจังหวัด อีกอย่างเด็กจะได้เรียนรู้ภาษากวยไปด้วย เป็นการอนุรักษ์ภาษาไปในตัว เพราะเดี๋ยวนี้น้อยมากที่เด็กจะพูดหากว่ามีอะไรที่สามารถพอที่จะช่วยเหลือได้ ก็ยินดีเต็มทีค่ะ”

ผลจากการจัดเวทีครั้งนี้ ทำให้ผู้ปกครองเด็กได้รับทราบว่าจะมีการทำโครงการวิจัยสอนภาษากวยในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กและจะให้ความร่วมมือตามวาระและโอกาส นอกจากนี้ชุมชนและหน่วยงานที่มาเข้าร่วมให้ความสนใจและมีการแลกเปลี่ยนแสดงความคิดเห็นกันเป็นอย่างดี

ปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้น เนื่องจากในการจัดเวทีครั้งนี้มีเด็กเล็กเข้าร่วมด้วย จึงทำให้เกิดความวุ่นวายและเสียงดังบ้าง ผู้ปกครองบางท่านอาจจะยังไม่เข้าใจในรายละเอียดของโครงการวิจัยมากนัก ซึ่งทีมวิจัยจะมีการนัดพบปะพูดคุยกันอีกครั้งในแต่ละศูนย์

3.2.2 สํารวจข้อมูลของเด็กเล็กในชุมชน สถานการณ์ทางภาษาของเด็กเล็กในชุมชน

1) จัดประชุมทำแบบสำรวจสถานการณ์ทางภาษาของเด็กเล็ก

ทีมวิจัยได้จัดประชุมเพื่อทำแบบสำรวจสถานการณ์ทางภาษาร่วมกับทีมพี่เลี้ยง โดยทีมพี่เลี้ยงได้ให้ความรู้เกี่ยวกับ ลักษณะของแบบสำรวจ วัตถุประสงค์ของการสำรวจ จากนั้นทีมวิจัยช่วยกันออกแบบสำรวจและทีมพี่เลี้ยงช่วยให้ข้อเสนอแนะ ซึ่งแบบสำรวจสถานการณ์ทางภาษาของเด็กเล็กแบ่งเป็น 4 ส่วนหลัก ซึ่งมีแนวคำถามที่สำคัญ ดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลเด็ก มีรายละเอียด ดังนี้

- ชื่อ – นามสกุล
- อายุ
- ช่วงชั้น

ส่วนที่ 2 ข้อมูลผู้ปกครอง มีรายละเอียด คือ

- สมาชิกในครอบครัว
- ความสัมพันธ์กับเด็ก
- สมาชิกในครอบครัวมีเชื้อสายอะไรบ้าง เช่น ลาว ไทย กวย กูย เป็นต้น

ส่วนที่ 3 ข้อมูลการใช้ภาษาของเด็ก มีรายละเอียด คือ

- ภาษาแรกที่เด็กพูด คือ ภาษาอะไร
- ภาษาที่เด็กใช้บ่อยที่สุดกับคนในบ้าน คือ ภาษาอะไร
- ภาษาที่เด็กใช้คุยกับเพื่อน / คนนอกบ้าน คือ ภาษาอะไร
- ภาษาที่ผู้ปกครองใช้พูดกับเด็กบ่อยที่สุด คือ ภาษาอะไร

ส่วนที่ 4 คือ ส่วนที่แสดงความคิดเห็น

2) สํารวจข้อมูลสถานการณ์ทางภาษาของเด็กเล็ก

ทีมวิจัยดำเนินการสำรวจสถานการณ์ทางภาษาของเด็กเล็ก ในระหว่าง วันที่ 3 – 7 ตุลาคม 2559 โดย ทีมวิจัยซึ่งเป็นครูประจำศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ได้นัดหมายให้ผู้ปกครองมาพูดคุยกัน ครูแจกแบบสอบถามให้ผู้ปกครองแต่ละคน พร้อมกับอ่านคำถามและทำความเข้าใจที่ละเอียด ในกรณีที่ผู้ปกครองอ่านหนังสือไม่ได้ นักวิจัยจะช่วยเหลือโดยการถามและกรอกแบบสอบถามสำรวจให้ จากนั้นนักวิจัยทบทวนคำถามที่ละเอียดจนครบแล้วให้ผู้ปกครองกรอกและรวบรวมมาส่ง จากนั้นจึงนำแบบสำรวจทั้งหมดไปสรุป

3) สรุปผลจากการสำรวจ

ทีมวิจัยได้ดำเนินการสรุปผลการสำรวจสถานการณ์ทางภาษาของเด็กเล็กโดยนำข้อมูลที่ได้จากแต่ละศูนย์มาสรุปและวิเคราะห์เป็นร้อยละ ดังรายละเอียดที่แสดงในบทที่ 4

3.2.3 การเติมความรู้เรื่องการจัดการประสบการณ์การเรียนรู้โดยใช้ภาษาแม่เป็นฐาน

ทีมพี่เลี้ยงได้ให้ทีมวิจัยดูวิดีโอเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนภาษาแม่ในรูปแบบรังภาษาของกลุ่มเมารี ประเทศนิวซีแลนด์ จำนวน 3 เรื่อง ดังนี้

เรื่องที่ 1 เป็นเรื่องราวเกี่ยวกับการถ่ายทอด การเรียนรู้ภาษาท้องถิ่นในรูปแบบที่มีกลุ่มผู้สูงอายุที่เป็นลักษณะการพูดคุย พบปะ และร่วมร้องเพลงกันอย่างมีความสุข และมีการเรียนรู้ภาษาท้องถิ่นแบบการพูดคุยกันในครอบครัวที่มีทั้ง ปู่ ย่า ตา ยาย และเด็กๆ

เรื่องที่ 2 เป็นการเรียนรู้ภาษาของเด็ก ในลักษณะเป็นสถานที่เลี้ยงเด็กเล็ก โดยมีผู้ปกครองมาเรียนรู้และหัดพูดคำแบบง่ายๆ เช่น คำศัพท์พื้นฐาน ที่ดูจากนิทานภาพต่างๆพร้อมกับเด็กเล็ก

เรื่องที่ 3 เป็นการเรียนรู้ของเด็กที่โตขึ้นมากกว่าเดิม มีการเรียนรู้คำศัพท์ต่างๆผ่านการสืบค้นคำศัพท์ที่เป็นภาษาท้องถิ่นจากอินเทอร์เน็ต เป็นการเรียนรู้ที่มีการสร้างข้อตกลง มีป้ายต่างๆในห้องเรียน เพื่อให้เด็กได้เรียนรู้ภาษาท้องถิ่นให้ดีขึ้น เช่น ป้ายคำศัพท์ ป้ายห้ามพูดภาษาอื่น

หลังจากนั้น ทีมพี่เลี้ยงได้อธิบายเกี่ยวกับ หัวใจสำคัญของร้งภาษา คือ

1. กลุ่มเป้าหมายที่จะทำการสอน / ถ่ายทอด / เรียนรู้ คือ กลุ่มตั้งแต่เด็กเล็กจนถึง 6 ขวบ เพราะสามารถซึมซับข้อมูลได้ดี
2. การสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ ควรจัดบรรยากาศให้เหมือนบ้าน มีการตกแต่งเครื่องใช้ในบ้าน อาจมีพื้นที่สำหรับทำกิจกรรมเหมือนอยู่ที่บ้าน เช่น การทำอาหาร
3. ชุมชนมีส่วนร่วม มีความเข้าใจ เห็นด้วยกับการเรียนรู้ การถ่ายทอดภาษาแม่

จากกิจกรรมนี้ทำให้ทีมวิจัยได้เห็นตัวอย่างการจัดการเรียนการสอนโดยใช้ภาษาแม่เป็นฐานซึ่งเป็นกรณีศึกษาจากต่างประเทศ

3.2.4 ศึกษาดูงานการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ภาษาท้องถิ่นในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

วันที่ 25 พฤศจิกายน 2559 ทีมวิจัยได้เดินทางไปศึกษาดูงานการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ภาษาท้องถิ่นในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านโพธิ์ทอง ต.เชื้อเพลิง อ.ปราสาท จ.สุรินทร์ โดยมีทีมวิจัยภาษาเขมรถิ่นไทยบ้านโพธิ์ทองให้การต้อนรับเป็นอย่างดีและกล่าวแนะนำชุมชน แนะนำความเป็นมาของการทำโครงการวิจัย การจัดการเรียนการสอนภาษาเขมรถิ่นไทย ในระดับชั้นประถมศึกษา ระดับอนุบาล และระดับศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ตลอดจนผลที่เกิดขึ้นกับเด็กนักเรียน ครูผู้สอน และความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในชุมชน

ทีมพี่เลี้ยงได้กล่าวชื่นชมในการทำงานของทีมวิจัยภาษาเขมรถิ่นไทย จึงอยากให้ทีมวิจัยภาษาทวยได้รับทราบถึงการทำงานเพื่อสร้างแรงบันดาลใจในการทำงานวิจัยต่อไป

จากนั้นชมการแสดงตักแต่น้ำข้าวของเด็กๆ โดยมีเพื่อนุบาลที่เข้าร่วมโครงการมาแสดงด้วย จากการสังเกตเด็กๆ จะไม่มีการตื่นเต้น ทำตัวปกติ ซึ่งให้เห็นว่ามีระเบียบวินัย เรียบร้อย ไม่อายคนแปลกหน้า สามารถทำกิจกรรมร่วมกับเพื่อนๆ และครูได้ดี

นอกจากนี้ ยังสังเกตการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ภาษาเขมรถิ่นไทย คือ

- ครูเก็บเด็กร้องเพลงเป็นภาษาเขมรถิ่นไทย
- เด็กๆ รับฟัง ได้ยินทำตามแล้วมานั่งตามที่นั่งตัวเอง
- ครูค่อยๆ เปิดภาพซ้ำๆ ซ้ำภาพ ให้เด็กพูดตามแล้วให้เด็กอ่านภาพตามที่ครูชี้
- ครูแจกบัตรภาพให้เด็กทีละคน
- ครูเปิดภาพให้เด็กอ่านตามภาพแล้ว ให้เด็กที่มีภาพตามหนังสือออกมาเ็นเรียงกระดานจนครบทุกคน
- ครูพาเด็กอ่านตามภาพพร้อมกับเด็ก (เป็นการทบทวน)
- ครูและเด็กกล่าวชื่นชมโดยพูดเป็นภาษาเขมรถิ่นไทย

หลังรับประทานอาหารกลางวัน ทีมวิจัยได้เดินดูการจัดห้องเรียน การตกแต่ง การจัดทำสื่อที่เป็นภาษาเขมรถิ่นไทย เช่น นิทานเล่มยักษ์ นอกจากนี้ ยังได้รับคำแนะนำจากการจัดประสบการณ์ว่าในการสอนภาษาถิ่นจะมีการใช้หลักการ คือ

- ค่อยๆ พูด แล้วให้เด็กพูดตาม
- ทำความเข้าใจกับผู้ปกครอง/ชี้แจงในการส่งเสริมการพูดภาษาถิ่นที่บ้าน
- ไม่ควรพูดปนกันระหว่างภาษาไทยและภาษาถิ่น
- ครูมีการเตรียมตัวก่อนสอน

จากกิจกรรมนี้ ทำให้ทีมวิจัยได้รับความรู้ แนวคิด ในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้เพิ่มมากขึ้น และได้รับแรงบันดาลใจ มีการกระตุ้นการทำงานวิจัยเพิ่มมากขึ้นกว่าเดิม

ข้อเสนอแนะ ควรมีการจัดไปศึกษาการจัดประสบการณ์แบบนี้ให้มากกว่า 1 วันเพราะใช้ระยะเวลาสั้นๆ เพื่อการเติมเต็มของเทคนิคต่างๆ ในการใช้ภาษาถิ่นของครูและเด็กๆ

3.2.5 กิจกรรมการวางแผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ด้วยภาษากวอยู่ในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กให้สอดคล้องกับสถานการณ์ทางภาษาของนักเรียนและบริบทของชุมชน

ทีมวิจัยได้จัดประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อออกแบบแผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ด้วยภาษากวในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก โดยทีมวิจัยแบ่งงานกันไปทดลองเขียนแผนโดยนำภาษากว เข้าไปอยู่ในการสอนผ่าน 6 กิจกรรมหลัก ได้แก่

1. กิจกรรมเคลื่อนไหวและจังหวะ
2. กิจกรรมเสริมประสบการณ์
3. กิจกรรมสร้างสรรค์
4. กิจกรรมเสรี
5. กิจกรรมกลางแจ้ง

จากนั้นทีมวิจัยได้ประชุมกันเพื่อจัดทำแผนและได้ดำเนินการจัดพิมพ์และส่งให้ทีมพี่เลี้ยงดู ซึ่งทีมพี่เลี้ยงได้ให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมว่า

1. การเรียนรู้ควรมาจากสิ่งใกล้ตัวก่อนไปไกลตัว
2. ควรเขียนด้วยภาษากวให้ชัดเจน
3. สื่อนิทานภาพ ไม่ควรนำมาจากอินเทอร์เน็ต เพราะจะมีผลต่อลิขสิทธิ์ของคนที่ทำก่อนควรเป็นสื่อหรือรูปภาพที่วาดเอง

4. การเรียนการสอนจะมีเป้าหมาย คือ การพัฒนาความคิดเป็นลำดับขั้นตามแนวทางของ Bloom's Taxonomy ได้แก่

- รู้/จำได้ : ตอบคำถามในสิ่งที่รู้และจำได้
- เข้าใจ : อธิบายความคิดของตนได้
- ประยุกต์ : นำความรู้ไปใช้ประโยชน์มากขึ้น
- วิเคราะห์ : เห็นภาพรวมและเปรียบเทียบ ความเหมือนและแตกต่างได้
- ประเมิน : ให้ค่า / ประเมินค่าอย่างมีเหตุผล
- สร้างสรรค์ : นำความรู้เดิมมาดัดแปลง/พัฒนา สร้างสรรค์

5. ให้มีสื่อและกลวิธีการสอนภาษาท้องถิ่นด้วย ซึ่ง สื่อที่ใช้ในการสอน ด้านฟัง - พูด ได้แก่ นิทานภาพ ฉากภาพวัฒนธรรม เพลง และสื่อที่ใช้ในการสอนด้านอ่าน-เขียน ได้แก่ หนังสือเล่มเล็ก หนังสือเล่มยักษ์

ทีมวิจัยมีความเห็นว่า ถ้าสอนภาษากวย ทั้ง 6 กิจกรรมหลัก จะส่งผลกระทบต่อกระบวนการประเมินตามแนวทางการประเมินมาตรฐานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งเด็กจะต้องรู้ทั้งภาษาไทย ภาษาท้องถิ่น และภาษาอังกฤษ ทีมวิจัยจึงปรับเปลี่ยนรูปแบบการทำการจัดประสบการณ์ จากเดิมคือเพิ่มเติมภาษากวยใน 6 กิจกรรมหลัก เป็นการนำภาษากวยเข้าสอนในช่วงเสริมประสบการณ์ ทุกวัน ๆ ละ 45 นาที และได้ทดลองทำการสอนร่วมกัน โดยวางแผนว่าจะเริ่มสอนในภาคเรียนที่ 2 เริ่มจากเดือน พฤศจิกายน 2560 เป็นต้นไป

3.2.6 กิจกรรมการทำสื่อสำหรับเด็กเล็กตามแผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้

1) ทบทวนปรับปรุงแก้ไขระบบตัวเขียนภาษากวยและพัฒนาระบบตัวเขียนภาษาญ

ทีมวิจัยจัดกิจกรรมทบทวนระบบตัวเขียนภาษากวย โดยครูประภร แต้มงาม และครูธัญลักษณ์ โพธิสาร ผู้เคยเข้าร่วมในโครงการวิจัย “ศึกษากระบวนการสร้างระบบตัวเขียนภาษากวย เพื่อสืบทอดวิถีวัฒนธรรมชุมชนวัดไตรราษฎร์สามัคคี (บ้านข่าและบ้านตาตา) ต.โพธิ์กระสังข์ อ.ขุนหาญ จ.ศรีสะเกษ” ซึ่งเป็นโครงการพัฒนาระบบตัวเขียนภาษากวย เป็นวิทยากรอธิบายระบบตัวเขียนภาษากวยให้ทีมวิจัยฟัง และได้มีการนำชาร์ตระบบตัวเขียนภาษากวยขึ้นมาดูและเห็นว่า มีคำบางคำ รูปบางรูป ยังไม่ชัดเจน อีกทั้งคู่มือระบบตัวเขียนที่ได้จัดทำขึ้นมานั้น ยังมีบางส่วนที่ต้องปรับปรุงแก้ไข ซึ่งในครั้งนี้จึงได้เป็นการทบทวนและปรับปรุงร่วมกัน

จากนั้นทีมวิจัยจึงดำเนินการแก้ไขคำศัพท์และภาพในชาร์ตพยัญชนะ รวมทั้งแก้ไขคู่มือระบบตัวเขียนและตรวจสอบความถูกต้องร่วมกันอีกครั้ง และนอกจากนี้ยังได้รวบรวมนิทานภาษากวย

ด้วยวิธีการที่หลากหลาย ได้แก่ การนำนิทานที่เคยเขียนไว้มาแก้ไขการเขียนให้ถูกต้อง การให้ปราชญ์ในชุมชนเล่าให้ฟังพร้อมเด็กๆ แล้วจดบันทึก ให้แม่เล่าให้ฟัง หรือ ให้ทีมวิจัยด้วยกันเองเล่าให้ฟัง

ทีมพี่เลี้ยงได้ให้คำแนะนำเพิ่มเติมว่า นิทานที่เก็บรวบรวมมา สามารถทำเป็นคำศัพท์ใหม่หรือคำศัพท์สำคัญไว้ท้ายเรื่องได้ และควรมีการคัดเลือกเรื่องที่มีเนื้อหาให้เหมาะสมสำหรับการสอนเด็ก นอกจากนี้ทีมพี่เลี้ยงได้ให้คำแนะนำในการจัดทำระบบตัวเขียนภาษากูย โดยฟังจากการอ่านและแปลเสียงของครูกานต์จิราห์ โพธิสาร ซึ่งเป็นครูผู้ใช้ภาษากูย จากนั้นสามารถทำชาร์ตพยัญชนะโดยใช้ภาพประกอบชุดเดียวกันกับชาร์ตพยัญชนะภาษากูยได้ เพียงแก้ไขคำที่อ่านออกเสียงต่างกัน หรือแก้ไขภาพหากคำนั้นไม่ตรงกัน

หลังจากนั้น ทีมวิจัยได้นัดหมายกันทุกวันพุธ ในการตรวจนิทานร่วมกัน โดยให้ทุกคนอ่านคนละเรื่องแล้วตรวจความถูกต้องร่วมกัน ซึ่งในบางครั้งทีมวิจัยมีความไม่มั่นใจในการเขียน ทำให้ต้องใช้เวลาในการทบทวนนานและต้องดูชาร์ตพยัญชนะประกอบ ส่งผลให้กิจกรรมนี้ใช้เวลาค่อนข้างนานจึงทำให้เกิดความล่าช้า

2) ผลผลิตสำหรับการจัดประสบการณ์เรียนรู้ภาษากูยให้กับเด็กเล็ก

ทีมวิจัยได้จัดอบรมเชิงปฏิบัติการเพื่อการผลิตสื่อสำหรับการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ภาษากูยให้กับเด็กเล็ก โดยทีมพี่เลี้ยงทำตารางเพื่อเช็คสื่อ นิทาน เพลง ที่ต้องใช้ในการสอน เช็คสิ่งที่มีอยู่แล้ว และสิ่งที่ต้องทำเพิ่ม ซึ่งสิ่งที่ต้องทำเพิ่ม ได้แก่ ฉากภาพ และ นิทานภาพ

ทีมพี่เลี้ยงได้อธิบายลักษณะของนิทานภาพ และฉากภาพ พร้อมทั้งแนวคิดในการใช้สื่อและกลวิธีการสอน จากนั้น ให้ทีมวิจัยคิดว่าจะทำนิทานภาพและฉากภาพอะไรบ้าง แล้วออกมานำเสนอ พร้อมทั้งรับฟังข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะจากทีมพี่เลี้ยงและเพื่อนนักวิจัย ก่อนการลงมือวาดภาพระบายสี

3.2.7 กิจกรรมฝึกหัดกลวิธีการสอนภาษาท้องถิ่นสำหรับเด็ก

ทีมพี่เลี้ยงจัดกิจกรรมอบรมเชิงปฏิบัติการเพื่อฝึกหัดกลวิธีการสอนภาษากูย ให้ครูสามารถใช้กลวิธีการสอนภาษาท้องถิ่นกับเด็กเล็กได้อย่างถูกต้องและมั่นใจ โดยฝึกอบรมให้ในระหว่างช่วงที่มีการผลิตสื่อ กล่าวคือ เมื่อผลิตสื่อแล้วก็ได้ทำการฝึกกลวิธีการสอนไปพร้อมด้วย

3.2.8 ทดลองจัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้เด็กเล็กด้วยภาษากูย

ทีมวิจัยเริ่มจัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้กับเด็กเล็กในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กโดยใช้ภาษากูยตามแผนที่กำหนด และมุ่งเน้นการเรียนรู้ทั้งภายในห้องเรียนและภายนอกห้องเรียน โดยเริ่มทำการทดลองสอนในเดือนพฤศจิกายน 2560 และมีทีมพี่เลี้ยงมาติดตามการสอนและให้ข้อเสนอแนะโดยสรุป ดังนี้

- การจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์ควรพูดเป็นภาษากูยทั้งหมด ครูไม่ควรปน

- การสอนนิทานภาพ ครูควรแนะนำภาพทุกภาพให้เด็กฟังและเข้าใจก่อน แล้วค่อยให้เด็กได้สัมผัสภาพ ได้พูดคุย
- ครูควรตั้งคำถามให้เหมาะสมกับเด็ก ควรเป็นคำถามที่กระตุ้นให้เด็กได้แสดงความคิดเห็นตามระดับพัฒนาการ
- ในกรณีที่เด็กตอบครูด้วยภาษาไทย ครูควรพยายามพูดโต้ตอบและอธิบายด้วยภาษากาย

3.2.9 การวัดผลประเมินผลการจัดประสบการณ์การเรียนรู้

ทีมวิจัยและทีมพี่เลี้ยงได้ร่วมกันออกแบบบันทึกการวัดผลประเมินผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยภาษากาย ซึ่งประกอบด้วยข้อมูลสำคัญ ดังนี้

- ข้อมูลเด็ก / นักเรียน ปี 2560
- ชื่อ – สกุล อายุ ที่อยู่
- การใช้ภาษากายในบ้านก่อนเรียน / หลังเรียน

สำหรับตัวชี้วัดจะมีดังต่อไปนี้

- ความเข้าใจภาษา
- การสนทนาโต้ตอบ
- การออกเสียงภาษาชัดเจน
- การมีความคิดสร้างสรรค์ ในการเชื่อมโยงประสบการณ์เดิม

จากนั้นทีมวิจัยได้ดำเนินการประเมินผลการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ภาษากายในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ตามแบบประเมินที่ได้ร่วมกันออกแบบ ทำให้ได้เห็นพัฒนาการทางด้านภาษาของเด็กได้ชัดเจนมากยิ่งขึ้น

3.2.10 กิจกรรมถอดบทเรียนการทำงานวิจัย

ทีมวิจัยจัดกิจกรรมถอดบทเรียนการทำงานวิจัย โดยมีทีมพี่เลี้ยงได้ชวนพูดคุยในประเด็นต่างๆ ได้แก่ โอกาส อุปสรรค จุดเด่น จุดด้อย ของการทำโครงการนี้ ผลกระทบต่อพัฒนาการการเรียนรู้ภาษาและวัฒนธรรมกวยของเด็กเล็กในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในเขตพื้นที่เทศบาลตำบลโพธิ์กระสังข์ รวมถึงปัญหาต่างๆ ของการทำโครงการวิจัยนี้ ทำให้ทีมวิจัยได้ทบทวนถึงสถานการณ์ต่างๆที่ผ่านมา ตลอดจนแนวทางการดำเนินงานต่อไปในอนาคต

3.2.11 กิจกรรมคือความรู้สู่ชุมชน /เวทีชี้แจงผลการวิจัยสู่ชุมชน

กิจกรรมนี้เป็นการสรุปผลการดำเนินงานวิจัยทั้งโครงการสำหรับนำเสนอต่อคนในชุมชน หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และเพื่อให้คนในชุมชน หน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้รับรู้ผลการวิจัย และให้ความร่วมมือในการทำงานครั้งต่อไป และที่สำคัญเพื่อให้คนในชุมชนตระหนักถึงความสำคัญของการทำวิจัยโครงการ “แนวทางการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กด้วยภาษากาย โดยชุมชนมีส่วนร่วมในพื้นที่เทศบาลตำบลโพธิ์กระสังข์ อำเภอบางบาล จังหวัดพระนครศรีอยุธยา”

การจัดกิจกรรมครั้งนี้ ทีมวิจัยได้จัดนิทรรศการภาพรวมของการทำโครงการที่ผ่านมาทั้งหมดและได้จัดเวทีเสวนา เรื่อง “ความสำคัญของการสอนภาษาถิ่นในสถานศึกษา” และได้จัดแสดงทดลองการสอนโดยสอนให้กับเด็กเล็กในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ซึ่งได้รับความสนใจจากชุมชนเป็นอย่างมาก โดยมีผู้มาร่วมกิจกรรมมากถึง 136 คน และยังได้รับความสนใจจากหน่วยงานอื่น ได้แก่ ครูและนักวิชาการศึกษาจากเทศบาลตำบลโพธิ์กระสังข์ ผู้อำนวยการโรงเรียนในเขตตำบลโพธิ์กระสังข์ เป็นต้น

3.2.12 กิจกรรมพัฒนาศักยภาพทีมวิจัย

1) เข้าร่วมงานวันภาษาแม่สากลที่มหาวิทยาลัยมหิดล

วันที่ 21 กุมภาพันธ์ 2560 ทีมวิจัยเข้าร่วมงานวันภาษาแม่สากลที่มหาวิทยาลัยมหิดล ซึ่งมีชาติพันธุ์ต่างๆมาร่วมงานเป็นจำนวนมาก เช่น เขมรถิ่นไทย ไส้ไทยดำ กิจกรรมวันภาษาแม่สากลในปีนี้เป็นความร่วมมือแสดงความคิดเห็นกับ 15 ปี แห่งรางวัลภาษาแม่และวัฒนธรรมชุมชนท้องถิ่น จากชุมชนสู่สากล (2545 – 2560) ซึ่งทีมวิจัยภาษากายก็ได้รับเช่นกัน

ทีมวิจัยได้ร่วมรับฟังปาฐกถาพิเศษ เรื่อง “ระบบเขียนภาษาแม่ : ฐานรากของความสำเร็จ รางวัลและอนาคตที่ยั่งยืน” นอกจากนี้ ยังร่วมรับฟังในหัวข้อต่างๆ ดังนี้

- 1.) การถอดบทเรียนและประสบการณ์ทำงานฟื้นฟูภาษาของตัวแทนนักวิจัยชาติพันธุ์
- 2.) งานวิจัยต่อยอดจากงานฟื้นฟูภาษาและภูมิปัญญาท้องถิ่น
- 3.) ทิศทางการทำงานเพื่อการฟื้นฟูภาษาและภูมิปัญญาท้องถิ่นในอนาคต

จากการเข้าร่วมกิจกรรมในครั้งนี้ ทีมวิจัยได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็น ความรู้และประสบการณ์ ทำให้ทีมวิจัยเกิดความภูมิใจและเชื่อมั่นในการทำงานฟื้นฟูภาษาและภูมิปัญญาท้องถิ่นและเกิดเครือข่ายระหว่างนักวิจัยกลุ่มชาติพันธุ์ต่างอีกด้วย

2) เข้าร่วมเวทีนำเสนอผลงานวิจัยเพื่อท้องถิ่น

กิจกรรมนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อฝึกทักษะการนำเสนอผลงานการทำงานของ ทีมวิจัย เพื่อเป็นการแลกเปลี่ยนประสบการณ์และผลการดำเนินงานของแต่ละโครงการวิจัย และเพื่อให้ได้ความรู้และข้อเสนอแนะเพิ่มเติมสำหรับนำไปพัฒนาต่อยอดความรู้ที่ได้จากการดำเนินงานวิจัย ซึ่งทางทีมวิจัยได้เข้าร่วม

นำเสนอผลงานวิจัยในเวที “การนำเสนอผลงานวิจัยเพื่อท้องถิ่น ประเด็นการฟื้นฟูภาษาและภูมิปัญญาท้องถิ่น : กลุ่มชาติพันธุ์อาข่า กูย กวย และไทดำ” ในวันอังคารที่ 27 พฤศจิกายน 2561 ณ อาคารภาษาและวัฒนธรรมสยามบรมราชกุมารี สถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเอเชีย มหาวิทยาลัยมหิดล โดยทีมวิจัยได้นำผลงาน เอกสาร สื่อต่างๆ ไปร่วมจัดแสดงด้วย จากการนำเสนอผลงานในครั้งนี้ ทำให้ทีมวิจัยได้รับข้อเสนอแนะและคำชื่นชมจากผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อเป็นแนวทางในการจัดทำรายงานฉบับสมบูรณ์และพัฒนาต่อยอดงานในอนาคตต่อไป

3.3 วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

การดำเนินงานในโครงการ “แนวทางการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กด้วยภาษาทวยโดยชุมชนมีส่วนร่วม ในพื้นที่เทศบาลตำบลโพธิ์กระสังข์ อำเภอขุนหาญ จังหวัดศรีสะเกษ” ได้มีการทำกิจกรรมตามแนวทางที่ได้กำหนดไว้ โดยใช้กระบวนการในการดำเนินงานวิจัยหลากหลายรูปแบบ ซึ่งเน้นการสร้างกระบวนการเรียนรู้ และการมีส่วนร่วมของชุมชน ดังนี้

การประชุมกลุ่มย่อย

การดำเนินกิจกรรมโครงการส่วนใหญ่ ทีมวิจัยได้ใช้วิธีการประชุมกลุ่มย่อย เพื่อวางแผนเตรียมงาน หรือแม้แต่การประชุมกลุ่มเพื่อแก้ไขปัญหาหารือกัน เช่น การประชุมเพื่อเตรียมจัดเวทีชี้แจงโครงการ ฯ การประชุมเพื่อออกแบบสำรวจข้อมูลสถานการณ์การใช้ภาษาของเด็กเล็กในชุมชน วางแผนการเก็บข้อมูล การสรุปข้อมูลร่วมกัน เป็นต้น

การประชุมเชิงปฏิบัติการ

ในการประชุมเชิงปฏิบัติการ ถือเป็นการประชุมเพื่อให้ทีมวิจัยได้ฝึกปฏิบัติ และได้เรียนรู้สิ่งใหม่ เช่น การประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อจัดทำแผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ด้วยภาษาทวยในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก การประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อการผลิตสื่อและฝึกกลวิธีการจัดการเรียนการสอนโดยใช้ภาษาแม่ โดยมีทีมวิทยากรจากสถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเอเชีย มหาวิทยาลัยมหิดล เป็นผู้ให้ความรู้ และยังทำให้ทีมวิจัยได้เรียนรู้ ทดลองปฏิบัติ ทีมวิจัยได้ลองผิด ลองถูก และแก้ไขให้เกิดความถูกต้องเหมาะสม

การเก็บข้อมูลโดยการสัมภาษณ์

ทีมวิจัยได้มีการเก็บข้อมูลสถานการณ์การใช้ภาษาของเด็ก โดยการสัมภาษณ์ผู้ปกครองในกรณีที่ผู้ปกครองไม่สามารถอ่านหนังสือได้ และได้มีการสัมภาษณ์ปราชญ์ผู้รู้ เรื่องนิทานภาษาทวย นอกจากนี้ทีมวิจัยบางคนยังถือเป็นปราชญ์ที่มีความรู้ที่อยู่ในตนเองอยู่แล้ว จึงสามารถถ่ายทอดความรู้ผ่านการเขียนโดยใช้ระบบเขียนภาษาทวยในการบันทึกนิทานได้

การเก็บข้อมูลโดยการสังเกต

ทีมวิจัยเก็บข้อมูลผลจากการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ภาษาทวยในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กโดยใช้วิธีการสังเกตทักษะการฟัง – พูด พฤติกรรมการสื่อสารโต้ตอบกับครูด้วยภาษาทวยของเด็กนักเรียนและบันทึกในแบบบันทึกการวัดผลประเมินผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาทวยของเด็กนักเรียนเป็นรายบุคคล

3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

โครงการ “แนวทางการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กด้วยภาษาทวยโดยชุมชนมีส่วนร่วม ในพื้นที่เทศบาลตำบลโพธิ์กระสังข์ อำเภอลุมพิน จังหวัดศรีสะเกษ” เป็นการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม ซึ่งส่วนใหญ่จะเน้นการฝึกอบรมและปฏิบัติการ แต่ทีมวิจัยได้มีการเก็บรวบรวมข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูลในเชิงปริมาณในการศึกษาสถานการณ์การใช้ภาษาของเด็กเล็ก ทำให้ทีมวิจัยได้เห็นข้อมูลตัวเลขในเชิงสถิติเพื่อประกอบในการวางแผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ด้วยภาษาทวยให้กับเด็กในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

บทที่ 4

ผลการดำเนินงาน

จากการดำเนินงานของโครงการวิจัย “แนวทางการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กด้วยภาษากายโดยชุมชนมีส่วนร่วม ในพื้นที่เทศบาลตำบลโพธิ์กระสังข์ อำเภอบึงสามพัน จังหวัดศรีสะเกษ” ได้ผลการดำเนินงานจำแนกตามหัวข้อ ดังนี้

- 4.1 สถานการณ์ทางภาษาของเด็กในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในพื้นที่เทศบาลตำบลโพธิ์กระสังข์
- 4.2 แผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กด้วยภาษากาย
- 4.3 สื่อการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กด้วยภาษากาย
 - 4.3.1 ระบบเขียนภาษากาย
 - 4.3.2 นิทาน เรื่องเล่าภาษากาย
 - 4.3.3 ฉากภาพวัฒนธรรม
 - 4.3.4 นิทานภาพ
 - 4.3.5 เพลงภาษากาย
- 4.4 การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กด้วยภาษากาย
- 4.5 ผลการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กด้วยภาษากาย โดยมีรายละเอียด ดังต่อไปนี้

4.1 สถานการณ์ทางภาษาของเด็กในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในพื้นที่เทศบาลตำบลโพธิ์กระสังข์

ทีมวิจัยได้สำรวจสถานการณ์ทางภาษาของเด็กในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดเทศบาลตำบลโพธิ์กระสังข์ที่อยู่ในชุมชนผู้ใช้ภาษากาย จำนวน 5 ศูนย์ ได้แก่ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านดู่, ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กวัดสดา, ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านซำ – ตาตา, ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านพอกหนองประดิษฐ์, ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านหนองขนาน ซึ่งมีผลการสำรวจ ดังนี้

4.1.1 ข้อมูลส่วนบุคคลของเด็กในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดเทศบาลตำบลโพธิ์กระสังข์ที่อยู่ในชุมชนของผู้ใช้ภาษากาย

ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดเทศบาลตำบลโพธิ์กระสังข์ ที่อยู่ในชุมชนผู้ใช้ภาษากาย มีเด็กทั้งหมด จำนวน 88 คน ส่วนใหญ่อยู่ที่ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านดู่ ซึ่งถือเป็นศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขนาดใหญ่ครอบคลุมพื้นที่บริการ 4 หมู่บ้าน ส่วนศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่มีจำนวนเด็กน้อยที่สุด คือ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านหนองขนาน มีเด็กนักเรียนจำนวน 8 คน เมื่อเปรียบเทียบอายุของเด็กในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กพบว่า ส่วนใหญ่เป็นเด็กนักเรียนอายุ 2 ขวบ จำนวน 47 คน และ อายุ 3 ขวบ จำนวน 41 คน ดังรายละเอียดในตารางที่ 1

ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก	อายุ 2 ปี		อายุ 3 ปี	
	จำนวน (คน)	ร้อยละ (%)	จำนวน (คน)	ร้อยละ (%)
ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านแต่	27	57.45	-	-
ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กวัดสดำ	12	25.53	-	-
ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านชำ – ตาตา	-	-	20	48.78
ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านพอกหนองประดิษฐ์	-	-	21	51.22
ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านหนองขนาน	8	17.02	-	-
รวม	47	100	41	100

ตารางที่ 1 แสดงจำนวนเด็กในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดเทศบาลตำบลโพธิ์กระสังข์ที่อยู่ในชุมชนผู้ใช้ภาษาทวาย

4.1.2 ข้อมูลสมาชิกในครอบครัวที่มีความสัมพันธ์กับเด็กในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

ข้อมูลสมาชิกในครอบครัวที่มีความสัมพันธ์กับเด็กในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดเทศบาลตำบลโพธิ์กระสังข์ ที่อยู่ในชุมชนผู้ใช้ภาษาทวาย มีจำนวนทั้งหมด 376 คน ส่วนใหญ่มีเชื้อสายทวาย จำนวน 174 คน คิดเป็นร้อยละ 46.28 ของจำนวนสมาชิกในครอบครัวทั้งหมด รองลงมาคือมีเชื้อสายกวย จำนวน 135 คน คิดเป็นร้อยละ 35.90 ของจำนวนสมาชิกในครอบครัวทั้งหมด น้อยที่สุด คือ เป็นคนไทยภาคกลาง จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 1.33 ของจำนวนสมาชิกในครอบครัวทั้งหมด

เมื่อดูข้อมูลในรายศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก อาจกล่าวได้ว่า มีจำนวนประชากรที่มีความสัมพันธ์กับเด็กในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านแต่, บ้านชำ-ตาตา และบ้านหนองขนาน ส่วนใหญ่มีเชื้อสายทวาย ในขณะที่ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านพอกหนองประดิษฐ์มีจำนวนประชากรที่มีความสัมพันธ์กับเด็กในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กส่วนใหญ่มีเชื้อสายกวย นอกจากนี้ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กวัดสดำมีจำนวนประชากรที่มีความสัมพันธ์กับเด็กในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีเชื้อสายกวยทั้งหมด ดังรายละเอียดในตารางที่ 2

เชื้อสายของ สมาชิกใน ครอบครัว	บ้านแต่		วัดสดำ		บ้านชำ-ตาตา		บ้านพอก หนองประดิษฐ์		บ้าน หนองขนาน		รวม	
	จำนวน (คน)	ร้อยละ (%)	จำนวน (คน)	ร้อยละ (%)	จำนวน (คน)	ร้อยละ (%)	จำนวน (คน)	ร้อยละ (%)	จำนวน (คน)	ร้อยละ (%)	จำนวน (คน)	ร้อยละ (%)
ทวาย	101	82.79	-	-	46	54.12	8	8.60	19	54.29	174	46.28
กวย	2	1.64	41	100.00	18	21.18	73	78.49	1	2.86	135	35.90
ไทย	1	0.82	-	-	2	2.35	1	1.08	1	2.86	5	1.33
อีสาน	16	13.11	-	-	9	10.59	6	6.45	4	11.43	35	9.31
อื่นๆ	2	1.64	-	-	10	11.76	5	5.38	10	28.57	27	7.18
รวม	122	100	41	100	85	100	93	100	35	100	376	100

ตารางที่ 2 แสดงเชื้อสายของสมาชิกในครอบครัวที่มีความสัมพันธ์กับเด็กในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

4.1.3 ข้อมูลการใช้ภาษาของเด็ก

จากการสำรวจ พบว่า ภาษาแรกที่ได้ในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดเทศบาลตำบลโพธิ์กระสังข์ ที่อยู่ในชุมชนผู้ใช้ภาษากวย พุด คือ ภาษาไทย จำนวน 59 คน คิดเป็นร้อยละ 67.05 ของเด็กจำนวนทั้งหมด รองลงมา คือ ภาษากวย จำนวน 16 คน คิดเป็นร้อยละ 18.18 ของเด็กจำนวนทั้งหมด และน้อยที่สุด คือ พุดภาษาแรกเป็นภาษาอีสาน จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 5.68 ของเด็กจำนวนทั้งหมด นอกจากนี้ยังพบข้อมูลของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กวัดสดำ ซึ่งมีเด็กที่มีเชื้อสายกวยแต่ภาษาแรกที่ได้กพูดคือภาษาไทยทั้งหมด ดังตารางที่ 3

ภาษาแรกที่เด็กพูด	บ้านแต่		วัดสดำ		บ้านชำ-ตาตา		บ้านพอก หนองประดิษฐ์		บ้าน หนองขนาน		รวม	
	จำนวน (คน)	ร้อยละ (%)	จำนวน (คน)	ร้อยละ (%)	จำนวน (คน)	ร้อยละ (%)	จำนวน (คน)	ร้อยละ (%)	จำนวน (คน)	ร้อยละ (%)	จำนวน (คน)	ร้อยละ (%)
กวย	13	48.15	-	-	2	10.00	1	4.76	-	-	16	18.18
กวย	-	-	-	-	-	-	8	38.10	-	-	8	9.09
ไทย	11	40.74	12	100.00	16	80.00	12	57.14	8	100.00	59	67.05
อีสาน	3	11.11	-	-	2	10.00	-	-	-	-	5	5.68
อื่นๆ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
รวม	27	100	12	100	20	100	21	100	8	100	88	100

ตารางที่ 3 แสดงข้อมูลภาษาแรกที่เด็กพูด

ส่วนภาษาที่ได้ในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดเทศบาลตำบลโพธิ์กระสังข์ ที่อยู่ในชุมชนผู้ใช้ภาษากวย จำนวน 88 คน ใช้บ่อกับคนในบ้าน คือ ภาษาไทย จำนวน 47 คน คิดเป็นร้อยละ 53.41 ของเด็กจำนวนทั้งหมด รองลงมา คือ การใช้ภาษาปนระหว่างภาษาไทยกับภาษากวยหรือกวย จำนวน 28 คน คิดเป็นร้อยละ 31.82 ของเด็กจำนวนทั้งหมด และน้อยที่สุด คือ ใช้ภาษากวยกับคนในบ้าน เพียง 1 คน คิดเป็นร้อยละ 1.14 ของเด็กจำนวนทั้งหมด นอกจากนี้ ยังพบว่าภาษาที่เด็กใช้บ่อกับเพื่อนหรือคนนอกบ้าน คือ ภาษาไทย จำนวน 56 คน คิดเป็นร้อยละ 63.64 ของเด็กจำนวนทั้งหมด รองลงมา คือ การใช้ภาษาปนระหว่างภาษาไทยกับภาษากวยหรือกวย จำนวน 25 คน คิดเป็นร้อยละ 28.41 ของเด็กจำนวนทั้งหมด และน้อยที่สุด คือ ใช้ภาษากวยจำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 3.41 ของเด็กจำนวนทั้งหมด ดังตารางที่ 4 และ 5

ภาษาที่เด็ก ใช้บ่อยกับ คนในบ้าน	บ้านแต่		วัดสดำ		บ้านชำ-ตาตา		บ้านพอก หนองประดิษฐ์		บ้าน หนองขนาน		รวม	
	จำนวน (คน)	ร้อยละ (%)	จำนวน (คน)	ร้อยละ (%)	จำนวน (คน)	ร้อยละ (%)	จำนวน (คน)	ร้อยละ (%)	จำนวน (คน)	ร้อยละ (%)	จำนวน (คน)	ร้อยละ (%)
กวย	1	3.70	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1.14
กวย	-	-	-	-	-	-	6	28.57	-	-	6	6.82
ไทย	9	33.33	12	100.00	15	75.00	7	33.33	4	50	47	53.41
ไทยปนกวย/ กวย	13	48.15	-	-	4	20.00	8	38.10	3	37.50	28	31.82
อีสาน	4	14.81	-	-	1	5.00	-	-	1	12.50	6	6.82
อื่นๆ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
รวม	27	100	12	100	20	100	21	100	8	100	88	100

ตารางที่ 4 แสดงข้อมูลภาษาที่เด็กใช้บ่อยกับคนในบ้าน

ภาษาที่เด็ก ใช้บ่อยกับ เพื่อนหรือ คนนอกบ้าน	บ้านแต่		วัดสดำ		บ้านชำ-ตาตา		บ้านพอก หนองประดิษฐ์		บ้าน หนองขนาน		รวม	
	จำนวน (คน)	ร้อยละ (%)	จำนวน (คน)	ร้อยละ (%)	จำนวน (คน)	ร้อยละ (%)	จำนวน (คน)	ร้อยละ (%)	จำนวน (คน)	ร้อยละ (%)	จำนวน (คน)	ร้อยละ (%)
กวย	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
กวย	-	-	-	-	-	-	3	14.29	-	-	3	3.41
ไทย	9	33.33	12	100.00	17	85.00	11	52.38	7	87.50	56	63.64
ไทยปนกวย/ กวย	16	59.26	-	-	2	10.00	7	33.33	-	-	25	28.41
อีสาน	2	7.41	-	-	1	5.00	-	-	1	12.50	4	4.55
อื่นๆ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
รวม	27	100	12	100	20	100	21	100	8	100	88	100

ตารางที่ 5 แสดงข้อมูลภาษาที่เด็กใช้บ่อยกับเพื่อนหรือคนนอกบ้าน

จากการสำรวจข้อมูลการใช้ภาษาของเด็ก สามารถสรุปได้ว่า ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านแต่, บ้านชำ-ตาตา และบ้านหนองขนาน มีเด็กส่วนใหญ่มีเชื้อสายกวย ส่วนศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านพอกหนองประดิษฐ์ และศูนย์พัฒนาเด็กเล็กวัดสดำมีเด็กมีเชื้อสายกวย แต่ภาษาแรกที่เด็กพูด ส่วนใหญ่คือภาษาไทย ทำให้มีการพูดกับคนในบ้านหรือเพื่อน หรือคนอื่นๆทั่วไปด้วยภาษาไทย แต่เนื่องจากยังมีสมาชิกในบ้านคนอื่นๆที่ยังพูดภาษากวย/ กวย อยู่ เช่น ปู่ ย่า ตา ยาย จึงส่งผลทำให้เด็กมีการใช้ภาษาปน ระหว่างภาษาไทยและภาษา

กวยหรือกวย จากข้อมูลดังกล่าวแสดงให้เห็นอย่างชัดเจนว่าภาษากวยและภาษากวยกำลังเข้าสู่ภาวะถดถอย และต้องรีบดำเนินการฟื้นฟูภาษาอย่างเร่งด่วน

4.1.4 ความคิดเห็นของผู้ปกครอง

ในส่วนนี้ จะเป็นการแสดงความคิดเห็นของผู้ปกครอง ซึ่งมีความคิดเห็นที่หลากหลาย ส่วนใหญ่จะเห็นด้วยกับการสอนภาษาท้องถิ่นในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ดังนี้

- เห็นดีด้วย เพราะสามารถอนุรักษ์ภาษาของตนเองได้ เป็นการสืบทอดภาษาแม่
- เป็นการส่งเสริมความสามารถในการใช้ภาษาในการสื่อสาร
- เป็นการส่งเสริมการรู้หนังสือ และฝึกให้เด็กแยกเรื่องต่างๆ ที่ได้ยิน
- เป็นแบบอย่างที่ดีในการใช้ภาษาของเด็ก เด็กจะได้ใช้ภาษาถิ่นของตนเอง
- พ่อแม่ผู้ปกครองต้องมีส่วนร่วมในการใช้ภาษาในการสื่อสารกับเด็ก
- เป็นเรื่องที่ดีเพราะเด็กจะได้รู้และไม่ลืมภาษาท้องถิ่นของตนเอง
- ภาษาท้องถิ่นเป็นภาษาเกิดของเรา ถ้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กจะสอนถือเป็นเรื่องที่ดี
- เด็กจะเกิดจิตใต้สำนึกในการรักษาภาษาท้องถิ่นของตนเอง
- เป็นสิ่งที่ดี ที่จะให้เด็กได้เรียนรู้หลายๆ ภาษา
- ดีมากที่ได้ใช้ภาษากวย เพื่อเด็กจะมีความรู้ด้านภาษากวยเพิ่มขึ้น

นอกจากนี้ยังผู้ปกครองบางส่วน ยังไม่เห็นด้วย อยากให้สอนภาษาไทยมากกว่า และหากสอนหลายภาษา จะทำให้เด็กสับสน ไม่สามารถแยกแยะได้ ซึ่งทีมวิจัยก็ได้ทำความเข้าใจและยกตัวอย่างกลุ่มที่ประสบความสำเร็จให้ผู้ปกครองเด็กนักเรียนฟัง

4.2 แผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กด้วยภาษากวย

หลักสูตรการศึกษาปฐมวัยของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเทศบาลตำบลโพธิ์กระสังข์ พัฒนามาจากหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2546 ของกระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งทีมวิจัยได้จัดทำแผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก โดยการเพิ่มเติมภาษากวย/กวย เข้าไปในช่วงกิจกรรมเสริมประสบการณ์ และเลือกสื่อและกลวิธีการสอนภาษาท้องถิ่นที่เหมาะสมกับแต่ละหน่วยการเรียนรู้ ซึ่งมีตัวอย่างของแผนการจัดประสบการณ์ ดังนี้

สาระการจัดประสบการณ์ที่ 3 ธรรมชาติรอบตัว
หน่วยการจัดประสบการณ์ นานาสัตว์โลก ครั้งที่ 1
หน่วยการจัดประสบการณ์ย่อย สัตว์บก
สอนวันที่.....เดือน..... พ.ศ.

1. ชื่อกิจกรรม เสริมประสบการณ์
2. เนื้อหา สัตว์บก คือ สัตว์ที่อาศัยอยู่บนพื้นดิน เช่น จิ้งเหลน วัว ควาย ไก่ หมู แมว กระต่าย เป็ด หนู กวาง
3. วัตถุประสงค์การเรียนรู้
 - 3.1 เพื่อให้เด็กได้รู้จักสัตว์บก
 - 3.2 เพื่อให้เด็กรู้จักที่อยู่อาศัยของสัตว์บก
 - 3.3 เพื่อให้เด็กได้รู้จักประโยชน์และโทษของสัตว์บก
4. วิธีการจัดกิจกรรม
 - 4.1 ขั้นนำ
 - 4.1.1 ครูเก็บเด็กด้วยเพลง “ซัด อัย ญาม” (เสียงร้องสัตว์)
 - 4.1.2 ครูทบทวนบทเรียนที่เรียนในสัปดาห์ที่แล้ว เรื่อง ต้นไม้กินป่า
 - 4.2 ขั้นสอน
 - 4.2.1 ครูให้เด็กนั่งเป็นรูปครึ่งวงกลม ครูและเด็กสร้างข้อตกลงร่วมกัน ดังนี้
 - ขณะที่ครูพูดเด็กๆ ควรทำอะไร
 - 4.2.2 ครูและเด็กร่วมกันสนทนาเกี่ยวกับเนื้อหาของเพลง “ซัด อัย ญาม” ว่ามีสัตว์ชนิดใดบ้างที่อยู่ในเนื้อเพลง
 - 4.2.3 ครูนำฉากรูปสัตว์บกมาให้เด็กดู แล้วถามคำถามเพื่อกระตุ้นให้เด็กเกิดความคิด เช่น มีอะไรในภาพบ้าง สัตว์ตัวใดที่อาจทำอันตรายเราได้ เด็กๆ เคยเห็นสัตว์ชนิดใดบ้าง เป็นต้น และให้เด็กบอกชื่อสัตว์บกที่ตนเองรู้จักคนละหนึ่งชื่อ
 - 4.2.4 ครูอธิบายเพิ่มเติมเกี่ยวกับความหมายของสัตว์บก ชื่อของสัตว์บก ที่อยู่อาศัยของสัตว์บก ประโยชน์และโทษของสัตว์บก
 - 4.3 ขั้นสรุป
 - 4.3.1 ครูและเด็กสรุปร่วมกันเกี่ยวกับ “สัตว์บก”
5. สื่อ
 - 5.1 เพลง “ซัด อัย ญาม”
 - 5.2 ฉากรูปสัตว์บก
6. การประเมินผล
 - 6.1 สังเกตการพูด การตอบคำถามของเด็กเกี่ยวกับ “สัตว์บก”
 - 6.2 สังเกตการคิดและการกล้าแสดงออก
 - 6.3 สังเกตการปฏิบัติตามข้อตกลงร่วมกัน

4.3 สื่อการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กด้วยภาษากาย

ทีมวิจัยได้ดำเนินการผลิตสื่อเพื่อใช้สำหรับการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้กับเด็กในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ได้แก่ ระบบตัวเขียนภาษากาย/กยู นิทานเรื่องเล่าภาษากาย ฉากภาพวัฒนธรรม นิทานภาพ และเพลงภาษากาย ซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้

4.3.1 ระบบเขียนภาษากาย/ กยู

ทีมวิจัยได้ทบทวนวรรณกรรมเกี่ยวกับการศึกษาภาษากายที่บ้านสร้างใหญ่ บ้านไสน้อย และบ้านชำ-ตาตา พบว่ามีบางเสียงที่แตกต่างกัน เช่น เสียง ร และสระ เออะ เออ เออะ ออ ที่ออกเสียงคล้ายสระ เออะ สระเออ สระเออะ สระออ ในภาษาไทย แต่เปิดปากให้กว้างขึ้น จะยังไม่พบที่บ้านชำ-ตาตา อาจเกิดจากความสับสนในการใช้ภาษาในบางตัว ซึ่งจะต้องมีการศึกษาหรือตรวจสอบโดยละเอียดอีกครั้งในโอกาสต่อไป

ในการนี้ ทีมวิจัยได้ดำเนินการปรับปรุงแก้ไขคู่มือระบบตัวเขียนและภาพประกอบชาร์ตพยัญชนะภาษากาย จากโครงการวิจัยเรื่อง “กระบวนการสร้างระบบตัวเขียนภาษากาย โดยใช้อักษรไทยเพื่อสืบทอดวิถีวัฒนธรรมของชุมชนวัดไตรราษฎร์สามัคคี (บ้านชำและบ้านตาตา) ต.โพธิ์กระสังข์ อ.ขุนหาญ จ.ศรีสะเกษ” และนอกจากนี้ทีมวิจัยยังได้นำมาพัฒนาและจัดทำชาร์ตพยัญชนะภาษากยูเพิ่มเติม เพื่อให้เป็นเครื่องมือสำหรับครูใช้ประกอบการสอน ดังชาร์ตพยัญชนะต่อไปนี้

ภาษากาย ตัวพยัญชนะ มี 20 ตัว						ภาษากาย สระ มี 25 ตัว					
ก	ค	ง	จ	ช	ซ	ะ	า	ิ	ึ	ี	ื
											
กา	คอง	งอจ	เจม	อินชุง	แซะฮ	กะตาม	กา	คิว	มี	ปิง	ดิน
ญ	ด	ต	ท	น	บ	ร	จ	ะ	เ	แะ	แ
											
ญม	ดิน	ตุง	แพท	โนง	บวง	มุข	บลู	อินเพะฮ	เต	แฟลต	แคลง
ป	พ	ม	ย	ล	ว	โ	เ	เะ	-อ	-เอะ	-เอ
											
เปลียด	เพลียว	มัด	แยง	ละนัต	อะวัล	โกะ	โค	เซาะ	กลอ	พักกะเจอะ	อินเซอ
อ	ฮ					เียะ	เีย	วะ	ว	เือะ	เือ
											
เอง	ฮับ					เดรียะ	เดรีย	ปัวะ	กลัว	เดือะ	เทือ
						เ					
											
						อะเลา					

ภาษากวย
ตัวสะกด มี 13 ตัว

-ก	-ง	-จ	-ด	-น	-บ
					
มูก	เจียง	อะลาจ	กวด	กาซัน	ฮับ
-ม	-ย	-ล	-ว	-ซ	-อ
					
เจม	อินชาย	กะโถล	เพ็ลยว	กะแทะซ	อะลือ
-ยฮ					
					
ปอยฮ					

ภาษาญ
ตัวพยัญชนะ มี 21 ตัว

ก	ค	ง	จ	ช	ซ
					
กา	คัง	งอจ	เจม	เขาเอ	แซะฮ
ญ	ด	ต	ท	น	บ
					
ญัก	ดิน	โตง	ทือ-อา	อะโนง	บุง
ป	พ	ม	ย	ร	ล
					
ปรีด	พัยพา	มัด	ยีน	ระนัต	ลูกอ
ว	อ	ฮ			
					
อะวัวร์	โอง	ฮับ			

ภาษาญ
สระ มี 23 ตัว

-ะ	-า	-ิ	-ี	-ึ	-ื
					
กะตาม	กา	คิว	ตริ	กะดี	ดิน
-ิ	-ึ	-ะ	-เ	-แ	-อ
					
มุช	บรู	เดะฮ	เต	แซะฮ	แคลง
-โ	-เ	-ะ	-อ	-เอ	-อ
					
โกละ	ไค	เขาะ	กลอ	พักอ็เจอะ	เปรย
-เ	-อ-า	-เ			
					
เดือะ	ทือ-อา	อาเรา			

ภาษาญ
ตัวสะกด มี 13 ตัว

-ก	-ง	-จ	-ด	-น	-บ
					
โมก	จิง	อะราจ	กุต	ชะตัน	ฮับ
-ม	-ย	-ร	-ล	-ว	-ฮ
					
เจม	กะตาย	อะวัวร์	กะโถล	ปลิว	ระทะฮ
-อ	-ญ				
					
อะลือ	กะซญ				

4.3.2 นิทาน เรื่องเล่าภาษากวย

ทีมวิจัยได้ไปสัมภาษณ์และเก็บข้อมูลนิทานภาษากวย จากปราชญ์ในชุมชน เพื่อเป็นเนื้อหาสำหรับผลิตสื่อการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ภาษาและภูมิปัญญาท้องถิ่นของชาวกวย ให้กับเด็กในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก จำนวน 14 เรื่อง ดังนี้

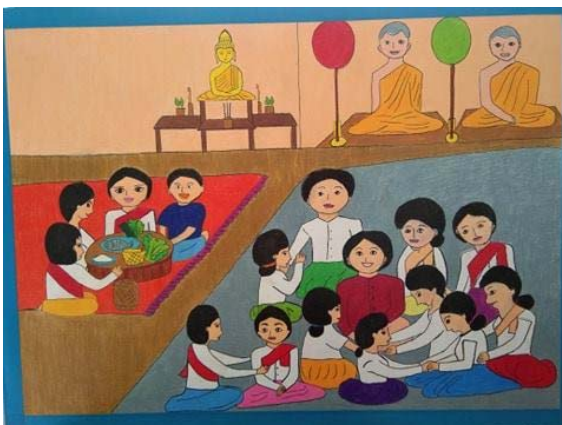
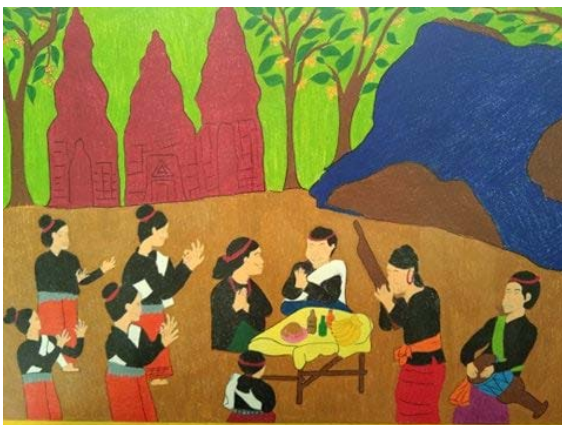
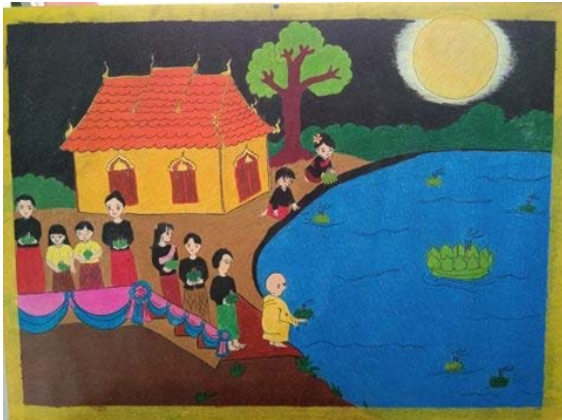
1. พี่น ลิ่ง ปันญา อินชาย บอห์ “นิทานเรื่อง ปัญญากระต่ายขาว”
2. พี่ด ลิ่ง ปันญา กวย มัด โซด “นิทานเรื่อง ปัญญาคนตาบอด”
3. พี่น ลิ่ง จา กลอง อินทรวัย “นิทานเรื่อง กินขี้ไก่”
4. พี่น ลิ่ง ชุซจ เจียง พี่ด “นิทานเรื่อง ตกใจช้างใหญ่”
5. พี่น ลิ่ง กวย ทุ่ก นะ กลอง “นิทานเรื่อง คนจนกับลิง”
6. พี่น ลิ่ง จา อินชาย ทุ้ง กลอง “นิทานเรื่อง กินกระต่ายทั้งขี้”
7. พี่น ลิ่ง กวย อะวะฮ “นิทานเรื่อง คนตะกละ”
8. พี่น ลิ่ง อาแม ดึง กอน จี แซร “นิทานเรื่อง แม่พาลูกไปนา”
9. พี่น ลิ่ง กลอชาย นะ กะต่าย “นิทานเรื่อง หอยกระต่ายกับกระต่าย”
10. พี่น ลิ่ง อาแม จัม กู โบนเน “นิทานเรื่อง แม่รออยู่ตรงนี้”
11. พี่น ลิ่ง แมเตา พาย “นิทานเรื่อง ยายพาย”
12. พี่น อาจอ จา ซิม “เรื่องหมากินหมด”
13. พี่น ลิ่ง แมเตา นะ กะตาม “นิทานเรื่อง คุณยายกับปู”
14. พี่น ลิ่ง กลอง ปันญา นะ พะญา ญัก “นิทานเรื่อง ลิงปัญญากับพญายักษ์”

4.3.3 ฉากภาพวัฒนธรรม

ทีมวิจัยได้ทำฉากภาพวัฒนธรรม จำนวน 9 ฉาก ดังนี้

- ฉากที่ 1 เป็นฉากเกี่ยวกับวันลอยกระทง
- ฉากที่ 2 เป็นฉากเกี่ยวกับฤดูหนาว
- ฉากที่ 3 เป็นฉากเกี่ยวกับกลางวันกลางคืน
- ฉากที่ 4 เป็นฉากเกี่ยวกับนก
- ฉากที่ 5 เป็นฉากเกี่ยวกับต้นไม้
- ฉากที่ 6 เป็นฉากเกี่ยวกับการทำนา
- ฉากที่ 7 เป็นฉากเกี่ยวกับวันขึ้นปีใหม่
- ฉากที่ 8 เป็นฉากเกี่ยวกับการทำไหม
- ฉากที่ 9 เป็นฉากเกี่ยวกับจังหวัดศรีสะเกษ

ตัวอย่างจากภาพวัฒนธรรม

4.3.4 นิทานภาพ

ที่มิจัยได้ทำนิทานภาพ จำนวน 10 เรื่อง ดังนี้

เรื่องที่ 1 กวด อิง นะ โค้

เรื่องที่ 2 นก

เรื่องที่ 3 อานางนิต กวยอ

เรื่องที่ 4 แค่ลลอง

เรื่องที่ 5 ลบดุงฮัย

เรื่องที่ 6 คุณครูของหนู

เรื่องที่ 7 กลอ อินชาย

เรื่องที่ 8 เฟ่ลียว อะวะฮ

เรื่องที่ 9 เพะฮมอม นะ กอนจู

เรื่องที่ 10 อาค่อง

ตัวอย่างนิทานภาพ

4.3.5 เพลงภาษากวय

ที่มวิจัยได้แต่งเพลงภาษากวย ที่มีเนื้อหาสำหรับเด็ก จำนวน 34 เพลง ดังนี้

1. เพลง ดิน ชิบช่อง
2. เพลง กะยาล จะแงด
3. เพลง กะยาลกะเตา
4. เพลง ปะนาง นะ ดิน
5. เพลง กะเยื่อล กะเตา
6. เพลง ดิน เบลือง
7. เพลง เตื่อะ
8. เพลง ทะนับ ฟัด
9. เพลง เจมอะลือ
10. เพลง อานู มัก อาแม
11. เพลง อินเคื่อะ สะทอ้งอ์ คลา
12. เพลง แคลลอง ฟัด
13. เพลง แทร
14. เพลง กะมอ ตะมัย
15. เพลง ทะฮ เต
16. เพลง เจมกู
17. เพลง สะวัดดี
18. เพลง สะวัดดี ค์ลู่
19. เพลง กอนนาง
20. เพลง พุม เปียล อินทวล
21. เพลง เจาะฮ เปียล
22. เพลง มัด นะ กะโตล
23. เพลง กะเยื่อล จะแงด
24. เพลง กะเยื่อล กะเตา
25. เพลง กะยั้ง อัน ซัม
26. เพลง ตอจ คอง
27. เพลง โจ บอย ฮัย
28. เพลง สะเนง มลอ ญาม
29. เพลง บอย กา จา
30. เพลง กวดโจะ นะ กวดเอบ

31. เพลง ชะวัดดี ค่ำ
32. เพลง ตะโก อันซ่ม
33. เพลง ตอจ ค่อง เกล
34. เพลง อิน โลด

4.4 การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กด้วยภาษากาย

การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเทศบาลตำบลโพธิ์กระสังข์ ประกอบด้วยกิจกรรมหลัก 6 กิจกรรม เพื่อพัฒนาการทางด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคมและสติปัญญา มีดังต่อไปนี้

1. กิจกรรมเคลื่อนไหวและจังหวะ
2. กิจกรรมเสริมประสบการณ์/กิจกรรมในวงกลม
3. กิจกรรมสร้างสรรค์
4. กิจกรรมเสรี / การเล่นตามศูนย์
5. กิจกรรมกลางแจ้ง
6. กิจกรรมเกมการศึกษา

ทีมวิจัยได้จัดประสบการณ์การเรียนรู้ด้วยภาษากายในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านแต้, บ้านชำ-ตาตา และบ้านหนองขนาน ซึ่งเด็กส่วนใหญ่มีเชื้อสายกวย และจัดประสบการณ์การเรียนรู้ด้วยภาษากายในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านพอกหนองประดิวส์และศูนย์พัฒนาเด็กเล็กวัดสดำ ซึ่งเด็กมีเชื้อสายกวย โดยจัดในช่วงกิจกรรมเสริมประสบการณ์ ซึ่งจะมีการสอนทุกวัน วันละ 45 นาที โดยเลือกใช้กลวิธีการสอนภาษาท้องถิ่นที่เน้นการฟัง – พูด ซึ่งเป็นผลงานจากโครงการ “จัดการเรียนการสอนโดยใช้ภาษาท้องถิ่นและภาษาไทยเป็นสื่อ : กรณีการจัดการศึกษาแบบทวิภาษา (ภาษาไทย-มลายูถิ่น) ในโรงเรียนเขตพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้” ดังนี้

ฉากภาพวัฒนธรรม

ฉากภาพวัฒนธรรม มีลักษณะเป็นภาพวาดขนาดใหญ่ที่มีบริบท สภาพแวดล้อม คล้ายคลึงกับสถานที่ที่เด็กคุ้นเคยในชีวิตประจำวัน เป็นสิ่งที่ใกล้ตัวเด็ก มีรายละเอียดที่มองเห็นได้ชัดเจน เนื้อหาของภาพมีความสอดคล้องกับหน่วยการเรียนรู้ ฉากภาพวัฒนธรรมเป็นสื่อสำหรับการฝึกให้เด็กกล้าพูด กล้าแสดงความคิดเห็น เป็นการฝึกและกระตุ้นการใช้ความคิดวิเคราะห์ของเด็ก และฝึกการโต้ตอบ เป็นการเพิ่มพัฒนาการทางด้านภาษาของเด็กโดยเฉพาะทักษะทางการพูด

ครูสอนภาษากายในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กโดยนำฉากภาพวัฒนธรรมมาให้เด็กดูและพูดคุยเกี่ยวกับสิ่งที่เห็นในภาพ เพื่อประเมินในขั้นต้นว่าเด็กเห็นอะไรบ้าง พูดได้ถูกต้องหรือไม่ สังเกตเห็นทุกสิ่งในฉากภาพหรือไม่ จากนั้นครูจึงตั้งคำถามปลายเปิดให้ครอบคลุมตามแนวคิดของ Bloom's Taxonomy คือ รู้ / จำได้, เข้าใจ, นำไปใช้, วิเคราะห์, ประเมินค่า, สร้างสรรค์

นิทานภาพ

นิทานภาพ เป็นภาพวาดที่มีการลำดับเรื่องราวเป็นขั้นตอนให้เห็นอย่างชัดเจน มีความเชื่อมโยงต่อเนื่องจากภาพหนึ่งไปสู่ภาพหนึ่ง มีความยาวประมาณ 4 – 5 ภาพ ตั้งแต่เริ่มเรื่องจนกระทั่งจบเรื่อง โดยเป็นเรื่องที่เด็กคุ้นเคย มีฉากและบริบทที่คล้ายคลึงกับวัฒนธรรมของเด็ก ซึ่งอาจจะเป็นเรื่องเกี่ยวกับอาชีพในชุมชน วันสำคัญ วัฒนธรรม และ ฤดูกาล เป็นต้น ขึ้นอยู่กับผู้วาดภาพจะคิดโครงเรื่องและจินตนาการลำดับเหตุการณ์แต่ละเรื่อง การสอนด้วยนิทานภาพ เด็กจะสนุกสนาน เพราะเป็นภาพที่สวยงามดึงดูดความสนใจและเป็นการได้ทำกิจกรรมร่วมกันหลายคน ดังนั้น นิทานภาพจึงต้องเป็นภาพที่สามารถสื่อสารได้อย่างชัดเจนและไม่ต้องมีรายละเอียดมากนัก

การสอนด้วยนิทานภาพ เป็นการเพิ่มพูนทักษะการพูดของเด็กให้สามารถพูดได้เป็นเรื่องเป็นราวต่อเนื่องได้ เด็กได้ฝึกทักษะการลำดับเหตุการณ์ ซึ่งแต่ละคนอาจเรียงภาพไม่เหมือนกันแต่สุดท้ายก็สามารถเล่าเรื่องและอธิบายเหตุการณ์เรียงลำดับเรื่องของตนเองได้

ครูใช้สื่อนิทานภาพในการสอนโดยมีลำดับขั้นตอน ดังนี้

1. ครูเตรียมนิทานภาพที่จะใช้พร้อมกับแสดงภาพให้เด็กดู
2. เด็กช่วยกันบอกถึงรายละเอียดภาพที่ครูถือทีละภาพ จนครบทุกภาพ
3. ครูแจกภาพให้เด็กๆ ได้ดูได้สัมผัสกันอย่างทั่วถึง
4. ครูขออาสาสมัครให้นักเรียนออกมาถือภาพและพยายามช่วยกันเรียงลำดับภาพ
5. ให้ผู้ที่ถือภาพแต่ละภาพบอกเล่าเรื่องราวของตนแล้วเชื่อมโยงกับภาพต่อไปอย่างสอดคล้องกันหรือให้นักเรียนที่ไม่ได้ถือภาพเล่าเรื่องราวต่างๆอย่างต่อเนื่องกันจนจบ
6. พลัดเปลี่ยนให้นักเรียนกลุ่มอื่นออกมาเรียงลำดับและเล่าเรื่องจากนิทานภาพด้วยตนเอง

เรื่องเล่าท้องถิ่น

การสอนเรื่องเล่าท้องถิ่นมีวัตถุประสงค์เพื่อให้เด็กเข้าใจและเห็นว่า จากตัวอักษรบนแผ่นกระดาษสามารถเล่าเป็นเรื่องราวได้ เพื่อฝึกทักษะการฟังและการจับใจความสำคัญ หรือเรื่องราวตามลำดับเหตุการณ์ได้ และเพื่อฝึกให้เด็กคิดและทำความเข้าใจให้คล้อยตามเนื้อเรื่อง รวมถึงการคาดเดาเหตุการณ์ล่วงหน้า การเขียนเรื่องเล่าท้องถิ่น ควรเป็นเรื่องเล่าที่สนุกสนาน เหมาะกับวัยเด็ก ตัวละครอาจเป็นคน หรือสัตว์ที่เด็กคุ้นเคย และเกิดเหตุการณ์ที่ตื่นเต้น แต่สามารถคาดเดาได้ ไม่ควรยาวจนเกินไป เนื้อเรื่องควรเป็นไปในเชิงสร้างสรรค์ อาจจะสอดแทรกเรื่อง คุณธรรม จริยธรรมได้

ครูสอนเรื่องเล่าท้องถิ่น โดย ครูกล่าวถึงหน่วยการเรียนรู้ประจำสัปดาห์และเชื่อมโยงเข้าสู่เรื่องเล่า จากนั้นอ่านเรื่องเล่าขนาดสั้นให้นักเรียนฟังอย่างน่าสนใจ ในขณะที่อ่าน หยุด 3 – 4 ครั้ง เพื่อถามนักเรียนว่าคิดว่าจะเกิดเหตุการณ์อะไรต่อไป หลังจากที่ย่านเรื่องจบแล้ว ให้นักเรียนเล่าเรื่องหรือบางส่วนของเรื่องโดยใช้คำพูดของตนเอง (ไม่ต้องเหมือนกับคำที่ครูอ่าน)

นอกจากนี้แล้วทีมวิจัยยังได้จัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้เด็กโดยการพาไปเรียนรู้ในชุมชน เช่น ไปเรียนรู้เรื่องการทำนา ไปเรียนรู้ที่วัดในโอกาสวันสำคัญทางศาสนา เป็นต้น

4.5 ผลการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กด้วยภาษากาย

ระหว่างที่ทีมวิจัยได้ทดลองจัดประสบการณ์การเรียนรู้ในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กด้วยภาษากาย ทีมวิจัยได้เก็บข้อมูลผลจากการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ภาษากาย โดยใช้วิธีการสังเกตทักษะการฟัง – พูด พฤติกรรมการสื่อสารโต้ตอบกับครูด้วยภาษากาย ของเด็กก่อนและหลังการได้รับการจัดการเรียนรู้ด้วยภาษากายและบันทึกในแบบบันทึกการวัดผลประเมินผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษากายของเด็กนักเรียนเป็นรายบุคคล โดยมีตัวอย่างการบันทึก ดังนี้

**แบบบันทึกการวัดผลประเมินผล การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ภาษาท้องถิ่น
ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กตำบลโพธิ์กระสังข์ แห่งที่ 1 บ้านแต่ อำเภอบุณฑล จังหวัดศรีสะเกษ**

1. ชื่อ เด็กหญิงนิจจารีย์ โพธิ์กระสังข์ ชื่อเล่น นุ่น

ที่อยู่ ม.11 ตำบลโพธิ์กระสังข์ อำเภอบุณฑล จังหวัดศรีสะเกษ 33150

2. การใช้ภาษาภายในบ้าน

เด็กอยู่บ้านกับพ่อและแม่ พ่อกับแม่พูดภาษาไทยปนภาษากาย บริเวณรอบบ้านพูดภาษากาย

3. ก่อนเรียนภาษาท้องถิ่น

เด็กพูดภาษาไทยปนภาษากาย ไม่ค่อยกล้าพูดภาษากาย รู้และเข้าใจความหมายแต่ไม่กล้าพูด ไม่กล้าแสดงออก

4. ระหว่างเรียนภาษาท้องถิ่น

- เด็กรับรู้เข้าใจ ความหมายของภาษากายที่ครูสื่อสารได้ เพราะสังเกตจากการปฏิบัติ ตามคำสั่งของครูได้

- เด็กสนทนาโต้ตอบ เป็นภาษากาย ได้อย่างมั่นใจ กล้าแสดงความคิดเห็นกล้าตอบคำถาม และออกเสียงได้อย่างชัดเจนถูกต้อง

- เด็กสามารถเชื่อมโยง เรื่องราว จากประสบการณ์เดิม ผ่านจินตนาการความคิดสร้างสรรค์ เช่น เชื่อมโยงจากสัญลักษณ์รูปวงกลม แล้วให้เด็กจินตนาการว่าวงกลม เหมือนอะไรบ้างที่เราใช้ และพบเจอในชีวิตประจำวันได้

5. หลังเรียนภาษาท้องถิ่น

เด็กเข้าใจภาษากาย สามารถสื่อสารสนทนาโต้ตอบและปฏิบัติตามคำสั่งได้ถูกต้อง ออกเสียงได้อย่างชัดเจนและไม่พูดปน

**แบบบันทึกการวัดผลประเมินผล การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ภาษาท้องถิ่น
ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเทศบาลตำบลโพธิ์กระสังข์ แห่งที่ 4 บ้านพอก - หนองประดิษฐ์
อำเภอขุนหาญ จังหวัดศรีสะเกษ**

1. ชื่อ - สกุล เด็กหญิงณิชา อินวันนา
ที่อยู่ 23 ม.5 บ้านหนองประดิษฐ์ ตำบลโพธิ์กระสังข์ อำเภอขุนหาญ จังหวัดศรีสะเกษ
2. การใช้ภาษาภายในบ้าน
พ่อกับแม่พูดภาษากวย แต่พ่อกับแม่ใช้ภาษาไทยกับลูก ทำให้น้องไม่พูดภาษากวย แต่สื่อสารเป็นภาษาไทย
3. ก่อนเรียนภาษาท้องถิ่น
ก่อนจัดกิจกรรมน้องณิชาไม่สามารถฟังและพูดภาษากวยได้ เพราะไม่เข้าใจภาษา ได้แต่นั่งมอง
4. ระหว่างเรียนภาษาท้องถิ่น
ระหว่างเรียนภาษาท้องถิ่น น้องณิชาไม่ยอมฟัง ไม่สนใจ ครูเริ่มสอนคอยกระตุ้น ทำให้น้องณิชา เริ่มพูดเป็นคำศัพท์ง่ายๆ จากการพูดตามครูและพยายามทำตามและปฏิบัติตามครูและเพื่อน
5. หลังเรียนภาษาท้องถิ่น
น้องณิชามีการเปลี่ยนแปลงจากที่ไม่ยอมพูดภาษากวย น้องเรียนพูดเป็นคำศัพท์ได้และเข้าใจที่เพื่อนพูดคุยสนทนาแต่ยังได้ตอบเป็นภาษาไทยปนกับภาษากวย

จากแบบบันทึกการวัดผลประเมินผลพัฒนาการทางการเรียนรู้ภาษาของเด็กละเล็ก ทีมวิจัยสามารถสรุปเป็นตารางได้ ดังนี้

ศูนย์พัฒนา เด็กเล็ก	บ้านแต่	วัดสดำ	บ้านชำ - ตาตา	บ้านพอก - หนองประดิษฐ์	บ้านหนอง ขนาน	รวม
การใช้ภาษาในบ้าน						
ภาษากวย/กวย	1	1	2	5	-	9
ภาษากวย/กวย ปนภาษาไทย	22	14	11	3	2	52
ภาษาไทย	1	2	2	4	1	10
ภาษาอีสาน	3	-	2	1	-	6
รวม	27	17	17	13	3	77
ทักษะการใช้ภาษากวย/กวยก่อนเรียน						
ดี	-	7	1	6	2	16
พอใช้	17	7	12	6	1	43

ศูนย์พัฒนา เด็กเล็ก	บ้านแต้	วัดสดำ	บ้านชำ - ตาตา	บ้านพอก - หนองประดิษฐ์	บ้านหนอง ขนาน	รวม
ควรปรับปรุง	10	3	4	1	-	18
ทักษะการใช้ภาษากาย/กู่หลังเรียน						
ดี	19	14	14	9	3	59
พอใช้	8	3	3	4	-	18
ควรปรับปรุง	-	-	-		-	

ตารางที่ 6 แสดงการวัดผลประเมินผลพัฒนาการทางการเรียนรู้ภาษากายของเด็กเล็ก

จากตารางที่ 6 ทีมวิจัยได้ทดลองจัดประสบการณ์การเรียนรู้ในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กด้วยภาษากายให้กับเด็กเล็กจำนวน 77 คน ซึ่งส่วนใหญ่มีการใช้ภาษาปนระหว่างภาษากายและภาษาไทย จำนวน 52 คน มีเพียง 9 คนเท่านั้น ที่ใช้ภาษากายที่บ้าน

ก่อนการเรียนรู้ภาษากายเด็กเล็กส่วนใหญ่มีทักษะการใช้ภาษากายในระดับพอใช้ จำนวน 43 คน กล่าวคือ เด็กส่วนใหญ่จะพูดภาษากายปนภาษาไทย มีความสามารถในการฟังภาษากายแต่ไม่ได้ตอบเป็นภาษากาย มีเพียงจำนวน 16 คน เท่านั้น ที่สามารถฟังและสื่อสารด้วยภาษากาย เนื่องจากส่วนใหญ่อยู่ที่บ้านกับตายายซึ่งยังคงมีการใช้ภาษากายในบ้านอย่างเข้มข้น ส่วนเด็กที่มีทักษะการใช้ภาษากาย ในระดับควรปรับปรุง คือ เป็นเด็กที่ใช้ภาษาไทย อีสาน ในบ้าน และเป็นเด็กที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ ต้องการการดูแลเป็นพิเศษ

ภายหลังการเรียนรู้ภาษากาย พบว่า เด็กมีทักษะการใช้ภาษากายดีขึ้น อยู่ในระดับดี จำนวน 59 คน กล่าวคือ เด็กเข้าใจในสิ่งที่ครูสื่อสารและสามารถปฏิบัติตามคำสั่งได้ เด็กสามารถพูดภาษากายได้อย่างชัดเจนและมั่นใจ กล้าตอบคำถาม กล้าสนทนากับครูและเล่างผลงานสั้นๆ หรือถ่ายทอดเรื่องราวในชีวิตประจำวันด้วยภาษากาย/กู่ให้ครูและเพื่อนฟังได้ และมีเด็กจำนวน 18 คน ที่มีทักษะการใช้ภาษากายที่อยู่ในระดับพอใช้ ซึ่งเป็นเด็กที่ก่อนเรียนไม่สามารถฟังพูดภาษากายได้ ภายหลังจากการเรียนสามารถพูดได้ในระดับคำศัพท์ และสามารถฟังเพื่อนพูดคุยได้แต่ยังไม่สามารถสื่อสารด้วยภาษากายได้ จะพูดได้เป็นคำๆเท่านั้น

บทที่ 5

สรุปและวิเคราะห์ผล

โครงการ “แนวทางการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กด้วยภาษากวดยโดยชุมชนมีส่วนร่วม ในพื้นที่เทศบาลตำบลโพธิ์กระสังข์ อำเภอบางบาล จังหวัดศรีสะเกษ” เป็นโครงการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม มุ่งหาแนวทางการนำภาษากวดยไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนหรือจัดประสบการณ์การเรียนรู้ในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดเทศบาลตำบลโพธิ์กระสังข์ โครงการวิจัยนี้ได้ดำเนินการระหว่าง เดือน พฤษภาคม 2559 ถึง เดือน ธันวาคม 2561 สามารถสรุปผลการดำเนินงานวิจัยได้ดังต่อไปนี้

5.1 สรุปผลการดำเนินงาน

ชาวกวดยในพื้นที่ตำบลโพธิ์กระสังข์ โดยเฉพาะที่อาศัยอยู่ในชุมชนวัดไตรราษฎร์สามัคคีได้เริ่มทำงานฟื้นฟูภาษาและภูมิปัญญาท้องถิ่น ตั้งแต่ในปี พ.ศ. 2552 ซึ่งโครงการวิจัยนี้เป็นผลสืบเนื่องมาจากการได้ทดลองนำระบบตัวเขียนภาษากวดยไปประยุกต์ใช้ทำเป็นสื่อการเรียนการสอนภาษากวดยในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านชำ – บ้านตาตา และพบว่าเด็กเล็กต่างให้ความสนใจในสื่อภาษากวดยเป็นอย่างมาก จากการดำเนินงานดังกล่าว ชุมชนจึงเห็นว่าควรมีการจัดกระบวนการเรียนรู้ภาษากวดยในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กอย่างเป็นระบบและควรขยายกระบวนการการทำงานนี้ไปสู่ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กอื่น ๆ ในชุมชนชาวกวดย โดยมุ่งหวังว่าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กจะเป็นแหล่งบ่มเพาะภาษาท้องถิ่นให้กับลูกหลานในชุมชนควบคู่กับการพัฒนาทักษะการเรียนรู้ที่เหมาะสมตามพัฒนาการของเด็กเล็กตามมาตรฐานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่มีอยู่เดิม จึงได้ดำเนินโครงการ “แนวทางการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กด้วยภาษากวดยโดยชุมชนมีส่วนร่วม ในพื้นที่เทศบาลตำบลโพธิ์กระสังข์ อำเภอบางบาล จังหวัดศรีสะเกษ” โดยมีวัตถุประสงค์สำคัญเพื่อศึกษาแนวทางการนำภาษากวดยไปใช้จัดประสบการณ์การเรียนรู้ในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กและผลต่อพัฒนาการการเรียนรู้ภาษาและวัฒนธรรมกวดยของเด็กในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กตลอดจนปัจจัยเงื่อนไขที่มีผลต่อการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ภาษาและวัฒนธรรมกวดยในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

กระบวนการในการดำเนินงานวิจัย ที่มิวิจัยได้มุ่งเน้นการมีส่วนร่วมของชุมชนและการสร้างการเรียนรู้ร่วมกันตามแนวคิดของงานวิจัยเพื่อท้องถิ่น ซึ่งแบ่งได้ 3 ลักษณะ ได้แก่

1. การเก็บรวบรวมและบันทึกข้อมูล ที่มิวิจัยได้ดำเนินการเก็บข้อมูลสถานการณ์ทางภาษาของเด็กในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก โดยใช้แบบสำรวจสถานการณ์ทางภาษาสอบถามข้อมูลจากผู้ปกครองของเด็กในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเป็นรายบุคคล นอกจากนี้ ยังได้เก็บรวบรวมข้อมูลทางด้านภาษาและวัฒนธรรมของชาวกวดยเพื่อนำมาทำสื่อการสอน ได้แก่ นิทาน เรื่องเล่าต่างๆ โดยการพูดคุย สัมภาษณ์กับปราชญ์หรือผู้สูงอายุในชุมชน

2. การจัดทำแผนและผลิตสื่อการเรียนการสอนภาษากวดย ที่มิวิจัยได้จัดทำแผนการจัดการประสบการณ์การเรียนรู้ในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กด้วยภาษากวดยและผลิตสื่อการเรียนการสอนภาษากวดย ได้แก่ ดำเนินการปรับปรุงแก้ไข

คู่มือระบบตัวเขียนและชาร์ตพยัญชนะภาษากาย และพัฒนาระบบตัวเขียนภาษากาย ซึ่งมีความต่างจากภาษากายเล็กน้อย ผลิตสื่อฉากภาพวัฒนธรรมและนิทานภาพ

3. การทดลองจัดประสบการณ์การเรียนรู้ในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กด้วยภาษากายโดยทดลองจัดประสบการณ์ในช่วงกิจกรรมเสริมประสบการณ์ของทุกวัน สอดคล้องตามหน่วยการจัดประสบการณ์ย่อยของแต่ละวัน

ผลการดำเนินงานวิจัย ทำให้ได้ผลผลิต ดังนี้

1. แผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กด้วยภาษากาย จำนวน 41 หน่วย สอดคล้องตามสาระการเรียนรู้ในหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย ของกระทรวงศึกษาธิการ

2. สื่อการสอนภาษากาย ประกอบด้วย ชาร์ตพยัญชนะและคู่มือระบบตัวเขียนภาษากาย นิทานจำนวน 14 เรื่อง ฉากภาพวัฒนธรรม จำนวน 9 ฉาก นิทานภาพ จำนวน 10 เรื่อง และเพลงภาษากายสำหรับเด็ก จำนวน 34 เพลง

นอกจากนี้ ผลการดำเนินงานวิจัย ยังเกิดผลลัพธ์ ดังนี้

1. เด็กในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่ได้รับการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ด้วยภาษากาย/ก๊วย มีทักษะในการใช้ภาษากาย/ก๊วยเพิ่มมากขึ้น เข้าใจในสิ่งที่ครูสื่อสารและสามารถปฏิบัติตามคำสั่งได้ เด็กสามารถพูดภาษากายได้อย่างชัดเจนและมั่นใจ กล้าตอบคำถาม กล้าสนทนาหรือถ่ายทอดเรื่องราวในชีวิตประจำวันด้วยภาษากาย/ก๊วยให้ครูและเพื่อนฟังได้ นอกจากนี้ยังมีความสามารถในการคิดวิเคราะห์เพิ่มมากขึ้น มีจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์ และมีความกระตือรือร้นอยากเรียนรู้สิ่งใหม่ๆ

2. ครูในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเกิดการพัฒนาศักยภาพตนเอง ในเรื่องการออกแบบเครื่องมือวิจัย การเก็บข้อมูลทั้งในเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ การจัดทำแผนการสอน ได้ฝึกกลวิธีการสอนภาษาท้องถิ่นตลอดจนการนำเสนองานต่อชุมชนและคนอื่นๆทั่วไป

3. ชุมชนได้มีส่วนร่วมในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก โดยได้เข้าร่วมในเวทีชี้แจงโครงการ ได้ร่วมในการทำสำรวจสถานการณ์การใช้ภาษาของเด็ก ร่วมให้ข้อมูลด้านภาษาและวัฒนธรรมในการจัดทำแผนการจัดประสบการณ์และสื่อการสอนประเภทต่าง เช่น เรื่องเล่าและนิทานพื้นบ้าน นอกจากนี้ยังได้มีส่วนร่วมในการเป็นปราชญ์หรือครูภูมิปัญญาให้กับเด็กตามแหล่งเรียนรู้ต่างๆในชุมชน ตลอดจนร่วมรับรู้สถานการณ์ต่างๆที่เกี่ยวข้องกับโครงการวิจัย

5.2 วิเคราะห์ผลการดำเนินงาน

การดำเนินงานในโครงการ “แนวทางการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กด้วยภาษากายโดยชุมชนมีส่วนร่วม ในพื้นที่เทศบาลตำบลโพธิ์กระสังข์ อำเภอขุนหาญ จังหวัดศรีสะเกษ” ได้บรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ ดังนี้

1. ได้องค์ความรู้เรื่องแนวทางการนำภาษากายไปใช้จัดประสบการณ์การเรียนรู้ในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในเขตพื้นที่เทศบาลตำบลโพธิ์กระสังข์ อำเภอขุนหาญ จังหวัดศรีสะเกษ โดยได้ดำเนินการ ดังนี้

1.1 สำรวจสถานการณ์ทางภาษาของเด็กในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก เพื่อนำไปสู่การวางแผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้กับเด็ก

1.2 จัดทำแผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กด้วยภาษาท่วงท่าให้เหมาะสมกับเด็กและสอดคล้องตามสาระการเรียนรู้หลักสูตรปฐมวัย ของกระทรวงศึกษาธิการ

1.3 ผลิตสื่อการสอนภาษาท้องถิ่น

1.4 ฝึกกลวิธีการใช้สื่อและการสอนภาษาท้องถิ่น

1.5 ทดลองจัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้เด็กในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

1.6 ประเมินผลการทดลองจัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้เด็กในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

2. ได้องค์ความรู้ด้านปัจจัยเงื่อนไขที่มีผลต่อการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ภาษาและวัฒนธรรมภายในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่เหมาะสมกับเด็กเล็กเชื้อสายกวย

2.1 ปัจจัยเงื่อนไขภายในที่มีผลต่อการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ภาษาและวัฒนธรรมภายในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ได้แก่

2.1.1 ความสามารถในการเรียนรู้ของเด็กในด้านต่างๆทั้งพัฒนาการทางด้านร่างกายและภาษาที่เด็กใช้

2.1.2 ครูผู้สอนต้องเป็นผู้ที่สามารถสื่อสารภาษาท่วงท่าได้

2.1.3 ชุมชนและผู้ปกครองต้องมีทัศนคติที่ดีต่อภาษาท้องถิ่นและยินยอมให้มีการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ภาษาและวัฒนธรรมภายในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

2.2 เงื่อนไขปัจจัยภายนอกที่มีผลต่อการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ภาษาและวัฒนธรรมภายในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ได้แก่

2.2.1 นโยบายของรัฐที่เอื้อต่อการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ภาษาและวัฒนธรรมท้องถิ่น ได้แก่ ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี นโยบายสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 ประกอบกับจังหวัดศรีสะเกษถือเป็นจังหวัดหนึ่งที่กระทรวงศึกษาธิการประกาศให้เป็นพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา ทำให้เอื้อต่อการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ด้วยภาษาท่วงท่าให้กับเด็กในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก นับเป็นการสร้างโอกาส สร้างความเสมอภาค ลดความเหลื่อมล้ำให้ผู้เรียนทุกคนได้รับบริการทางการศึกษาอย่างทั่วถึงและเท่าเทียม

2.2.2 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น คือ เทศบาลตำบลโพธิ์กระสังข์ ซึ่งเป็นหน่วยงานต้นสังกัด รับรู้และให้การสนับสนุนให้มีการจัดการเรียนการสอนด้วยภาษาท่วงท่าภายในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ทำให้ผู้ที่เกี่ยวข้องสามารถดำเนินงานได้อย่างมีประสิทธิภาพและราบรื่น

3. ได้องค์ความรู้เกี่ยวกับพัฒนาการการเรียนรู้ภาษาและวัฒนธรรมกวยของเด็กเล็กในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเขตพื้นที่เทศบาลตำบลโพธิ์กระสังข์ อำเภอขุนหาญ จังหวัดศรีสะเกษ ซึ่งสามารถแบ่งพัฒนาการของเด็กออกเป็น 3 กลุ่ม ได้แก่

3.1 กลุ่มเด็กที่ไม่ใช้ภาษากวยที่บ้านเลย หลังจากทำวิจัย เด็กกลุ่มนี้สามารถปฏิบัติตามคำสั่งง่ายๆ ได้ และสามารถพูดภาษากวยได้เป็นคำ หรือประโยคสั้นๆ

3.2 กลุ่มเด็กที่ใช้ภาษากวยปนกับภาษาอื่น หลังจากการทำวิจัย เด็กกลุ่มนี้กล้าที่จะพูดภาษากวยมากยิ่งขึ้น และลดอัตราการใช้ภาษาปนลง

3.3 กลุ่มเด็กที่ใช้ภาษาถิ่นที่บ้านแต่ไม่กล้าพูดหรือแสดงออก หลังจากการทำวิจัย เด็กกลุ่มนี้มีความมั่นใจในการใช้ภาษามากยิ่งขึ้น กล้าแสดงออก มีความชัดเจนทางภาษา ไม่ว่าจะเป็นสำเนียงการพูด หรือการเข้าใจความหมายของประโยค

4. ชุมชนได้มีส่วนร่วมในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก โดยทีมวิจัยได้สร้างความตระหนักให้ชุมชนเห็นความสำคัญของการอนุรักษ์และฟื้นฟูภาษาและภูมิปัญญาท้องถิ่นของชาวกวย และสร้างความเข้าใจเรื่องการจัดการเรียนการสอนในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กด้วยภาษากวย โดยการเชิญมาเข้าร่วมในเวทีชี้แจงโครงการ จากนั้นชุมชนได้เข้ามามีส่วนในการร่วมทำแบบสำรวจสถานการณ์ทางภาษาของเด็ก ร่วมในการเป็นผู้ให้ข้อมูลด้านภาษาและวัฒนธรรมกวยในการจัดทำแผนและสื่อการสอนภาษาท้องถิ่น และนอกจากนี้ยังได้ร่วมสอนในบางกิจกรรม เช่น กิจกรรมพานักเรียนไปเรียนรู้ในสถานที่จริงในชุมชน

บรรณานุกรม

- ธิตพร พิมพ์จันทร์. (2547). การศึกษาเปรียบเทียบคำศัพท์และทัศนคติระหว่างผู้พูด ภาษาไทย, กว๋าย และเงอ ในจังหวัดศรีสะเกษ. วิทยานิพนธ์ ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาภาษาศาสตร์. มหาวิทยาลัยมหิดล.
- วรรณ เทียนมี. (2533). การกระจายของภาษาในภาษาไทย. ภาควิชาภาษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- สุวิไล เปรมศรีรัตน์ และคณะ. (2553). กลวิธีการสอนเพื่อพัฒนาการทางสมองความคิดสร้างสรรค์ และพัฒนาการทางภาษาสำหรับเด็กปฐมวัยในโครงการทวิภาษา ฯ. ศูนย์ศึกษาและฟื้นฟูภาษาและวัฒนธรรมในภาวะวิกฤต สถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเอเซีย มหาวิทยาลัยมหิดล.
- สุวิไล เปรมศรีรัตน์และคณะ. (2547). แผนที่ภาษาของกลุ่มชาติพันธุ์ต่าง ๆ ในประเทศไทย. สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ. (2547). คู่มือหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2546. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- กรมการปกครองส่วนท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย. (มปป). แนวการจัดเตรียมประสบการณ์ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตามกรอบหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนด. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชุมนุมการเกษตรแห่งประเทศไทย.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ.(2546). หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2546. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- กรมการปกครองส่วนท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย. มาตรฐานการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น.
http://www.dla.go.th/servlet/EbookServlet?_mode=detail&ebookId=19&random=1362641728775
- กรมการปกครองส่วนท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย. มาตรฐานการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2559.
http://www.dla.go.th/upload/ebook/column/2017/4/2199_5930.pdf

กรมการปกครองส่วนท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย. คู่มือศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น. http://www.dla.go.th/work/e_book/eb6/eb6_3/eb6_3.htm

กรมการปกครองส่วนท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย. คู่มือแนวทางการจัดทำหลักสูตรของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น. http://www.dla.go.th/servlet/EbookServlet?_mode=read&ebookColum=5991#/page/1

ภาคผนวก

1. รายชื่อทีมวิจัย

ทีมวิจัย

1. นางกษมา จันทเสน (หัวหน้าโครงการ)
2. นางจุฬารัตน์ รักษ์วงศ์ (การเงินโครงการ)
3. นางสาวธัญญลักษณ์ โพธิสาร (เลขานุการโครงการ)
4. นางกานต์จิราห์ โพธิสาร
5. นางสาวนันทิชา สิงห์เจริญ
6. นางรำไพ แต้มงาม
7. นางสาวหนึ่งฤทัย ภู่อ่าว
8. นางสาวประภร แต้มงาม
9. นางสาวละอองดาว แซ่ฮึง
10. นางสาวณัฐทริยา อนุรุ่งโรจน์
11. นางสาวอริญญา เลิศบุรภัทร
12. นางสาวอ่อนศรี ประชุมวงษ์
13. นางสาววรรณภา มังคละ
14. นายปิ่นทอง บุญตา
15. นางสาวทอง สุดสังข์
16. นางมนต์ จิตรโสม
17. นายเลิศวิทย์ ไตรศรี
18. นายวินัด เรืองคำ

ที่ปรึกษาโครงการ

1. พระครูสังวรวิมุตติคุณ
2. นายสุบิน จอนสวัน
3. นายเสวย พิมพ์มาศ (สมาชิกสภาเทศบาลตำบลโพธิ์กระสังข์)
4. นายสำรอง บำเพ็ญ (ปลัดเทศบาลตำบลโพธิ์กระสังข์)
5. นายสุวรรณ บุญมา (รองนายกเทศบาลตำบลโพธิ์กระสังข์)
6. นางลำไพ สะอาด (สมาชิกสภาเทศบาลตำบลโพธิ์กระสังข์)
7. นางสาวสุขขยานันท์ ศรีสันติแสง (สมาชิกสภาเทศบาลตำบลโพธิ์กระสังข์)
8. นางปราณี ระวังภัย (สมาชิกสภาเทศบาลตำบลโพธิ์กระสังข์)
9. นางสาวดวงนภา อุดต่วง (หัวหน้าฝ่ายบริหารงานกองการศึกษา)

2. ตารางการดำเนินกิจกรรมในโครงการวิจัย

ลำดับที่	การดำเนินกิจกรรม	วันที่ดำเนินกิจกรรม	สถานที่ดำเนินกิจกรรม
1	เสนอสัญญาโครงการวิจัยและเปิดบัญชีโครงการ	4 กรกฎาคม 2559	ห้องประชุมสภาเทศบาลตำบลโพธิ์กระสังข์
2	ประชุมวางแผนการจัดเวทีชี้แจงโครงการวิจัย	3 สิงหาคม 2559	ห้องประชุมกองการศึกษาเทศบาลตำบลโพธิ์กระสังข์
3	จัดเวทีชี้แจงโครงการวิจัย	11 สิงหาคม 2559	อาคารเอนกประสงค์เทศบาลตำบลโพธิ์กระสังข์
4	เติมความรู้เรื่องการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ด้วยภาษาแม่ในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กและออกแบบสำรวจสถานการณ์การใช้ภาษาของเด็กเล็กในชุมชน	2 กันยายน 2559	ห้องประชุมสภาเทศบาลตำบลโพธิ์กระสังข์
5	สำรวจสถานการณ์ทางภาษาของเด็กเล็กในชุมชน	3 - 7 ตุลาคม 2559	ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดเทศบาลตำบลโพธิ์กระสังข์ที่มีเด็กชาวกวย
6	ทบทวนระบบตัวเขียนภาษากวย	13 ตุลาคม 2559	ห้องประชุมสภาเทศบาลตำบลโพธิ์กระสังข์
7	ประชุมวางแผนการไปศึกษาดูงานการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ภาษาท้องถิ่นในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก	23 พฤศจิกายน 2559	ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก แห่งที่ 1
8	ศึกษาดูงานการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ภาษาท้องถิ่นในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก	25 พฤศจิกายน 2559	ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านโพธิ์ทอง ต.เขื่อนเพ็ญ อ.ปราสาท จ.สุรินทร์
9	ตรวจนิทานภาษากวย	5 มกราคม 2560	ห้องประชุมสภาเทศบาลตำบลโพธิ์กระสังข์
10	ตรวจนิทานภาษากวย	18 มกราคม 2560	ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก แห่งที่ 1
11	ประชุมทีมวิจัยเตรียมไปร่วมงานวันภาษาแม่สากลที่ม.มหิดล	16 กุมภาพันธ์ 2560	ห้องประชุมสภาเทศบาลตำบลโพธิ์กระสังข์

ลำดับที่	การดำเนินงานกิจกรรม	วันที่ดำเนินกิจกรรม	สถานที่ดำเนินกิจกรรม
12	พัฒนาศักยภาพทีมวิจัยโดยการเข้าร่วมงาน วันภาษาแม่สากลที่มหาวิทยาลัยมหิดล	19 - 21 กุมภาพันธ์ 2560	มหาวิทยาลัยมหิดล
13	ใช้ระบบตัวเขียนภาษากูยและตรวจนิทาน	21 เมษายน 2560	ห้องประชุมสภา เทศบาลตำบลโพธิ์กระสังข์
14	ทำแผนการสอน	23 มิถุนายน 2560	ห้องประชุมสภา เทศบาลตำบลโพธิ์กระสังข์
15	ทำแผนการสอน	18 กันยายน 2560	ห้องประชุมสภา เทศบาลตำบลโพธิ์กระสังข์
16	ทำสื่อและฝึกกลวิธีการสอน	6 - 7 ตุลาคม 2560	ห้องประชุมสภา เทศบาลตำบลโพธิ์กระสังข์
17	ทดลองสอน	พฤศจิกายน 2560 เป็นต้นไป	ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก
18	พี่เลี้ยงติดตามการสอน	24 พฤศจิกายน 2560	ศพด.บ้านแต่
19	พี่เลี้ยงติดตามการสอน	25 ธันวาคม 2560	ศพด.บ้านพอก - หนอง ประดิษฐ์
20	พี่เลี้ยงติดตามการสอน	9 มกราคม 2561	ศพด.วัดสดำ
21	พี่เลี้ยงติดตามการสอน	12 กุมภาพันธ์ 2561	ศพด.บ้านหนองขนาน
22	ประชุมทบทวนและออกแบบเครื่องมือวัด ประเมินผล	1 มิถุนายน 2561	ห้องประชุมสภา เทศบาลตำบลโพธิ์กระสังข์
23	ประชุมออกแบบเครื่องมือวัดประเมินผล	2 - 3 กรกฎาคม 2561	ห้องประชุมสภา เทศบาลตำบลโพธิ์กระสังข์
24	วัดผลประเมินผลการจัดประสบการณ์การ เรียนรู้	สิงหาคม 2561	ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก
25	กิจกรรมถอดบทเรียนการทำงาน	21 กันยายน 2561	ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านแต่
26	กิจกรรมคืนความรู้สู่ชุมชน/เวทีชี้แจง ผลการวิจัยสู่ชุมชน	19 ตุลาคม 2561	อาคารกีฬาเอนกประสงค์ เทศบาลตำบลโพธิ์กระสังข์
27	พัฒนาศักยภาพทีมวิจัยโดยการเข้าร่วมเวที นำเสนอผลงานวิจัยเพื่อท้องถิ่น	27 พฤศจิกายน 2561	สถาบันวิจัยภาษาและ วัฒนธรรมเอเซีย

3. ภาพประกอบการดำเนินกิจกรรม

กิจกรรมเปิดตัวชี้แจงโครงการวิจัยสู่ชุมชน

กิจกรรมสำรวจข้อมูลของเด็กเล็กในชุมชน สถานการณ์ทางภาษาของเด็กเล็กในชุมชน

ทีมวิจัยประชุมเพื่อออกแบบสำรวจสถานการณ์ทางภาษาของเด็ก

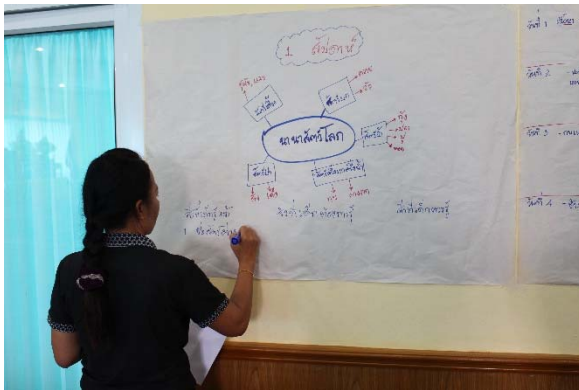
เติมความรู้เรื่องการจัดประสบการณ์การเรียนรู้โดยใช้ภาษาแม่เป็นฐาน

กิจกรรมศึกษาดูงานการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ภาษาท้องถิ่นในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

กิจกรรมการวางแผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ด้วยภาษาทอในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

กิจกรรมการทำสื่อสำหรับเด็กเล็กตามแผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้

ทบทวนและปรับปรุงแก้ไขระบบตัวเขียนภาษากาย/ กูย

ทำสื่อสำหรับเด็กเล็กตามแผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้

กิจกรรมฝึกหัดกลวิธีการสอนภาษาท้องถิ่นสำหรับเด็ก

4. แบบสอบถามสถานการณ์การใช้ภาษาของเด็กในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

แบบสอบถามการศึกษาข้อมูลสถานการณ์การใช้ภาษาของเด็กเล็กในชุมชน

(สังกัดเทศบาลตำบลโพธิ์กระสังข์)

ภายใต้การวิจัย เรื่อง “แนวทางการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กด้วยภาษากาย

โดยชุมชนมีส่วนร่วม ในพื้นที่เทศบาลตำบลโพธิ์กระสังข์ อำเภอขุนหาญ จังหวัดศรีสะเกษ”

คำชี้แจง แบบสำรวจชุดนี้จัดทำขึ้นเพื่อสำรวจข้อมูลเด็กเล็กในชุมชน สถานการณ์ทางภาษาของเด็กในครัวเรือน เพื่อให้ทราบถึงสถานการณ์การใช้ภาษาของเด็กในชุมชน และนำไปสู่การวางแผนพัฒนาด้านภาษาถิ่นของเด็กต่อไป จึงขอความร่วมมือกรอกข้อมูลตามจริงให้สมบูรณ์ครบถ้วน ข้อมูลที่ได้จะเกิดประโยชน์อย่างยิ่งในการพัฒนาภาษาถิ่นให้คงอยู่สืบไป ขอให้ท่านดำเนินการ ดังนี้

1. ผู้ปกครองเด็กกรอกข้อมูลนี้ด้วยตนเอง (หากผู้ปกครองของเด็กไม่สามารถอ่าน หรือกรอกข้อมูลได้ด้วยตนเอง กรุณาเป็นผู้สัมภาษณ์ โดยใช้ภาษาถิ่น และกรอกให้ผู้ปกครอง)
2. แบบสอบถามมี 4 ส่วน รวม 1 หน้า เมื่อดำเนินการตอบแบบสอบถามครบถ้วนแล้ว กรุณานำส่งทีมวิจัย
3. ให้ผู้ตอบแบบสอบถามกาเครื่องหมาย ✓ ใน ☐ หรือเติมคำในช่องว่างที่ตรงกับความเป็นจริง

ส่วนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคล (ข้อมูลเด็ก)

ชื่อ – นามสกุล (ด.ญ. / ด.ช.)

ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

- 1) เพศ ☐ ชาย ☐ หญิง
- 2) อายุ ☐ 2 ปี ☐ 3 ปี ☐ 4 ปี
- 3) ชั้น ☐ น้อยเล็ก ☐ พี่ใหญ่

ส่วนที่ 2 ข้อมูลผู้ปกครอง/ครอบครัว

- 1) สมาชิกในครอบครัวมีจำนวน คน ได้แก่

ลำดับที่	ชื่อ – นามสกุล	ความสัมพันธ์กับ เด็กนักเรียน	เชื้อสาย (กวย กวย หรืออื่น ๆ โปรดระบุ)

ส่วนที่ 3 ข้อมูลการใช้ภาษาของเด็ก

1) ภาษาแรกที่เด็กพูดคือภาษาอะไร

☐ กวย

☐ กูย

☐ ไทย

☐ อีสาน

☐ อื่นๆ(ระบุ)

2) ภาษาที่เด็กใช้บ่อยที่สุดกับคนในบ้านคือภาษาอะไร

☐ กวย

☐ กูย

☐ ไทย

☐ ไทยปนกวย/กูย

☐ อีสาน

☐ อื่น ๆ(ระบุ)

3) ภาษาที่เด็กใช้บ่อยกับเพื่อนหรือคนนอกบ้านคือภาษาอะไร

☐ กวย

☐ กูย

☐ ไทย

☐ ไทยปนกวย/กูย

☐ อีสาน

☐ อื่น ๆ(ระบุ)

4) ภาษาที่ผู้ปกครองใช้บ่อยที่สุดกับเด็กคือภาษาอะไร

☐ กวย

☐ กูย

☐ ไทย

☐ ไทยปนกวย/กูย

☐ อีสาน

☐ อื่น ๆ(ระบุ)

(สามารถเพิ่มคำถามอื่น ๆ ได้ที่อยากรู้.....)

ส่วนที่ 4 ความคิดเห็นของผู้ปกครอง

ผู้ปกครองมีความคิดเห็นอย่างไรต่อการทำวิจัยในครั้งนี้ เพื่อให้เด็กได้เรียนรู้ภาษาถิ่นของตนเอง

.....

.....

.....

.....

ชื่อผู้ตอบแบบสอบถาม.....

วัน / เดือน / ปี ที่ตอบแบบสอบถาม.....

ขอขอบคุณทุกท่านที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามในครั้งนี้

5. ตัวอย่างแผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้โดยใช้ภาษากวียในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

สาระการจัดประสบการณ์ที่ 3 ธรรมชาติรอบตัว

หน่วยการจัดประสบการณ์ นานาสัตว์โลก ครั้งที่ 1

หน่วยการจัดประสบการณ์ย่อย สัตว์บก

สอนวันที่.....เดือน..... พ.ศ.

1. ชื่อกิจกรรม เสริมประสบการณ์

2. เนื้อหา สัตว์บก คือ สัตว์ที่อาศัยอยู่บนพื้นดิน เช่น จิ้งเหลน วัว ควาย ไก่ หมู แมว กระต่าย เป็ด หนู กวาง

3. วัตถุประสงค์การเรียนรู้

3.1 เพื่อให้เด็กได้รู้จักสัตว์บก

3.2 เพื่อให้เด็กรู้จักที่อยู่อาศัยของสัตว์บก

3.3 เพื่อให้เด็กได้รู้จักประโยชน์และโทษของสัตว์บก

4. วิธีการจัดกิจกรรม

4.1 ขั้นนำ

4.1.1 ครูเก็บเด็กด้วยเพลง “ซัด อัย ญาม”

4.1.2 ครูทบทวนบทเรียนที่เรียนในสัปดาห์ที่แล้ว เรื่อง ต้นไม้กินป่า

4.2 ขั้นสอน

4.2.1 ครูให้เด็กนั่งเป็นรูปครึ่งวงกลม ครูและเด็กสร้างข้อตกลงร่วมกัน ดังนี้

- ขณะที่ครูพูดเด็กๆ ควรทำอย่างไร

4.2.2 ครูและเด็กร่วมกันสนทนาเกี่ยวกับเนื้อหาของเพลง “ซัด อัย ญาม” ว่ามีสัตว์ชนิดใดบ้างที่อยู่ในเนื้อเพลง

4.2.3 ครูนำภาพสัตว์บกมาให้เด็กดู แล้วถามคำถามเพื่อกระตุ้นให้เด็กเกิดความคิด เช่น มีอะไรในภาพบ้าง สัตว์ตัวใดที่อาจทำอันตรายเราได้ เด็กๆ เคยเห็นสัตว์ชนิดใดบ้าง เป็นต้น และให้เด็กบอกชื่อสัตว์บกที่ตนเองรู้จักคนละหนึ่งชื่อ

4.2.4 ครูอธิบายเพิ่มเติมเกี่ยวกับความหมายของสัตว์บก ชื่อของสัตว์บก ที่อยู่อาศัยของสัตว์บก ประโยชน์และโทษของสัตว์บก

4.3 ขั้นสรุป

4.3.1 ครูและเด็กสรุปร่วมกันเกี่ยวกับ “สัตว์บก”

5. สื่อ

5.1 เพลง “ซัด อัย ญาม”

5.2 ฉากภาพสัตว์บก

6. การประเมินผล

6.1 สังเกตการพูด การตอบคำถามของเด็กเกี่ยวกับ “สัตว์บก”

6.2 สังเกตการคิดและการกล้าแสดงออก

6.3 สังเกตการปฏิบัติตามข้อตกลงร่วมกัน

สาระการจัดประสบการณ์ที่ 3 ธรรมชาติรอบตัว

หน่วยการจัดประสบการณ์ นานาสัตว์โลก ครั้งที่ 2

หน่วยการจัดประสบการณ์ย่อย สัตว์น้ำ

สอนวันที่.....เดือน..... พ.ศ.

1. ชื่อกิจกรรม เสริมประสบการณ์

2. เนื้อหา สัตว์น้ำ คือ สัตว์ที่อาศัยอยู่ในน้ำ หรือมีชีวิตส่วนหนึ่งอยู่ในน้ำ เช่น กุ้ง หอย ปู ปลา

3. วัตถุประสงค์การเรียนรู้

3.1 เพื่อให้เด็กได้รู้จักสัตว์น้ำ

3.2 เพื่อให้เด็กรู้จักที่อยู่อาศัยของสัตว์น้ำ

3.3 เพื่อให้เด็กได้รู้จักประโยชน์และโทษของสัตว์น้ำ

4. วิธีการจัดกิจกรรม

4.1 ขั้นนำ

4.1.1 ครูและเด็กทบทวนความรู้เดิมในช่วงที่ที่แล้ว เรื่อง สัตว์บก

4.1.2 ครูนำเด็กเข้าสู่บทเรียนด้วยเพลง “บอย กา จา”

4.2 ขั้นสอน

4.2.1 ครูให้เด็กนั่งเป็นรูปครึ่งวงกลม ครูและเด็กสร้างข้อตกลงร่วมกัน ดังนี้

- ขณะที่ครูพูดเด็กๆ ควรทำอะไร

4.2.2 ครูและเด็กร่วมกันสนทนาเกี่ยวกับเนื้อหาของเพลง “บอย กา จา” ว่ามีสัตว์ชนิดใดบ้างที่อยู่ในเนื้อเพลง

4.2.3 ครูอ่านนิทานเรื่อง “แม่เทา นะ กะตาม” ให้เด็กฟัง 1 รอบ ครูอ่านนิทานทีละประโยค และพูดเป็นคำๆ ช้าๆ เด็กเล่าเรื่องตาม สัมผัสภาพ และออกมาเล่าเรื่องจากภาพโดยครูให้เด็กสามารถเปลี่ยนตำแหน่งของภาพแล้วเล่าเรื่องได้ เด็กแสดงบทบาทสมมติ

4.2.4 ครูอธิบายเพิ่มเติมเกี่ยวกับความหมายของสัตว์น้ำ ชื่อของสัตว์น้ำ ที่อยู่อาศัยของสัตว์น้ำ ประโยชน์และโทษของสัตว์น้ำ

4.3 ขั้นสรุป

4.3.1 ครูและเด็กสรุปร่วมกันเกี่ยวกับ “สัตว์น้ำ” โดยการวาดภาพสัตว์น้ำตามจินตนาการ

5. สื่อ

5.1 เพลง “บอย กา จา”

5.2 นิทานภาพเรื่อง “แม่เทา นะ กะตาม”

6. การประเมินผล

6.1 สังเกตการพูด การออกเสียง การตอบคำถามเกี่ยวกับสัตว์น้ำ

6.2 สังเกตการคิดและการกล้าแสดงออก

6.3 สังเกตการปฏิบัติตามข้อตกลงร่วมกัน

สาระการจัดประสบการณ์ที่ 3 ธรรมชาติรอบตัว

หน่วยการจัดประสบการณ์ นานาสัตว์โลก ครั้งที่ 3

หน่วยการจัดประสบการณ์ย่อย สัตว์ครึ่งบกครึ่งน้ำ

สอนวันที่.....เดือน..... พ.ศ.

1. ชื่อกิจกรรม เสริมประสบการณ์

2. เนื้อหา สัตว์ครึ่งบกครึ่งน้ำ คือ สัตว์ที่อยู่ได้ทั้งบนบกและในน้ำ เช่น กบ จระเข้ งู เต่า เขียด อึ่งอ่าง

3. วัตถุประสงค์การเรียนรู้

3.1 เพื่อให้เด็กได้รู้จักสัตว์ครึ่งบกครึ่งน้ำ

3.2 เพื่อให้เด็กรู้จักที่อยู่อาศัยของสัตว์ครึ่งบกครึ่งน้ำ

3.3 เพื่อให้เด็กได้รู้จักประโยชน์และโทษของสัตว์ครึ่งบกครึ่งน้ำ

4. วิธีการจัดกิจกรรม

4.1 ขั้นนำ

4.1.1 ครูและเด็กทบทวนความรู้เดิมในช่วงที่ที่แล้ว เรื่อง สัตว์น้ำ

4.1.2 ครูนำเด็กเข้าสู่บทเรียนด้วยเพลง “กวด โจะ นะ กวด เอบ”

4.2 ขั้นสอน

4.2.1 ครูให้เด็กนั่งเป็นรูปครึ่งวงกลม ครูและเด็กสร้างข้อตกลงร่วมกัน ดังนี้

- ขณะที่ครูพูดเด็กๆ ควรทำอะไร (ตั้งใจฟัง ตั้งใจดู ครูถามแล้วตอบ)

4.2.2 ครูและเด็กร่วมกันสนทนาเกี่ยวกับเนื้อหาของเพลง “กวด โจะ นะ กวด เอบ” ว่ามีสัตว์ชนิดใดบ้างที่อยู่ในเนื้อเพลง

4.2.3 ครูนำจากภาพวงจรชีวิตสัตว์ครึ่งบกครึ่งน้ำมาให้เด็กดู ครูใช้คำถามเพื่อกระตุ้นการเรียนรู้ของเด็กเช่น ในฉากรูปเด็กๆ เห็นอะไรบ้าง สัตว์เหล่านั้นกำลังทำอะไร ที่อยู่อาศัยของสัตว์ที่เด็กๆ เห็นอยู่ที่ไหนบ้าง สัตว์แต่ละชนิดออกลูกเป็นอะไร เด็กๆ คิดว่าสัตว์เหล่านั้นมีประโยชน์และโทษอย่างไร

4.2.4 ครูอธิบายเพิ่มเติมเกี่ยวกับความหมายของสัตว์ครึ่งบกครึ่งน้ำ ชื่อ ที่อยู่อาศัย ประโยชน์ และโทษของสัตว์ครึ่งบกครึ่งน้ำ

4.3 ขั้นสรุป

4.3.1 ครูและเด็กสรุปร่วมกันเกี่ยวกับ “สัตว์ครึ่งบกครึ่งน้ำ”

5. สื่อ

5.1 เพลง “กวด โจะ นะ กวด เอบ”

5.2 ฉากภาพวงจรชีวิตสัตว์ครึ่งบกครึ่งน้ำ เต่า กบ จระเข้

6. การประเมินผล

6.1 สังเกตการบอกชื่อ ที่อยู่อาศัย ประโยชน์และโทษของสัตว์น้ำ

6.2 สังเกตการคิดและการกล้าแสดงออก และสังเกตการปฏิบัติตามข้อตกลงร่วมกัน

สาระการจัดประสบการณ์ที่ 3 ธรรมชาติรอบตัว

หน่วยการจัดประสบการณ์ นานาสัตว์โลก ครั้งที่ 4

หน่วยการจัดประสบการณ์ย่อย สัตว์ป่า

สอนวันที่.....เดือน..... พ.ศ.

1. ชื่อกิจกรรม เสริมประสบการณ์

2. เนื้อหา สัตว์ป่า คือ สัตว์ที่อาศัยอยู่ในป่า เช่น ช้าง เสือ กระต่าย งู นก กวาง หมูป่า

3. วัตถุประสงค์การเรียนรู้

3.1 เพื่อให้เด็กได้รู้จักสัตว์ป่า

3.2 เพื่อให้เด็กรู้จักที่อยู่อาศัยของสัตว์ป่า

3.3 เพื่อให้เด็กได้รู้จักประโยชน์และโทษของสัตว์ป่า

4. วิธีการจัดกิจกรรม

4.1 ขั้นนำ

4.1.1 ครูและเด็กทบทวนความรู้เดิมในช่วงที่ที่แล้ว เรื่อง สัตว์ครึ่งบกครึ่งน้ำ

4.1.2 ครูเก็บเด็กด้วยเพลง “ตะโก แข่ง ค่อย ค่อย”

4.2 ขั้นสอน

4.2.1 ครูให้เด็กนั่งเป็นรูปครึ่งวงกลม ครูและเด็กสร้างข้อตกลงร่วมกัน ดังนี้

- ขณะที่ครูพูดเด็กๆ ควรทำอะไร (ตั้งใจฟัง ตั้งใจดู ครูถามต้องตอบ)

4.2.2 ครูถือหนังสือเล่มยักษ์เรื่อง ปัญญาคงกวย โดยครูปิดหน้าปกไว้ และเกริ่นนำพูดคุยกับเด็กเพื่อนำเข้าสู่เนื้อหาในหนังสือเล่มยักษ์ ครูชวนเด็กดูรูปในหนังสือเล่มยักษ์ และซักถามถึงตัวละครที่ปรากฏอยู่ในภาพแต่ละหน้าว่ามีใคร ทำอะไร ที่ไหน อย่างไร ก่อนจะเปิดหนังสือหน้าถัดไป

4.2.3 ครูอ่านรอบที่หนึ่ง โดยการอ่านออกเสียงตั้งแต่ต้นจนจบเรื่อง พร้อมกับชี้ไปตามตัวหนังสือ (เด็กไม่ต้องอ่าน) ครูอ่านรอบที่สองโดยครูอ่านพร้อมกับเด็กโดยเด็กจะคาดเดาคำจากภาพที่ตนเข้าใจ การอ่านรอบที่สาม ครูลองให้เด็กอ่านแต่ละหน้าด้วยตนเองเป็นรายกลุ่ม

4.2.4 ครูถามคำถามง่ายๆ แล้วให้เด็กตอบ เช่น ใคร ทำอะไร ที่ไหน ทำไม อย่างไร เท่าไหร่ เมื่อเด็กตอบคำถามได้ แสดงว่าเด็กเข้าใจในเรื่องที่อ่าน และสามารถเล่าเรื่องได้ด้วยตนเอง

4.2.5 ครูอธิบายเพิ่มเติมเกี่ยวกับความหมายของสัตว์ป่า ชื่อของสัตว์ป่า ที่อยู่อาศัยของสัตว์ป่า ประโยชน์และโทษของสัตว์ป่า

4.3 ขั้นสรุป

4.3.1 ครูและเด็กสรุปร่วมกันเกี่ยวกับ “สัตว์ป่า” โดยใช้ปริศนาคำทาย

5. สื่อ

5.1 เพลง “ตะโก แข่ง ค่อย ค่อย”

5.2 หนังสือเล่มยักษ์เรื่อง “ปัญญาครองกาย”

5.3 ปริศนาคำทาย

6. การประเมินผล

6.1 สังเกตการบอกชื่อ ที่อยู่อาศัย ประโยชน์และโทษของสัตว์ป่า

6.2 สังเกตการเล่าเรื่องและการแสดงออก

6.3 สังเกตการปฏิบัติตามข้อตกลงร่วมกัน

สาระการจัดประสบการณ์ที่ 3 ธรรมชาติรอบตัว

หน่วยการจัดประสบการณ์ นานาสัตว์โลก ครั้งที่ 5

หน่วยการจัดประสบการณ์ย่อย สัตว์เลี้ยง

สอนวันที่.....เดือน..... พ.ศ.

1. ชื่อกิจกรรม เสริมประสบการณ์

2. เนื้อหา

สัตว์เลี้ยง คือ สัตว์ที่มนุษย์เลี้ยงไว้เพื่อเป็นเพื่อน หรือเลี้ยงไว้เป็นอาหาร เช่น ไก่ หมู หมา แมว เป็ด วัว ควาย ม้า ห่าน เป็นต้น

3. วัตถุประสงค์การเรียนรู้

- 3.1 เพื่อให้เด็กได้รู้จักสัตว์เลี้ยง
- 3.2 เพื่อให้เด็กรู้จักที่อยู่อาศัยของสัตว์เลี้ยง
- 3.3 เพื่อให้เด็กได้รู้จักประโยชน์และโทษของสัตว์เลี้ยง

4. วิธีการจัดกิจกรรม

4.1 ขั้นนำ

- 4.1.1 ครูและเด็กทบทวนความรู้เดิมในช่วงเวลาที่แล้ว เรื่อง สัตว์ป่า
- 4.1.2 ครูเก็บเด็กด้วยเพลง “ทะฮ เต”

4.2 ขั้นสอน

4.2.1 ครูให้เด็กนั่งประจำที่นั่งของตนเอง ครูนำเข้าสู่บทเรียนโดยถามเด็กเกี่ยวกับสัตว์เลี้ยงที่เด็กเลี้ยงไว้มีอะไรบ้าง แล้วเชื่อมโยงเข้าสู่เรื่องเล่า เรื่อง “กอนจู นะ เฟะมอม”

4.2.2 ครูถือกระดาษเรื่องเล่าไว้ในมือให้เด็กเห็นแล้วเริ่มเล่าเรื่องโดยการใส่น้ำเสียงและอารมณ์ขณะอ่าน อ่านออกเสียงชัดเจน ครูขำเรื่องมองดูเด็กให้ทั่วห้อง

4.2.3 ครูถามคำถามเกี่ยวกับเนื้อเรื่องว่าใครทำอะไร ที่ไหน อย่างไร ในเนื้อเรื่องมีสัตว์ชนิดใด

4.2.4 ครูอธิบายเพิ่มเติมเกี่ยวกับความหมายของสัตว์เลี้ยง ชื่อของสัตว์เลี้ยง ที่อยู่อาศัยของสัตว์เลี้ยง ประโยชน์และโทษของสัตว์เลี้ยง

4.3 ขั้นสรุป

4.3.1 ครูและเด็กสรุปร่วมกันเกี่ยวกับ “สัตว์เลื้อยง”

5. สื่อ

5.1 เพลง “ทะฮ เต”

5.2 เรื่องเล่า “กอนจู นะ เฟะมอม”

6. การประเมินผล

6.1 สังเกตการบอกชื่อ ที่อยู่อาศัย ประโยชน์และโทษของสัตว์เลื้อยง

6.2 สังเกตการคิดและการกล้าแสดงออก และสังเกตการปฏิบัติตามข้อตกลงร่วมกัน

6. ตารางการใช้สื่อและกลวิธีการสอนภาษาท้องถิ่นในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก
ตามหน่วยการเรียนรู้

หน่วยการเรียนรู้	สื่อและกลวิธีการสอนที่ใช้
1. หน่วย วันลอยกระทง	1. เพลง ดิน ชิบช้อง. 2. ฟัน ลึง จัย ลอย กระทง. 3. พะญา เตื่อะ อะลั้ง. 4. ฟัน ลึง เฟลียว อะวะฮ. 5. ฉากวัฒนธรรมวันลอยกระทง 6. ฉากวัฒนธรรมวันลอยกระทง
2. หน่วย ฤดูกาลหรรษา	1. เพลง กะยาล จะแงด. 2. เพลง กะยาลกะเตา. 3. พะญา พละฮ มา แซะแซะ. 4. พะญา ปัย อื่นเตอ. 5. ฟัน ลึง กวดอิง นะ โค. 6. นิทานภาพ กวดอิง นะ โค. 7. ฉากวัฒนธรรมฤดูหนาว.
3. หน่วย วันคืน ขึ้นอุรา	1. ชุดคำสั่ง ทะฮ เต. 2. เพลง ปะนาง นะ ดิน. 3. เพลง กะเยอล กะเตา. 4. พะญา มุย เตอะ อื่น เจตฮ. 5. เพลง ดิน เบลือง. 6. ฟัน ลึง ปะนาง นะ อินทรวัยโห่ง 7. ฉากวัฒนธรรมกลางวัน 8. ฉากวัฒนธรรมกลางคืน
4. หน่วย หนองข้าว	1. เพลง เตื่อะ. 2. เพลง ทะนับ ฟัด. 3. พะญา เตื่อะ ละพัง. 4. พะญา มุย เตอะ อื่นเจตฮ. 5. ฟัน ลึง เฟลียว อะวะฮ.
5. หน่วย นกน้อยเรีงรำ	1. พะญา เจม. 2. พะญา เจม วอ อินโปะ. 3. พะญา เจมตะบัล.

	4. เพลง เจมอะลีย์. 5. ฟีน ลิ่ง จอ เจม. 6. ฉากภาพนก 7. ภาพอาหารของนก 8. นิทานภาพ จอ เจม 9. บัตรภาพการดูแลรักษานก
6.หน่วย วันสำคัญ แห่งชาติ	1. เพลง อานู มั๊ก อาแม 2. พะญา ชะดัจ โทล ชะดัจ กัน. 3. พะญา เปือ เต อานู 4. พะญา คุ่น อานู ฮัย. 5. ฟีน ลิ่ง อานู นะ กอน 6. ฟีน ลิ่ง อานาง นิด กวย ออ. 7. นิทานภาพ อานางนิด กวยออ 8. ภาพรัชกาลที่ 9 9. ภาพดอกพุทธรักษา ของจริง
7.หน่วย ต้นไม้คืนป่า	1. เพลง อินเคือะ สะท่องอ์ คลา 2. เพลง แค่ลลอง ฟืด. 3. พะญา คุ่น แค่ลลอง. 4. พะญา แค่ลลอง. 5. ฟีน ลิ่ง แค่ลลอง. 6. นิทานภาพ แค่ลลอง 7. บัตรภาพการบำรุงรักษาต้นไม้ 8. บัตรภาพประโยชน์ของต้นไม้ 9. บัตรภาพโทษของต้นไม้ 10. ฉากภาพการเจริญเติบโตของต้นไม้
8.หน่วย ข้าวสวย	1. พะญา จา ดอย. 2. เพลง แทร. 3. ฟีน ลิ่ง จอ เจม. 4. ฉากวัฒนธรรมการปลูกข้าว 5. ภาพถ่ายอุปกรณ์การทำนา 6. ฉากวัฒนธรรมการเกี่ยวข้าว
9. หน่วย วันขึ้นปีใหม่	1. เพลง กะมอ ตะมัย. 2. เพลง ทะฮ เต.

	3. ฟีน ลิ่ง ลบ ดุง ฮัย. 4. ฉากวัฒนธรรมวันขึ้นปีใหม่ 5. นิทานภาพ ลบดุงฮัย.
10. หน่วย วันเด็ก วันครู	1. เพลง เจมกู. 2. เพลง ชะวัดดี. 3. เพลง ชะวัดดี ค่ลู่. 4. พะญา จัย ค่ลู่. 5. ฟีน ลิ่ง อานาง นิด กวย ออ. 6. ฟีน ลิ่ง ค่ลู่ ค่อง ฮัย 7. นิทานภาพคุณครูของหนู 8. นิทานภาพ อานางนิด กวยออ.
11. หน่วย ผ้าไหม	1. พะญา ฅุย เตอะ อิน เจตฮ. 2. เพลง กอนนาง. 3. พะญา อินชี โซด กวย. 4. ฟีน ลิ่ง ปันญา กวย มัด โซด. 5. ฉากวัฒนธรรมขั้นตอนการทำไหม
12. หน่วย ดอกลำดวน	1. พะญา เปียล อินทวล. 2. ชุดคำสั่ง คะนม เปียล บู. 3. พะญา เปียล. 4. เพลง พุม เปียล อินทวล. 5. เพลง เจอะฮ เปียล. 6. ฟีน ลิ่ง เปียล อินทวล. 7. บัตรภาพดอกไม้ชนิดต่างๆ 8. ฉากภาพการปลูกต้นไม้ 9. บัตรภาพดอกลำดวน
13. หน่วย เดินทางทั่วไทย	1. พะญา จี นะ นา. 2. พะญา เทื้อย ฮัย เกิด กะดัย. 3. ฟีน ลิ่ง ฮัย จี ทิว. 4. พะญา ละบิน. 5. บัตรภาพ รถ เครื่องบิน เรือ เหวียน 6. นิทานภาพ ลบ ดุง ฮัย
14. หน่วย นักประดิษฐ์ตัวน้อย	1. ชุดคำสั่ง ทะฮ เต. ปัวะ นะ พัยพา. 2. เพลง มัด นะ กะโตล.

	3. พะญา นูเทา นะ แม่เทา เกิด มัด ปอน. 4. เพลง กะเยื่อล จะแงด. 5. เพลง กะเยื่อล กะเตา. 6. ฟีน ลึง ฮัย วอ ป็น. 7. บล็อกไม้ของจริง 8. เหรียญ 1 5 10 บาท ของจริง 9. การชั่ง ตวง ของจริง 10. ไม้บรรทัด ยางลบ ดินสอ ของจริง
15. หน่วย หัวใจนักคิด	1. พะญา มุย เตอะ อ็น เจดฮ. 2. เพลง กะยั้ง อ็น ชัม. 3. เพลง ตอจ คอง. 4. พะญา ชะตาง. 5. นิทานภาพกลอ อ็นชาย.
16. หน่วย โลกไร้พรมแดน	1. เพลง โจ บอย ฮัย. 2. พะญา ชูล อ็นเต. 3. พะญา ชูล. 4. พะญา มุย เตอะ อ็น เจดฮ. 5. บัตรภาพอุปกรณ์การสื่อสาร 6. นิทานภาพ กลอ อ็นชาย.
17. หน่วย จังหวัดศรีสะเกษ	1. พะญา จี ทิว. 2. พะญา กวย ชะเกต. 3. ฉากวัฒนธรรมของจังหวัดศรีสะเกษ 4. บัตรภาพดอกลำดวน 5. บัตรภาพหอมกระเทียม 6. บัตรภาพอาชีพ ครู ตำรวจ ขาวนา

18. หน่วย นานาสัตว์โลก	1. เพลง ชะเนง มลอ ญาม. 2. เพลง บอย กา จา. 3. เพลง กวดโจะ นะ กวดเอบ. 4. ปะนาย เทือย.(ฮัย เกิด กะดัย.) 5. ฟั้น ลึง ปันญา กวย มัด โซด. 6. บัตรภาพสัตว์บกสัตว์น้ำ 7. นิทานภาพ กวดอิง นะ โค้. 8. นิทานภาพ เฟ่ลียว อะวะฮ. 9. ฉากภาพนกต่างๆ
19. หน่วย สิ่งของเครื่องใช้	1. เพลง ชะวัดดี ค่ลู่. 2. พะญา ดุง คอง ฮัย. 3. เพลง แทร. 4. ฟั้น ลึง จา อินชวย ทิ้ง กลอง.
20. หน่วย หลวงพ่อโพธาริมุติ	1. เพลง ตะโก อันซ้ม. 2. พะญา เปียล อินทวล. 3. ฟั้น ลึง จา กลอง อินทรวัย. 4. นิทานภาพพะยอมอม นะ กอนจู.
21. หน่วย โตไปไม่โกง	1. ชุดคำสั่งนับ 1 2 3 2. เพลง ตอจ ค่อง เกล. 3. เพลง อิน โลด. 4. ฟั้น อานาง นิด กวย ออ. 5. ฟั้น ลึง ปันญา ค่อง อินชวย. 6. นิทานภาพอานางนิด กวยออ. 7. นิทานภาพ พะยอมอม นะ กอนจู. 8. นิทานภาพอาค่อง.

7. เรื่องเล่าและนิทานภาษากว

1) ฟิน ลิง ปันญา อินชาย บอ. (นิทานเรื่องปัญญากระต่ายขาว)

ผู้เล่า คุณตาเฉลิม โพธิสาร

ผู้เรียบเรียง นางสาวธัญญลักษณ์ โพธิสาร

เกิด อินชาย บอ มุกลัม บอย จา กัว เนิง ปาเกาะฮ.

(มีกระต่ายขาวตัวหนึ่งหากินอยู่ในป่า)

อินชาย บอ จาแบต เอ็ม อาแลง.

(กระต่ายขาวกินหญ้าอย่างเอร็ดอร่อย)

พ่อ อินชาย บอ จา แบต ปะชัย แลว.

(เมื่อกระต่ายขาวกินหญ้าจนอิ่มแล้ว)

อินชาย บอ เกอะฮ อินโลด จี บิ๊ กัว กะดอบ แคลลอง ฟัด.

(กระต่ายขาวก็กระโดดไปนอนอยู่ใต้ต้นไม้ใหญ่)

อินชาย บอ เซีย เพอะฮ์ อะเซ็ล บิ๊ กัว กะดอบ แคลลอง ฟัด.

(กระต่ายขาวมองเห็นเสื่อนอนอยู่ใต้ต้นไม้ใหญ่)

อะเซ็ล เซีย เพอะฮ์ อินชาย บอ.

(เสื่อนอนเห็นกระต่ายขาว)

อะเซ็ล อินเต อินชาย บอ ปาย.

(เสือบอกกระต่ายขาวว่า)

“ เกอ เพอะ จา มัย เออะฮ์.”

“ ข้าไม่กินเจ้าหรอก ”

อินชาย บอ เกอะฮ อินโลด ลบ เกลย.

(กระต่ายขาวก็กระโดดกลับหลัง)

กลางเซาะฮ.

เช้าวันรุ่งขึ้น

อินชาย บอห์ เกอะฮ อินโลด โจ บอย อะเชิล บอน กะดอบ แค้ลลอง ฟัด.

(กระต่ายขาวก็กระโดดมาหาเสือที่ไต่ต้นไม้ใหญ่)

อินชาย บอห์ อาห์ เค์ลย.

(กระต่ายขาวคายไส้เดือน)

แล้ว อินชาย บอห์ อินเต อะเชิล ปาย.

(แล้วกระต่ายขาวบอกเสื่อว่า)

“ แน ตะบุย เจียง ฟัด.”

“ นี่ งวงช้างใหญ่ ”

อินชาย บอห์ อาห์ ปลัยละกาย.

(กระต่ายขาวคายแมลงกระบก)

แล้ว อินชาย บอห์ อินเต อะเชิล ปาย.

(แล้วกระต่ายขาวบอกเสื่อว่า)

“ แน ลอม อะเชิล ฟัด.”

“ นี่ ตั๊บเสื่อใหญ่ ”

อะเชิล เพอะฮ์ อินชาย บอห์ อาห์ เค์ลย.

(เสื่อเห็นกระต่ายขาวคายไส้เดือน)

อะเชิล เพอะฮ์ อินชาย บอห์ อาห์ ปลัยละกาย.

(เสื่อเห็นกระต่ายขาวคายคายลูกกระบก)

อะเชิล ชุซัง อะแลง.

(เสื่อตกใจมาก)

อะเชิ้ล เพ็ว อินปลอน เลาะฮ จี กัว ปา เกาะฮ ตะมัย.

(เสื่อรับวิ่งออกไปอยู่ที่ป่าแห่งใหม่)

อินชาย บอห์ กะจั้ง ฮ่า ฮ่า ฮ่า ฮ่า ฮ่า.

(กระต่ายขาวหัวเราะ ฮ่า ฮ่า ฮ่า ฮ่า ฮ่า)

2) ฟืด สิ่ง ปันญา กวย มัด โซด. (นิทานเรื่องปัญญาคนตาบอด)

ผู้เล่า คุณตาตั้ม

ผู้เขียน นางสาวละอองดาว แซ่อึ้ง

เกิด กวยปลู้อ มัด โซด ปัน อินแดล.

(มีชายหนุ่มตาบอดใส่ได้เมีย)

เนา ตวง อินแดล ดึง ปาย เนา มัด โซด.

(เขากลับเมียรู้ว่าเขาตาบอด)

เนา เกอะฮ วอ จะ คือ กวย ออซั่ม.

(เขาก็ทำตัวเหมือนคนปกติ)

วอ คือ เนา เชีย เพอะฮ.

(ทำเหมือนเขามองเห็น)

กลาจเซาะฮ เนา แอ เตรียะ จี แพร.

(เช้าวันรุ่งขึ้นเขาเอาควายไปนา)

เนา เตอะ เตรียะ จี ชัด เตาะฮ คือ กูตะงัย.

(เขาจูงควายไปผูกไว้เหมือนทุกวัน)

ชะแน เนา เปาะ จี อินทรู้ เตื่อะอินเปาะฮ.

(ที่นี่เขาเดินไปตกบ่อน้ำ)

เดื่อะอินเปะฮะ เพื่อะ เกิด เดื่อะ นอล แต ปาย อัย สะแตล.

(บ่อน้ำไม่มีน้ำเลย แต่ว่ามันล้น)

เนา เนิง เซาะฮะ เกอะฮะ เซาะฮะ เพื่อะ ปีน.

(เขาจะขึ้นก็ขึ้นไม่ได้)

ซะแน เกิด นุทา เปาะ โจ เพื่อะฮ์ แลว เมาะฮะ ปาย.

ทีนี้ มีคุณตา เดินมาเห็น แล้วถามว่า

“ มอง แซง จี วอ มล่อ คี.”

“ คุณลงไปทำอะไรนั่น ”

“ มอง อินท่รุ เดื่อะ เปะฮะ บอ. ”

“ เจ้าตกบ่อน้ำหรือ ”

“ มอง เซาะฮะ เพื่อะ ปีน บอ. ”

“ เจ้าขึ้นไม่ได้หรือ ”

กวยปลู้อ มัด โซด อินเต ปาย.

(ชายหนุ่มตาบอดเลยตอบว่า)

“ อัย แซง โจ บอย กวด มุยเค่ลือว อัย เกอะฮะ เซาะฮะ เฮย. ”

“ ข้าลงมาหากบ เดี่ยวก็จะขึ้นไปแล้วละ ”

คุณตีส กวย ปลู้อ มัด โซด เกอะฮะ ดอง เซาะฮะ เพื่อะ ปีน.

(นานมากชายหนุ่มตาบอดก็ยังขึ้นไม่ได้)

นุทา เกอะฮะ เปาะ โจ เพื่อะฮ์ เทินอ.

คุณตาก็เดินมาเห็นอีก

“ ฮือ มอม นะนา เพื่อะ เซาะฮะ โจ. ”

“ อ้าว ทิด ทำไมยังไม่ขึ้นมา ”

กวย ปลู้อ มัด โซด อินเต ปาย.

ชายหนุ่มตาบอด บอกว่า

“ อัย ชะแตล แอ ตองท่รอง โจ อัน ฮัย เนจ. ”

“ มันลั่น เอาบันไดมาให้ฉันหน่อย ”

นุเทา เกอะ แอ ตองท่รอง โจ อัน.

(ตาก็เอาบันไดมาให้)

แตปาย ตองท่รอง อัย อินทรีง เลจ เดื่ออินเปาะฮ .

(แตว่าบันไดมันยาวเลยบ่อน้ำ)

กวย ปลู่อ มัด โซต เกอะฮ อินโดจ เซอะฮ จี ชด ตะนัว ตองท่รอง.

(ชายหนุ่มตาบอดเลยไต่ขึ้นจนสุดปลายบันได)

เนา อินโดจ เซอะฮ อินโดจ เซอะฮ อินโดจ เซอะฮ.

(เขาไต่ขึ้น ไต่ขึ้น ไต่ขึ้น)

นุเทา เกอะฮ เมอะฮ ปาย.

ตาก็ถามว่า

“ ฮือ! มอม มอง มัด โซต บอ. ”

“ อ้าว! ทิด เจ้าตาบอดเหรอ ”

“ มอง เซอะฮ จี บอย มลอ.”

“ เจ้าขึ้นไปหาอะไร ”

“ นนะนา เพอะ แซง โจ.”

“ ทำไม่ไม่ลงมา.”

กวย ปลู่อ มัด โซต อินเต ปาย.

(ชายหนุ่มตาบอดบอกว่า)

“ ฮัย เซอะฮ โจ อังปอง เซีย เตรียะ กัว อัง กะดอบ. ”

“ ฉันขึ้นมาข้างบน คุณวายที่อยู่ข้างล่าง ”

ชนะน กวย ปลู๋ มัด โซด เกอะฮ อินโดจ ทองทรวง แซงโจ.

(ที่นี้ชายหนุ่มตาบอดก็ไต่บันไดลงมา)

ตะป้อ กวย ปลู๋ มัด โซด แอ เตรียะ ลบ ดุง.

(ตอนเย็นชายหนุ่มตาบอดเอาควายกลับบ้าน)

เนา เพื่อว เตอะ เตรียะ ลบ ดุง.

(เขารับจูงควายกลับบ้าน)

พ่อ เตอะ ดุง อินแดล เมอะฮ ปาย.

(พอลถึงบ้าน เมียถามว่า)

“ฮือ! อาย มอง เตอะ เตรียะ กะดัย โจ”

(อ้าว! พี่จูงควายใครมา)

กวย ปลู๋ มัด โซด อินเต ปาย.

“ ชายหนุ่มตาบอดบอกว่า ”

แน เตรียะ ฮัย อาย เตอะ โจ แลว.

“นี่ไง ควายเราพี่จูงมาแล้ว ”

อินแดล บิน ดึง ปาย เกิด กะเยอะ มัด โซด.

(เมียจึงรู้ว่ามิ้วเป็นคนตาบอด)

3) พี่น ลิ่ง จา กลอง อินทร์วย (นิทานเรื่อง กินชีไก่)

เล่าโดย คุณตาสมัย เรื่องคำ

เรียบเรียงโดย นางจุฬารณณ์ รักษ์วงศ์

ลูกอ เกิด เพ่มมอม นะ กอนจู กัวเนิงดอ.

(แต่ก่อนมีพระและเณรอาศัยอยู่ด้วยกัน)

งัยมูยเพ่มมอม เนิงเลาะฮ จี อังเกลา.

(วันหนึ่งพระ จะออกไปข้างนอก)

เพ่มมอม อินเต กอนจู ปายกัวกุตีเซียอินทร์วย อันอ เดอ.

(พระบอกเณรว่าอยู่กุฏิใดให้ดีๆนะ)

ปิ อินทร์วย เนิง กลอง ซัยกุตี แค่น อินทร์วย กลอง ซัยกุตีเนิง อัน กอนจู แญลเลาะฮ.

(เดี่ยวไก่อจะขี้ใส่กุฏิ ถ้าไก่ขี้ใส่กุฏิจะให้เณรเลียออก)

กอนจู ปิ้อเกลอะอินทร์วย โจ กลอง ซัยกุตี.

(เณรนอนหลับไก่อมาขี้ใส่กุฏิ)

กอนจู ตวง เพ่มมอม อัน แญล กลอง อินทร์วย.

(เณรกลัวพระให้เลียขี้ไก่)

กอนจู เกอะฮแอ นามอย จี เปดดอฮ เลียบ เลียบ กลอง อินทร์วย.

(เณรจึงเอาน้ำอ้อยไปแปะไว้ข้างๆ ขี้ไก่)

เพ่มมอม โจเพอะฮ กลอง อินทร์วย เกอะฮอัน กอนจู แญล กลอง อินทร์วย เลาะฮ.

(พระมาเห็นขี้ไก่ จึงให้เณรเลียขี้ไก่ออก)

กอนจู ดึงแลวเกอะแญล แอ ตี นามอยแลว อินเต เพ่มมอม ปาย กลอง อินทร์วย งาม อาแลง.

(เณรรู้แล้วจึงเลียเอาแต่น้ำอ้อย แล้วบอกพระว่า ขี้ไก่หวานมาก)

แลวกอนจู เกอะฮแญล แอ แญล แอ.

(แล้วเธอก็เลียเอาเลียเอา)

เพ่มอม เพอะฮนะก็แลว ตะโก แสง แลวแญล แอ กลอง อินทรวัย.

(พระเห็นอย่างนั้นแล้ว ก็นั่งลงแล้วเลียเอาซี่ไก่)

เพ่มอม ปายอัย งาม บอน นา. กอนจู อินเต ปายแญลเซีย ตะมัย เบิง.

(พระว่ามันหวานตรงไหน เธอบอกว่าให้เลียดูใหม่ซิ)

เพ่มอม ปะฮกอนจู ซู้อ์ อัน แญล กลอง อินทรวัย จน ชิม.

(พระโดนเธอรลอกก็กินซี่ไก่จนหมด)

4) ฟีน ลิง ชุซจ เจียง ฟีด (นิทานเรื่องตกใจช้างใหญ่)

เล่าโดย แม่ประทีป โพธิ์กระสังข์

เรียบเรียงโดย กษมา จันทเสน

ชะมัย ลูเตีย ดูน โจ แลว เพอะ เกิด ตะเพ่ลึง.

(สมัยแต่ก่อน นานมาแล้วไม่มีไม้ขีดไฟ)

นุเทา ปาเยื่อจ เยาะ เกาะฮ์.

(คุณตาอยากสูบบุหรี่)

ปะฮอม คืด ปาย วอ นะนา เนิง ปีน เยาะ เกาะฮ์.

(ใจคิดว่าจะทำอย่างไรจะได้สูบบุหรี่)

นุ เทา แอ อะลอง พะลั้งเซต โจ เปื่อ ท่อน.

(คุณตาเอาต้นสาบเสือมา 2 ท่อน)

ท่อน มุย แอ โจ เจาะ พ่ลอง.

(ท่อนหนึ่งเอามาเจาะรู)

เทิ่น มุย ท่อน แอ โจ คัล.

(อีกท่อนเอามาป็น)

เนา คัล อูยฮ กัว เกลอะ เพอะ ป็น เซีย พะแนอ์ เซียแปอ์ เซียตัม.

(เขาป็นไฟจนเปลว ไม่ได้มองข้างหน้า ข้างซ้าย ข้างขวา)

ชะแน เกิด เจียง ฟัด มุย อีนชัย เปาะ โจ พะแนอ์ นุเทา. นุเทา เกอะฮ คัล อูยฮ กัว.

(ต่อมามีข้างใหญ่หนึ่งเชือกเดินมาข้างหน้าคุณตา คุณตาก็ก็นไฟอยู่)

เท่ง เจียง ปะเยื่อจ เยาะ เกอะฮ เท.

(เจ้าของข้างอยากสูบบุหรี่ด้วย)

เนา เทื่อล เยาะ เกอะฮ เนิง. นุ เทา เงย มัดเซาะฮ เพอะฮ์ เจียง ฟัด. ชุซัง ปาย มลอ ฟัด ลือ.

(เขาขอสูบบุหรี่ด้วย คุณตาเงยหน้าขึ้นมาเจอข้างใหญ่ ตกใจว่าอะไรใหญ่จัง)

แล้ว ปลอน มุด เกอะฮ อะลา. นุเทา ตะฮ ชุซัง เกอะฮ เลาะฮ เพอะ ป็น.

(แล้ววิ่งเข้าไปในป่าหนาม คุณตาหายตกใจก็ออกไม่ได้)

เท่ง เจียง เพอะฮ์ แล้ว กะจัง. นุเทา เพอะฮ์ เท่ง เจียง กะจัง. นุเทา เซ่ เท่ง เจียง ปาย.

(เจ้าของข้างเห็นแล้วก็หัวเราะ คุณตาเห็นเจ้าของข้างหัวเราะ คุณตาคำเจ้าของข้างว่า)

มัย กะจัง เกอ วอ มลอ. เกอ กัว เนิง เกอะฮ อะลา. เกอ เลาะฮ เพอะ ป็น. มัย วอ อัน เกอ ชุซัง.

(มึงหัวเราะกูทำไม กูอยู่ในป่าหนาม กูออกไม่ได้ มึงทำให้กูตกใจ)

มัย โจ แอ เกอ เลาะฮ เนิจ เกอ เลาะฮ เพอะ ป็น แล้ว.

(มึงมาเอากูออกหน่อย กูออกไม่ได้แล้ว)

5) พี่น ลึง กวย ทุ่ก นะ กลง (นิทานเรื่อง คนจนกับลิง)

เล่าเรื่องโดย นายวิเชียร อนุรุ่งโรจน์

เรียบเรียงโดย นางสาวณัฐทริยา อนุรุ่งโรจน์

คุณ โจ แลว เกิด กวยโพล มุย นะ. ทุ่ก อะแลง เพอะ เกิด มลอเนิง จา .

(นานมาแล้วมีผู้ชายหนึ่งคน ยากจนมาก ไม่มีอะไรจะกิน)

เนา เปาะ มุต เกาะฮ จี บอย อะเลา บอย ปอง จา อัน ตะมอง.

(เขาเดินเข้าไปในป่า ไปหา เผือก หามัน กินพอประทังชีวิต)

เนา ละแกะฮ เกาะฮ บิ๋ เช่า. เกิด กลง มุย โพง เปาะ โจ เพอะฮ.

(เขาเหนื่อยกันนอนพัก มีลิงฝูงหนึ่งเดินผ่านมาเห็น)

กลง แอ เต เปอะเซีย กลองมัด เนา เบิง เกอะแลว.

(ลิงเอามือเปิดเปลือกตาเขาดูแล้ว)

กลง แอ กะดอย เต จัด อินแกง เกอะฮ แลว.

(ลิงเอานิ้วมือชี้ที่เอวก็แล้ว)

กลง แอ อะลอง เคื่อย เบิง เกอะฮ แลว.

(ลิงเอาไม้เขี่ยก็แล้ว)

วอ นะ นา กวยโพล คี เกอะฮ เพอะ ยูล.

(ทำยังไงชายคนนั้นก็ไมยอมตื่น)

กลง คีต ปาย เนา ละฮ แลว.

(ลิงคิดว่าเขาตายแล้ว)

กลง เลย ปะเค์ละะ ดอ ปาย เนิง อินกลาง จี ตบ ฟ่ลอง ปละ ลือ ตบ ฟ่ลอง แยง.

(ลิงเลยปรึกษากันว่า จะหาไปฝังหลุมเงิน หรือ หลุมทอง)

กลง ปะเค์ละะ ดอ ปาย แอ จี ตบ ปา ฟ่ลอง แยง.

(ลึงตกลงกันว่าจะเอาไปฝังที่หลุมทอง)

โพงกลอง ตบ แลว แลว โพงกลอง เกอะฮ เปาะ เลอะฮ จี.

(ฝูงลิงฝังเสร็จแล้วฝูงลิงก็พากันเดินออกไป)

กวยโทล แน เกอะฮ ยูล เซอะฮ เปะ แอ แยง จี ตัจ เลย มี อะแลง.

(ผู้ชายคนนี้ลุกขึ้นมาขุดเอาทองไปขาย จนร่ำรวยมาก)

กวยโทล แน ลบ จี ดุง ชูล อัน กวย เลียบ ดุง จะงัด.

(ผู้ชายคนนี้กลับไปบ้านเล่าให้คนข้างบ้านฟัง)

กวย เลียบ ดุง แอ จี วอ ตะโปน.

(คนข้างบ้านเอาไปทำตาม)

เนา วอ ตัง จี บอย คอง เกอะฮ จา พ่อ ละเกอะฮ แลว เกอะฮ บี๋ เช่า.

(เขาทำที่ไปหาของป่ากินจนเหนื่อยแล้วนอนพัก)

กลองโพง เดล เปอะฮ โจ เพอะฮ.

(ลึงฝูงเดิมเดินมาเห็น)

กลอง แอ เต เปอะเซีย กลองมัด เนา เบิง เกอะฮ แลว.

(ลึงเอามือเปิดเปลือกเขาดูแล้ว)

กลอง แอ กะดอย เต จัด อีนเกง เกอะฮ แลว.

(ลึงเอานิ้วมือจี้ที่เอวก็แล้ว)

กลอง แอ อะลอง เคื่อย เบิง กะ แลว.

(ลึงเอาไม้เขี่ยก็แล้ว)

วอ นะ นา กวยโทล คี เกอะฮ เพอะฮ ยูล.

(ทำยังไงชายคนนั้นก็ไมยอมตื่น)

กลอง คีต ปาย เนา ละฮ แลว.

(ลึงคิดว่าเขาตายแล้ว)

กลอง เลย ปะเค่ละดอ ปาย เนิง อีนกลาง จี ตบ พ่ลอง ปละ ลื่อ ตบ พ่ลอง แยง.

(ลิงเลยปรึกษากันว่า จะหามาไปฝังหลุมเงิน หรือ หลุมทอง)

กวยโทะล แน เกอะ ชูล ปาย แอ จี ตบ พ่ลอง แยง.

(ผู้ชายคนนี้เลยพูดว่าให้เอาไปฝังหลุมทอง)

โพงกลอง ซอง นะกี เลย โปลยฮ เต เลอะฮ กวยโทะล แน เนา เลย อีนทรุฮ และฮ.

(ฝูงลิงได้ยินอย่างนั้น เลยปล่อยมือผู้ชายคนนั้น เขาเลยตกลงมาตาย)

6) ฟีน ลิง จา อีนชาย ทิ้ง กลอง (นิทานเรื่อง กิณกระต่ายทั้งสี่)

ผู้เล่า นางรส แต้มงาม

ผู้เรียบเรียง นางสาวประภร แต้มงาม

ดุน โจ แลว เกิด นุเทา นะ แมเทา เนา กัว ปาลาจ แทร.

(นานมาแล้วมีตากับยายเขาอาศัยอยู่ที่ทุ่งนา)

เตอะ เตอ เซนซาก นุเทา นะ แมเทา เนิง ดอ บอย เปลียด ตุม ซอม ตุม ปาด.

(พอถึงเทศกาลวันสารท ตากับยายพากันหากล้วย ห่อข้าวต้ม ห่อขนมต้ม)

เตอะ จัย ซาก นุเทา นะ แมเทา เนิงดอ มิน บุง ชัย เปลียด ชัย ซอม ชัย คอง เซนซาก.

(พอถึงวันสารทตากับยายพากันเตรียมกระบุงใส่กล้วย ใส่ข้าวต้ม ใส่ของเซ่นสารท)

อีนชาย เพอะฮ์ เปลียด เพอะฮ์ ซอม เกลอะฮ.

(กระต่ายเห็นกล้วย เห็นข้าวต้มเยอะ)

อีนชาย คัด ปาย วอ นะ นา เนิง บิน จา เปลียด จา ซอม.

(กระต่ายคิดว่าทำอย่างไรถึงจะได้กินกล้วยกินข้าวต้ม)

อีนชาย คัด ปาย แค่น มุต กัว เนิง บุง เกอะฮ บิน จา เปลียด จา ซอม.

(กระต่ายคิดว่าถ้าเข้าไปอยู่ในกระบุง ก็จะได้กินกล้วยกินข้าวต้ม)

อินชาย มอจฮ เซีย นุเทา นะ แม่เทา มิน บุง.

(กระต่ายแอบดูตากับยายเตรียมกระบุง)

พ่อ นุเทา นะ แม่เทา กัว เกลอะ อินชาย ตวจ มุด จี กัว เนิง บุง.

(เมื่อตากับยายเผลอ กระต่ายแอบเข้าไปอยู่ในกระบุง)

นุเทา นะ แม่เทา มิน บุง แลว เลอะฮ บุง ทุล ซัย ปลอด.

(ตากับยายเตรียมกระบุงเสร็จแล้วยกกระบุงขึ้นวางบนหัว)

แม่เทา เปาะ ญวง นุเทา เปาะ โปน เกลย.

(ยายเดินหน้าตาเดินตามหลัง)

นุเทา อินเต แม่เทา ปาย อินตรอง อาแลง เนิง แอ จี เตอะ บอ.

(ตาบอกยายว่าหนักมาก จะเอาไปถึงไหม)

อินชาย กัว เนิง บุง จา เปลียด แอ เคลอะฮ ลาจ จี ทั่ง พะแนฮ.

(กระต่ายอยู่ในกระบุงกินกล้วย เอาเปลือกโยนไปข้างหน้า)

แม่เทา เซีย เพอะฮ เคลอะฮ เปลียด เกอะฮ อินเต นุเทา ปาย เปาะ ้วย ้วย มู เนา จี ชะนอ อิง.

(ยายมองเห็นเปลือกกล้วย จึงบอกตาว่า เดินเร็วๆ พวกเขาไปเมื่อกี้เอง)

อินชาย กัว เนิง บุง จา ซอม แอ เคลอะฮ ลาจ จี ทั่ง พะแนฮ.

(กระต่ายอยู่ในกระบุงกินข้าวต้ม เอาเปลือกโยนไปข้างหน้า)

แม่เทา เซีย เพอะฮ เคลอะฮ ซอม เกอะฮ อินเต นุเทา ปาย เปาะ ้วย ้วย มู เนา จี ชะนอ อิง.

(ยายมองเห็นเปลือกข้าวต้ม จึงบอกตาว่า เดินเร็วๆ พวกเขาไปเมื่อกี้เอง)

พ่อ เทียด เนิง เตอะ โทะระ นุเทา เนา ปาย แม่เทา นะ นา บุง อัย อินฮาล ลีฮ.

(เมื่อใกล้จะถึงหมู่บ้าน ตาบอกยายว่าทำไมกระบุงมันเบาจัง)

นุเทา โจะฮ บุง แสง อินชาย โลด เลอะฮ ลู บุง.

(ตาวางกระบุงลง กระต่ายกระโดดออกจากกระบุง)

อินช่าย จา เปลียด จา ซอม ชิม เหี๊ยะ.

(กระต่ายกินกล้วย กินข้าวต้มจนหมด)

นุเทา นะ แมเทา อาลาย อาแลง เนิง ดอ พ่วย ต้ม อินช่าย พ่อ ละกะฮ.

(ตากับยายโมโหมากพากันไล่ตีกระต่ายจนเหนื่อย)

นุเทา แมเทา อาลาย อาแลง.

(ตากับยายโมโหมาก)

ปาย แคน กอบ อินช่าย ปั้นเนิง จา เท็ง กลอง เท็ง โกลม เพอะ อันลือ.

(พูดว่าถ้าจับกระต่ายได้จะกินทั้งขี้ทั้งเหยี่ยวไม่ให้เหลือ)

7) ฟีน ลึง กวย อะวะฮ (นิทานเรื่อง คนตะกละ)

เรื่องเล่าโดย: นายวิเชียร อนุรุ่งโรจน์

เรียบเรียงโดย: นางสาวอ่อนศรี ประชุมวงษ์

ตูน โจ แลว เกิด กะเยื่อะ อินแดล มุย คู่ เยื่อจ ปั้น กอน.

(นานมาแล้วมีผีเสื้อคู่หนึ่งอยากได้ลูก)

วอ นะนา เกอะฮ เพอะ ปั้น กอน.

(ทำอย่างไรก็ได้ลูก)

เลย เนิง ดอ จี เทีล กอน เนิง เทวะเดื่อ.

(จึงพากันไปขอลูกกับเทวดา)

ปั้น กอนโทล โจ มุย นะ.

(ได้ลูกชายมาหนึ่งคน)

กอนโทล แน อะวะฮ จา ดอย ชิม เกิด แดะฮ.

(ลูกชายคนนี้ตะกละ กินข้าวหมดเป็นหม้อ)

จา เพอะ จง อัน อานู อาแม่.

(กินไม่เหลือให้พ่อแม่)

อานู นะ อาแม่ เลย เนิง ดอ คืด แอ กอน จี โฟด เกะฮ ฟัด.

(พ่อกับแม่จึงพากันคิดเอาลูกไปปล่อยป่าใหญ่)

เกะฮ ซูร์ อัน กอนโหล จี เกะฮ ฟัด.

(จึงหลอกให้ลูกชายไปป่าใหญ่)

คืด ปาย กอนโหล บอย กะนา ลบ โจ ดุง เพอะ ปิน.

(คิดว่าลูกชายหาทางกลับบ้านไม่ได้)

อานู นะ อาแม่ ลบ ดุง โจ อองดอย จา.

(พ่อกับแม่กลับบ้านมาหุงข้าวกิน)

กอนโหล เนา เปะฮ ลบ โจ เตอะ ดุง พ่อ ดี.

(ลูกชายเขาเดินกลับมาถึงบ้านพอดี)

เนา ละกะฮ อะแลง เกะฮ เลย จา ดอย ชิม เท็ง แตะฮ.

(เขาเหนื่อยมากก็เลยกินข้าวหมดทั้งหม้อ)

จัยเกลย โจ อานู นะ อาแม่ ซูร์ อัน กอนโหล จี กอบ เจียง.

(วันต่อมาพ่อกับแม่หลอกให้ลูกชายไปจับช้าง)

เนา คืด ปาย อัน เจียง อัย เตน อัน และฮ.

(เขาคิดว่าให้ช้างมันเหยียบให้ตาย)

อานู นะ อาแม่ ลบ โจ เตอะ ดุง ปลึง อองดอย จา อัน ปะชัย.

(พ่อกับแม่กลับมาถึงบ้านตั้งหน้าตั้งตาหุงข้าวกินให้อิ่ม)

มุยเค่ลือว กอนโหล ชี โกะฮ เจียง ลบโจ ดุง.

(สีกักลูกชายขึ้นหลังช้างกลับกลับบ้าน)

กอนโหล เมะฮ ปาย อัน ชัด เจียง ดอห์ บอน นา.

(ลูกชายถามว่าให้ผูกข้างไว้ที่ไหน)

อานู ค่ะวีรย์ ปลอ ชูล ปาย เท็นห์ แลว เฮย.

(พ่อส่ายหัวแล้วพูดว่าอีกแล้วหรือ)

กอนโทล ลบ โจ จา ดอย ชิม เท็ง แดะฮ.

(ลูกชายกลับมากินข้าวจนหมด)

จัยเกลย โจ อานู นะ อาแม ซูธ อัน กอนโทล จี ปัจ แคลลอง เนิง วอ ดุง ตะมัย.

(วันต่อมาพ่อกับแม่หลอกให้ลูกชายไปตัดต้นไม้เพื่อทำบ้านใหม่)

อานู คืด ปาย เนิง อัน แคลลอง ฟลุธ ซัย กอนโทล อัน แดะฮ.

(พ่อคิดว่าจะให้ต้นไม้ล้มทับใส่ลูกชายให้ตาย)

อานู นะ อาแม เนิง ดอ ลบ โจ ดุง ปลึง อองดอย จา อัน ปะชัย.

(พ่อกับแม่พากันกลับมาบ้านตั้งหน้าตั้งตาหุงข้าวกินให้อิ่ม)

มูยเค่ลือว กอนโทล อินดอล อะลอง ลบ โจ ดุง.

(สีกพักลูกชายแบกไม้กลับมาบ้าน)

กอนโทล เมะฮ ปาย อัน แอ ดอธ บอน นา.

(ลูกชายถามว่าให้เอาไว้ที่ไหน)

อานู ชูล ปาย เท็นห์ แลว เซียน อัย ดอธ จิส วอ นะ นา อัย เกอะฮ เพอะ แดะฮ.

(พ่อพูดว่า อีกแล้วหรือ เลี้ยงมันไว้เถอะ ทำยังไงมันก็ไม่ตาย)

8) พี่น ลิ่ง อาแม ดิ่ง กอน จี แชร. (นิทานเรื่อง แม่พาลูกไปนา)

เล่าโดย แม่บัวลา สุดสังข์

เรียบเรียงโดย นางชฎานันท์ สุตาชาติ

อาแม ดิ่ง กอน จี แชร.

(แม่พาลูกไปนา)

กอนแกต เออะฮ์ แรง บีน จี แชร.

(ลูกน้อยดีใจมากได้ไปนา)

โอะฮ์แชร เกิด เค่ล ชร่อ.

(ทุ่งนามีต้นข้าว)

ปา โอะฮ์แชร เกิด พร่อง กาทาม.

(ที่ทุ่งนามีรูป)

อาแม ดิ่ง กอนแกต เปจ กาทาม.

(แม่พาลูกน้อยชุดปุ)

อาแม เออะฮ์ แรง บีน กาทาม เกลิง.

(แม่ดีใจมากได้ปุเยอะ)

กอนแกต เออะฮ์ แรง บีน กาทาม เกลิง.

(ลูกน้อยดีใจมากได้ปุเยอะ)

อาแม แอ กาทาม โจว ละแว.

(แม่เอาปุไปแกง)

กอนแกต เออะฮ์ แรง บีน จา เบจ ละแว กาทาม.

(ลูกน้อยดีใจได้กินแกงมันปุ)

อาแม เลิง กอนแกต จา โดย เลิง เบจ ละแว กาทาม ยาง เอ็ม.

(แม้กับลูกน้อยดีใจกินข้าวกับแกงมันปูอย่างเอร็ดอร่อย)

9) พี่น ลิ่ง กลอชาย นะ กะต่าย (นิทานเรื่อง หอยกระต่ายกับกระต่าย)

เล่าโดย แม่เม้ง โพธิสาร

เรียบเรียงโดย นางกานต์จิราห์ โพธิสาร

เตอะ กะเตอดีน หก เกิด พระ มา โจว ภู ตะงัย.

(พอถึงฤดูเดือนหก มีฝนตกลงมาทุกวัน)

เกิด เตื่อะฮอย เค่ลลอง ฟัด เค่ลลอง แกด ประเฮอ จะแงด จะเงิม.

(มีน้ำไหลต้นไม้ใหญ่ต้นไม้เล็กสดชื่นเย็นสบาย)

เกิด กะต่าย มุย เปาะ จี โบาย งอจ เตื่อะ โบน เตื่อะฮอย.

(มีกระต่ายตัวหนึ่งเดินไปกาน้ำดื่มบริเวณน้ำไหล)

กะต่าย เปาะ จี ซี เพื่อะ กลอชาย เปาะ โบาย จา เปาะ ชู่ แรง.

(กระต่ายเดินไปมองเห็นหอยกระต่ายเดินหากินอยู่เดินช้ามาก)

กะต่าย กะจั่ง เออะฮ์ โซลปาย. กลอชาย เกิด โจว โบาย จา ชู่ นะเน กะเคย ดิง คบ เลิง.

(กระต่ายหัวเราะเยาะหอยกระต่ายและพูดว่า “เกิดมาหากินช้าแบบนี้ไม่มีใครคบด้วยหรอก”)

กลอชาย จะจัด ซอง โซล ตอบ จี. ดิง บรอญ แคง กะนอ กะเคย ดิง ชะนะ.

(หอยกระต่ายได้ยินเช่นนั้นจึงตอบไปว่า “วิ่งแข่งกันใหม่ล่ะใครจะชนะ”)

กะต่าย โซล ตอบ ดิง บรอญ แคง จัย เน.

(กระต่ายตอบไปว่าจะวิ่งแข่งวันนี้เลยไหม)

กลอชาย โซล ตอบ จัม ปัย ตะงัย.

(หอยกระต่ายพูดตอบไปว่า รออีก 3 วัน)

กะต่าย เมาะฮ กลอชาย เกิด มลอ ดิง โซล กะนอ ญง โบ.

(กระต่ายถามหอยกระต่ายว่า มีอะไรจะพูดตกลงกันก่อนไหม)

เกิด ดิง อัน ตะโมม เกิด พะยาน เกิด กัมมะกาน.

(มี จะให้เต่าเป็นพยานและเป็นกรรมการให้)

เตอะ ตะงัย บรอนญ มูฮัย ดิง ญู นะ มะเน กะนา โพรม อิง.

(วันนี้วิ่งแข่ง พวกเราอยู่ข้างละฝั่งทาง ตกลงไหม)

กะต่าย โซล ตอบ โพรม เฮย.

(กระต่ายร้องตอบตกลง)

จัม เตอะ ปัย ตะงัย กลอขาย เปาะ จี โบาย มู กาตาม อากา อากูต ตะโมม.

(ขณะที่รอวันแข่ง 3 วัน หอยกระต่ายเดินไปหาเพื่อนๆ มี ปู ปลา กบ เต่า)

กลอขาย โซล อัน มู จะจัด ปีน วางแผน ชะเต มู.

(หอยกระต่ายได้พูดอธิบายให้เพื่อนฟังพร้อมกับวางแผนร่วมกัน และตกลงกันว่า)

อัน มู จี ญู โบน ชะเตา เค์ลลอง ตะโปน โบน.

(ให้เพื่อนๆ ไปอยู่ตามจุดที่กำหนดให้)

คัณปาย กะต่าย กะญา อัน มู มอง ตะบอง ปาย เฮอะฮ!

(ถ้ากระต่ายเรียกให้เพื่อนๆ ขานตอบเฮ้อ)

เตอะ ตะงัย นัต บรอนญ กลอขาย อัน มู จี ญู ตะโปน โบน.

(ถึงวันนัดวิ่งแข่งกันหอยกระต่ายได้ให้เพื่อนๆ ไปอยู่ตามจุด)

กลอขาย จี ญู โบน เซนทิงเพอะ อัน กะต่าย ดิง.

(หอยกระต่ายไปอยู่ที่จุดเส้นชัยโดยไม่ให้กระต่ายรู้)

เตอะ ตะงัย แคง ตะโมม เกิด กัมมะกาน กลอขาย นะ กะต่าย โพรม แลว.

(ถึงวันแข่ง เต่าเป็นกรรมการถามหอยกระต่ายกับกระต่ายพร้อมหรือยัง)

กลอขาย นะ กะต่าย โซล ตอบ โพรม แลว.

(หอยกระต่าย กับกระต่ายตอบพร้อมแล้ว)

ตะโหมม ชะเต อัน บรอนญ์ นับ มุยปือ-อา ปัยบรอนญ์.

(แต่ให้สัญญาณนับ หนึ่ง สอง สาม วึ่ง)

บรอนญ์ จี บรอนญ์ จี กะต่าย กะญา กลอชาย.

(วึ่งไปวึ่งไปกระต่ายตะโกนเรียนหอยกระต่ายว่า)

อายชาย เอย เตอะ นา แลว กาตาม ตะบอง. เฮอะฮ!

(พี่ชายเอ้ย ถึงไหนแล้ว ปูตอบ แฮ้อ)

กะต่าย คืด เลิง พอม นะนา ตี บรอนญ์ วัย ลีฮ.

(กระต่ายคิดในใจทำไมวึ่งเร็วนัก)

กะต่าย บรอนญ์ จี เมอะฮ จี ติงเตอะ เซนทิง.

(กระต่ายวึ่งไปวึ่งไปจนใกล้จะถึงเส้นชัย)

กะต่าย จะจัด ของ ชะเนง กลอชาย โชล. เฮ! ชะนะ แลว.

(กระต่ายได้ยินเสียงหอยกระต่ายพูดว่า ไชโย ชนะแล้ว)

พี่น้องเน ชะเต อันตึง กูย เกิด ปันญา วางแพ้น ออ วอ มลอ เกอะ ปัน.

(นิทานเรื่องนี้ สอนให้รู้ว่า คนมีปัญหาวางแผนดี ทำอะไรก็ประสบผลสำเร็จ)

10) พี่น ลิง อาแม จัม กู โบนเน. (นิทานเรื่อง แม่รออยู่ตรงนี้)

เล่าโดย นางทองใส สิงห์เจริญ

เรียบเรียงโดย นางสาวนันทิชา สิงห์เจริญ

อาภูตแกด โลด กะเตี๊ว กัน ลาบลาบ.

(กบน้อยกระโดดข้ามผิเสื่อ)

อาภูตแกด โลด กะเตี๊วพัก แวน.

(กบน้อยกระโดดข้ามผักแว่น)

อาภูตแกด โลด ลบ โจว โบย อาแม.

(กบน้อยกระโดดกลับมาหาแม่)

อาภูตแกด โลด กะเตีอว ปีล.

(กบน้อยกระโดดข้ามดอกไม้ม)

อาภูตแกด โลด กะเตีอว ละฟ้ง.

(กบน้อยกระโดดข้ามลำห้วย)

แลว โลด ลบ โจว โบย อาแม.

(แล้วกระโดดกลับมาหาแม่)

อาภูต แกด โลด กะเตีอว บรู.

(กบน้อยกระโดดข้ามภูเขา)

อาภูตแกด โลด กะเตีอว ทะเล.

(กบน้อยกระโดดข้ามทะเล)

อาภูตแกด โลด ปีน ที่.

(กบน้อยกระโดดได้สูง)

แลว โลด ลบ โจว ดุง.

(แล้วกระโดดกลับมาบ้าน)

เพอะฮ อาแม จ้ม กู คู่ โดง.

(เจอแม่รออยู่เสมอ)

11) พี่น ลิ่ง แมเตา พาย. (นิทานเรื่อง ยายพาย)

เล่าเรื่องโดย แม่ทองใสว สุดสังข์

เรียบเรียงโดย นางรำไพ แต้มงาม

คุณ โฉว แลว. เกิด แมเตา มุย นะ จะมีฮ แมเตา พาย.

(กาลครั้งหนึ่งนานมาแล้ว มียายคนหนึ่งชื่อยายพาย)

แมเตา พาย มัก จา มลู่ มัก บิจ แต่ แมเตา พาย เกอะฮ เพอะ ปลม.

(ยายพายชอบกินหมากพลู ชอบนอนแต่ แต่ยายพายก็ไม่อ้วน)

เกิด ภู มุย ตะงัย แมเตา พาย สะอาบ บิจ ฮา ตะโน้ พัด.

(มีอยู่วันหนึ่ง ยายพายหาวนอนอ้าปากกว้าง)

เปรย มีลมุด จี ภู เลิง ตะโน้ แมเตา พาย. เปรย มุด จี ภู เลิง พุง เปรย ตะดอล กะดุก กะดิก กะดอก กะแดก.

(นอนเฝ้าเข้าปากยายพาย นอนเข้าไปอยู่ในท้อง นอนตื่นกระดุกกระดิกกระด็อกกระแด็ก)

เอะ! ดิง วอ นะ นา เปรย อัย ดิง เลอะฮ. โพ ดี ปะทะฮ แมว.

(เอ๊ะ ทำอย่างไรนอนถึงจะออก พอดีเจอแมว)

แมว เนา สะเต แมเตา พาย จา อาราจ มุด จี อัน อัย จา เปรย.

(แมวบอกให้ยายพายกินตักแตนเข้าไปให้กินนอน)

แมเตา พาย เกอะฮ จา อาราจ แซง จี เลิง พุง อาราจ เกอะฮ ตะดอล กะดุก กะดิก กะดอก กะแดก.

(ยายพายก็กินตักแตนลงไปท้อง ตักแตนมันก็ตื่นกระดุกกระดิกกระด็อกกระแด็ก)

เปรย อาราจ เกอะฮ เพอะ เลอะฮ แมเตา พาย จี เพอะ ตะโมม.

(นอน ตักแตนก็ไม่ออก ยายพายไปเจอเต่า)

ตะโมม เนา อัน จี จา เจมมุด จี จา เปรย จา อาราจ.

(เต่าบอกให้กินนกเข้าไปกินนอนกินตักแตน)

มุด จี เปรย อาราจ เจม ดิง ซิม เกอะฮ ดง ตะดอล กะดุก กะดิก กะดอก กะแดก.

(เข้าไป หนอน ตึกแตน นก ทั้งหมดก็ยังดันกระดูกกระดูกกระดูกกระดูก)

แม่เทา พาย คืด เพอะ ปาย ทอง งอจ เตื่อะ เกลิง เกลิง.

(ยายพายคิดเห็นว่าจะต้องกินน้ำมากๆ)

อัน เปรย อาราจ เจม ติง ชิม อัย เลอะฮ โจว แม่เทา พาย เกอะฮ งอจ เตื่อะ.

(ให้หนอน ตึกแตน นกทั้งหมดมันออกมา ยายพายก็กินน้ำ)

มุด จี ปือ ฟุง เจม เปรย อาราจ เกอะฮ เลอะฮ โจว ชิม.

(เข้าไปเต็มท้อง นก หนอน ตึกแตน ก็ออกมาหมด)

12) ฟีน อาจอ จา ชิม (เรื่องหมากินหมด)

ผู้เล่า นางปราณี รัชภัฏ

ผู้เรียบเรียง นางกษมา จันทเสน

คุณ โจ แลว ฟีน ลูกี กอนกาย เกอด แต กวย เกิดจา เกิดงอจ โทะละ แทะล กัว นิง อินดอห์ ซะออบอินปอ ออซ้ม
จะนับ อะแรง.

(นานมาแล้ว ชาวกายเป็นกลุ่มหนึ่งที่อยู่ด้วยกันอย่างมีความสุข สงบอย่างมาก)

มุย ตะงัย โทะละแท กวย นิง ดอ วอ พาช่า คีน คง กวย เซอะฮ โจ.

(ชาวกายได้สร้างภาษาเขียนของตนเองขึ้นมา)

โทะละแท คะเนอะฮ เนา คีน ซัย คลาลาน.

แต โทะละกวย เนา คีน ซัย ซะแปะฮ โค.

(แต่ชาวกายเขียนใส่หนังวัว)

เนา คีน แลว แอ ซะแปะฮ โค จี เตียง ดอห์ นิง ตะเมา อัน อัย ซะออ.

(เมื่อเขียนเสร็จแล้วได้นำหนังวัวไปตากไว้บนลานหิน)

ชะแปะฮ โค่ เตียง ดอห์ อัย พุม อาจา อัย โจ จา ชะแปะฮ โค่ ชิม.

(หนังสือที่ตากไว้มีกลิ่นหอม หมาเลยมากินหนังสือจนหมด)

ลูกิง โจ วอ อัน โทะกะวอย เพอะ เกิด พาช่า คีน ฮอง ตะเอง.

(ตั้งแต่นั้นมา ชาวกว๋อจึงไม่มีภาษาเขียนเป็นของตนเอง)

เกิด แต พาช่า ซูล วอ อัน เกิด ฟั้น อาจอ จาชิม.

(มีแต่ภาษาพูด ทำให้เกิดนิทานเล่าสืบต่อกันมา ว่า “หมากินหมด”)

13. ฟั้น ลิ่ง แมทา นะ กะตาม (นิทานเรื่อง คุณยายกับปู)

ผู้เล่า นางวิไลย์ โพธิสาร

ผู้เรียบเรียง นางสาวละอองดาว แซ่อิง

ดุน โจ แลว เกิด แมทา กัว มุย นะ.

(นานมาแล้วมียายคนหนึ่ง)

เนา เกอด กว๋อ มั๊ก วอ บุน เพอะเค่ย ปะเจต มลอ.

(เขาเป็นคนชอบทำบุญ ไม่เคยฆ่าอะไรเลย)

กัว มุย ตะงัย แมทา เนา ปะเยื่อะ จา บัจ ละแวกะตาม.

(มีอยู่วันหนึ่ง ยายเขาอยากกินแกงมันปู)

แมทา เนา คัด ปาย วอ นะนา นิง ปั้น จา.

(ยายเขาคิดว่าทำยังไงจะได้กิน)

นิง แอ กะตาม โจ ตับ คลอ ตวง เปือบ.

(เอาปูมาตำก็กลัวบาป)

เนา เกอะ ปั้น แอ แตะฮ โจ เกลิง แลง แอ อะลอง โจ เคื่อต นิง ปอง แตะฮ.

(เขาเลยเอาหม้อมาวางแล้วเอาไม้มาวางบนปากหม้อ)

แล้ว กอบ กะตาม โจ ชัย อะลอง อัน กะตาม อัย อินโดจ.

(แล้วจับปูมาใส่ไม้ ให้ปูมันไต่ไปตามไม้)

แล้ว แมเทา เนา เกอะ เต ปาย แน แน แน แน.

(แล้วยายร้องว่า แน แน แน แน)

อัน กะตาม ชุชจ อัน กะตาม อินทรู ชัย เดอะฮ.

(เพื่อให้ปวดใจแล้วหล่นใส่หม้อ)

แล้ว แมเทา เกอะ ตรี ปาย อัย ปีน จา แลว.

(แล้วยายก็ร้องว่า เฮ้ ได้กินแล้ว)

14. ฟีน ลิ่ง กลง ปันญา นะ พะญา ญัก (นิทานเรื่อง ลิงปัญญา กับพญายักษ์)

ผู้เล่า นางสุรัตน์ เลิศศรี

ผู้เรียบเรียง นางสาวสุรัตน์ติญา เลิศบุรภัทร

คุณ เจา แลว เกิด มีง กัว มุย มีง.

(นานามาแล้วมีเมืองอยู่หนึ่งเมือง)

โทะละแพร่ กัว สะออบ อินปอ อะแลง.

(ชาวบ้านอยู่สุขสบายมาก

กัว เจา มุย ตะงัย เกิด ญัก แซมชาย เปื่อ นะ เลาะฮ เจา กอบ กวย จา.

(อยู่มาวันหนึ่ง มียักษ์พี่น้องสองตัวออกมาจับคนกิน)

อัย อะลาย วอเบาะฮ คู่ยาง ตัม ดุง ตัม กะตี ตัม มีง จน ชิม.

(มันดุร้าย ทำลายทุกอย่าง พังบ้าน พังวัด พังเมืองจนหมด)

กวย นึ่ง มึง ตวง เพอะ ฮาน กัว พะ จี ตะ ดุง ตะ มึง จน ชิม จน เกิด มึง อะลาง.

(คนในเมืองกลัวไม่กล้าอยู่หนีไปจากบ้านจากเมืองจนหมดจนเกิดเมืองร้าง)

เกิด กวย จี ปะเจต ญัก เกอะ เพอะ เกิด กะไต ปะเจต ป็น.

(มีคนไม่ขายยักซ์ แต่ไม่มีใครฆ่าได้)

ญัก อัย ซ่อย อินดอ. กะไต ตึง วอ มลอ อัย เฮามุย อัย เกอะ เจา ซ่อย.

(ยักซ์มันช่วยกัน ใครจะทำอะไรมัน อีกตัวก็จะมาช่วยกัน)

เลย เพอะ เกิด กะไต วอ มลอ อัย ป็น.

(จึงไม่มีใครทำอะไรมันได้)

กัว เจา มุย ตะงัย อัย เลอะฮ เจา บอย จา กวย เกอะ บอย เพอะ เพอะฮ

(อยู่มาวันหนึ่ง มันออกมาหากินคน แต่หาไม่เจอ)

กวย พะ จี ชิม แลว บอย จน ละแกะฮ เลย จี เซ้า ละแกะฮ กะ ต่อบ แคล ละกาย.

(คนหนีไปหมดแล้ว หาจนเหนื่อย จึงไปพักเหนื่อยอยู่ใต้ต้นบก)

กะยาล ละเหย จะแงด สะออบ อัย เลย บิ สะแงด เทียด เทียด กี เกิด กลง กัว มุย โฟง.

(ลมพัดเย็นสบายมันจึงนอนหลับ ใกล้ใกล้นั้นมีลิงอยู่หนึ่งฝูง)

กลง เพอะฮ ญัก บิ สะแงด เกอะ นิงดอ เลอะฮ เจา เซีย.

(ลิงเห็นยักซ์นอนหลับ ก็พากันออกมาดู)

กลง มุย ซูล เซอะฮ เจา ปาย ญัก เปือ กลัม เน อัย อะลาย อะแลง.

(ลิงตัวหนึ่งพูดขึ้นมาว่า ยักซ์สองตัวนี้มันดูร้ายมาก)

เค่น อัย เจา กัว ตา เน คื่อ ตึง กอบ มุ อัย จา ชิม เฮย.

(ถ้ามันมาอยู่ที่นี่คงจะจับพวกเราทั้งหมดแน่)

มุฮัย ซ่อย ดอห์ ปะเจต อัย เบอะฮ จี กลง ทั่งชิม เพอะฮ ออ นึ่ง.

(พวกเราช่วยกันฆ่ามันทิ้งไป ลิงทั้งหมดเห็นดีด้วย)

พะญา กลง เซีย เซอะฮ จี ปอง แคล ละกาย เพอะ ปลัย ละกาย เปียฮ แคล เกอะ คืด เลอะฮ.

(พญาลิง มองขึ้นไปบนต้นบกเห็นผลบกเต็มต้นก็คิดออก)

เกล ติง วอ อัน อัย เฮาะ อินดอ ต้ม อินดอ ปะเจด อินดอ ตะเอง.

(ข้าจะทำให้มันทะเลาะกันตีกันฆ่ากันเอง)

มู มัย ทิงชิม จี กลาย กัว เทียดเทียด จัม ซ่อย เกอ ปะเจด อัย เดอ.

(พวกเจ้าทั้งหมดไปหลบอยู่ใกล้ๆ คอยช่วยข้าฆ่ามันนะ)

พะญา กลง โว แลว เกอะ เซะฮ จี ปอง แคล่ ละกาย ตะ ปลัย ละกาย ฟืด ฟืด.

(พญาลิงพูดจบก็ขึ้นไปบนต้นบก เก็บลูกบกผลใหญ่ๆ)

ลาจ้อ ซัย ปลอ ญัก ดองมัย โต ลาจ้อ ซัย ปลอ กี ปลอ เน เอื่อง อะแลง

(โยนใส่หัวยักษ์ทีละตัว โยนใส่หัวโน้นหัวนี้อย่างแรง)

ญัก อี เกอะ เซะฮ อัย เซีย บอย กวย วอ เพอะ เพอะอ กะได.

(ยักษ์เจ็บก็ตื่นขึ้น มันมองหาคนทำไม่เห็นใคร)

เลย เมะฮ อินดอ มัย ต้ม กัน บอ.

(จึงถามกัน เจ้าตีเข้าไ้ไหม)

อัย ตะ ดอ ตะ ดอ จี เจา เกอะ เฮาะ อินดอ.

(มันโทษกัน โทษกันไปมาก็ทะเลาะกัน)

มัย อะแลง มะนา เจา ตวย ต้ม เกอ เจา ชู อินดอ.

(เจ้าแก่งแค้ไหนมาแอบทำร้ายข้า มาสู้กัน)

เกอ เพอะ ตวย มัย เออะ ญัก ทิง เปื่อ ต้ม อินดอ ชู อินดอ กัว ปัย ตะงัย ปัย ตะปื่อ.

(ข้าไม่กลัวเจ้าหรอก ยักษ์ทั้งสองตีกันสู้กันอยู่สามวันสามคืน)

แลว ญัก อัย โช้ และฮ ทิง เปื่อ.

(แล้วยักษ์มันหมดแรงตายทั้งสอง)

กลง นิง อินดอ เละฮ เจา เซีย เออะ อะแลง ปะเจด ญัก ปื่อ แลว.

(ลิงพากันออกมาดู ดีใจมากฆ่ายักษ์ได้แล้ว)

พะญา กลง เซีย ญัก แลว เกอะ เต กลง ทั่ง ซิม ปาย.

(พญาลิงมองดูยักษ์แล้วก็บอกถึงทั้งหมดว่า)

เซีย คอธ์ เดอ แซม ซาย คู่ณะ กวย ฮัย แค้น เพอะ มัก เพอะ เออะ อินตอ แลว.

(ดูวันะพี่น้องทุกตัว คนเราถ้าไม่รักไม่ชอบกันแล้ว)

อะแลง ชัมนา เกอะ เพอะ ดอง.

(แก่งแคไหนก็ไม่เหลือ)

อัน มู มัย กัว นึง อินตอ ออ อินตอ ซ่อย อินตอ กลัย อินตอ เดอ แซม ซาย.

(ให้พวกเจ้าอยู่ด้วยกันดีกันช่วยกันสามัคคีกันนะพี่น้อง)